

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK EL SANATLARI ANASANAT DALI
SANATTA YETERLİK TEZİ**

**LONDRA VICTORIA AND ALBERT MÜZESİ'NDE BULUNAN
FARKLI FORMLARDA GÖRÜLEN
BAZI AJURLU (DELİKLİ) SERAMİKLER**

HAZIRLAYAN

Ezgi GÖKÇE

DANIŞMAN

Yrd.Doç.Atilla C. KILIÇ

İZMİR-2011

YEMİN METNİ

Sanatta Yeterlik Tezi olarak sunduğum “Londra Victoria And Albert Müzesi’nde Bulunan Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

29.06.2011

Ezgi GÖKÇE

TUTANAK

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü' nün/...../..... tarih vesayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'ninmaddesine göre Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı Sanatta Yeterlik öğrencisi EzgiGÖKÇE'nin“Londra Victoria And Albert Müzesi'nde Bulunan Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler” konulu tezi incelenmiş ve aday/...../..... tarihinde, saat’ da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerine sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin/projeninolduğuna oy.....ile karar verildi.

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

ÜYE

ÜYE

YÖK DOKÜMANTASYON MERKEZİ TEZ VERİ FORMU

Tez/Proje No: Konu Kodu: Üniv. Kodu:

Not: Bu bölüm merkezimiz tarafından doldurulacaktır.

Tez/Proje Yazarının

Soyadı: GÖKÇE Adı: Ezgi

Tezin/Projenin Türkçe Adı: Londra Victoria And Albert Müzesi'nde Bulunan Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler

Tezin/Projenin Yabancı Dildeki Adı:

Tezin/Projenin Yapıldığı

Üniversitesi: D.E.Ü. Enstitü: G.S.E. Yıl: 2011

Diğer Kuruluşlar:

Tezin/Projenin Türü:

Yüksek Lisans:

Dili: Türkçe

Doktora:

Sayfa Sayısı:

Tıpta Uzmanlık:

Referans Sayısı:

Sanatta Yeterlilik:

Tez/Proje Danışmanlarının

Unvanı: Yrd.Doç. Adı: Atilla C. Soyadı: KILIÇ

Türkçe Anahtar Kelimeler:

- 1- Ajur Dekorü
- 2- Delikli Seramik
- 3- Filtre
- 4- Victoria and Albert Müzesi
- 5-

İngilizce Anahtar Kelimeler:

- 1- Openwork Decoration
- 2- Pierced Ceramic
- 3- Filter
- 4- Victoria and Albert Museum
- 5-

Tarih: 29.06.2011

İmza:

Tezimin Erişim Sayfasında Yayınlanmasını İstiyorum:

Evet

Hayır

ÖZET

Victoria and Albert Müzesi; sahip olduğu zengin seramik koleksiyonu ve araştırmacılara sunduğu olanaklarla, bu alanda çalışma yapan kişiler için büyük bir önem taşımaktadır. Müzede yaklaşık 3000 adet seramik eser galerilerde sergilenmekte ve yaklaşık 26.000 adet eser de “Seramik Çalışma Galerileri”nde büyük cam depolarda bulunmaktadır.

Bu çalışmada; Victoria and Albert Müzesi ve Müzede bulunan koleksiyonlar, ajur tekniğinin tanımı ve tarihçesi, Müzede bulunan farklı formlarda görülen bazı ajur dekorlu seramikler hakkında bilgiler verilmektedir.

Victoria and Albert Müzesi’nde bulunan, farklı dönemlerde ve farklı yerlerde üretilmiş birçok ajurlu seramik, formlarına göre gruplandırılarak incelenmiştir. Seramikler formlarına göre; “tabaklar”, “kaseler”, “kepçeler”, “filtreler ve süzgeçler”, “maşrapalar, sürahiler ve ibrik”, “fincanlar ve zarflar”, “buhurdanlıklar”, “vazolar ve saksılar” olarak gruplandırılmışlardır.

Müzede yaklaşık 700 adet ajur dekorlu seramik tespit edilmiştir. Bu seramiklerin çok benzer olanları ve ajur dekorları geri planda kalanları tezde incelenmemiştir. Tezde yaklaşık olarak 200 adet ajurlu seramik form incelenmiştir. Seramiklerin fotoğraflarının bir kısmı Müzede çekilmiş ve bir kısmı da Müzeden temin edilmiştir.

İncelenen ajur dekorlu seramikler, tezde; fotoğrafları, formlarının ve ajur dekorlarının Freehand programı ile yapılan çizimleri, üretildikleri yerler, üretildikleri tarihler, ölçüleri ve müze numaraları gibi bilgilerle beraber tablolar halinde sunulmuştur. Tablolar dışında her grupta yeralan birkaç form daha büyük fotoğrafları ve çizimleri, ayrıca teknik ve tanımlayıcı bilgileri ile birlikte sunulmuştur.

Tezde; Victoria and Albert Müzesi’nde bulunan, farklı dönemlerde ve yerlerde, farklı malzemelerle üretilen seramiklerde görülen ajur dekorlarının çeşitliliği fotoğraf ve çizimlerle sunulmuş, bu konuda çalışma yapacak kişilere bir kaynak olması amaçlanmıştır.

ABSTRACT

With its rich ceramic collection and facilities that serves to researchers, Victorian and Albert Museum means highly important to the people who study ceramics. Approximately 3000 pieces works of art are being displayed at the museum and nearly 26000 pieces are exhibited in glass showcases in “Ceramic Study Galleries”.

In this study; Victoria and Albert Museum, the collections at the museum, definition and history of openwork technique and different forms of ceramics with openwork decoration are explained and information about them is given.

A good deal of ceramic with openwork decoration, produced in various places at various times, are classified according to their forms and examined. Ceramics are categorized under the titles of, “plates”, “bowls”, “ladles”, “filters and strainers”, “tankards, jugs and ewer”, “cups and stands”, “censers” and “vases and pots”.

700 pieces of pierced decorated ceramics were identified at the museum. Of these ceramics, the ones which are similar and whose pierced decoration remains in the background are analyzed in the dissertation. Approximately 200 pieces of pierced decorated forms are examined in the dissertation. A part of the photographs of the ceramics are taken at the museum, the other part was obtained from the museum.

Studied pierced decorated ceramics are submitted in tabular with their form and pierced decorations’ drawings by Freehand programme, places of production, dates of production, sizes and museum numbers in the dissertation. Each group, apart from the charts, is submitted with a little bigger form of drawings and pictures along with the technical and descriptive information.

The dissertation is aimed to be a source for the people who will work on the same subject by presenting the variety of pierced decoration of ceramics which were produced in different periods, places with different materials with photographs and drawings in Victorian and Albert Museum.

ÖNSÖZ

Ajur tekniği, seramikte risk taşıyan bir yöntem olmasına rağmen, işlevsel ve dekoratif olarak, birçok dönemde ve farklı kültürlerde uygulanmıştır. “Londra Victoria And Albert Müzesi’nde Bulunan Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler” başlıklı tez çalışmasında; farklı kültürlerde üretilmiş birçok ajur dekorlu seramik, formlarına göre gruplandırılarak, fotoğrafları ve temsili çizimleri ile desteklenerek incelenmiştir.

Müzedede birebir incelenen seramiklerin çoğu daha önce yayınlanmamıştır. Müzeye gidip bu seramikleri göremeyen ama bu konuda çalışma yapmak isteyen araştırmacılara kaynak oluşturması için; farklı yerlerde ve dönemlerde, farklı malzemelerle ve tekniklerle üretilmiş ajur (delik) dekorlu yaklaşık 200 adet eser formlarına göre gruplandırılarak incelenmiştir.

Tez çalışmasında; beni yönlendiren ve bana yardımcı olan danışmanım Yrd. Doç. Atilla C. KILIÇ’a, bu konuya yönelmemi sağlayan Prof. İsmail ÖZTÜRK’e, yaptığımız müze çalışması ve tez çalışmam boyunca bana destek olan eşim CanGÖKÇE’ye, çalışmalarımdaya desteğini hiç esirgemeyen arkadaşım Yrd. Doç. Filiz Adıgüzel TOPRAK’a, çalışma arkadaşlarıma, Filiz TÜRKMEN’e, maddi ve manevi destekleri ile her an yanımda olan Filizdayılar ve Gökçe ailelerinin tüm fertlerine teşekkür ederim.

Ezgi GÖKÇE

İÇİNDEKİLER

LONDRA VICTORIA AND ALBERT MÜZESİ'NDE BULUNAN FARKLI FORMLARDA GÖRÜLEN BAZI AJURLU (DELİKLİ) SERAMİKLER

	Sayfa
YEMİN METNİ.....	ii
TUTANAK.....	iii
YÖK DÖKÜMANTASYON MERKEZİ TEZ VERİ FORMU.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
KISALTMALAR.....	xi
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	xii
ÇİZİMLER LİSTESİ.....	xviii
GİRİŞ.....	1

1.BÖLÜM

VICTORIA AND ALBERT MÜZESİ'NİN TARİHÇESİ VE SERAMİK KOLEKSİYONUNUN TANITIMI

1.1. Victoria and Albert Müzesi'nin Tarihçesi ve Müze'de Bulunan Koleksiyonlar ve Galeriler..... 9

1.1.1. Victoria and Albert Müzesi'nin Tarihçesi.....9

1.1.2. Victoria and Albert Müzesi'nde Bulunan Koleksiyonlar ve Galeriler.....	16
---	----

1.2. Victoria and Albert Müzesi Seramik Koleksiyonunun Tanıtımı.....	26
--	----

2.BÖLÜM

AJUR TEKNİĞİNİN TANIMI VE TARİHÇESİ, LONDRA VICTORIA AND ALBERT MÜZESİ'NDE BULUNAN FARKLI FORMLARDA GÖRÜLEN BAZI AJURLU (DELİKLİ) SERAMİKLER

2.1. Ajur Tekniğinin Tanımı ve Tarihçesi	43
2.1.1. Ajur Tekniğinin Tanımı.....	43
2.1.2. Ajur Tekniğinin Tarihçesi.....	48
2.2. Londra Victoria and Albert Müzesi'nde Bulunan Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler.....	50
2.2.1. Tabaklar.....	50
2.2.2. Kaseler.....	76
2.2.3. Kepçeler.....	94
2.2.4. Filtreler ve Süzgeçler	100
2.2.5. Maşrapalar, Sürahiler ve İbrik.....	137
2.2.6. Fincanlar ve Zarflar	149
2.2.7. Buhurdanlıklar.....	163
2.2.8. Vazolar ve Saksılar.....	168

3.BÖLÜM
UYGULAMALAR

3.1. Uygulama 1.....	180
3.2. Uygulama 2.....	181
3.3. Uygulama 3.....	182
3.4. Uygulama 4.....	183
3.5. Uygulama 5.....	184
3.6. Uygulama 6.....	185
3.7. Uygulama 7.....	186
3.8. Uygulama 8.....	187
3.9. Uygulama 9.....	188
3.10. Uygulama 10.....	189
SONUÇ.....	191
KAYNAKÇA.....	197
ÖZGEÇMİŞ	

KISALTMALAR

a.g.e	Adı geçen eser
A.S.D.	Ana Sanat Dalı
bkz.	Bakınız
D.E.Ü	Dokuz Eylöl Üniversitesi
Dr.	Doktor
Doç.	Doçent
G.S.F	Güzel Sanatlar Faköltesi
M.Ö.	Milattan Önce
M.S.	Milattan Sonra
Öğr. Gör.	Öğretim Görevlisi
Prof.	Profesör
S.	Eserin toplam sayfa sayısı
s.	Alıntı yapılan sayfa numarası
V&A	Victoria and Albert Müzesi
Yard. Doç.	Yardımcı Doçent
Yay.	Yayınları
yy.	Yüzyıl

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

No	Sayfa
Fotoğraf 1 John Watkins'ın Gravüründe, V&A Müzesi'nin İlk Seramik Galerileri	26
Fotoğraf 2 1909'da İlk Seramik Sergisiyle 137 No'lu Oda	27
Fotoğraf 3 1911'de 138 No'lu Odaya Bakan 137 No'lu Oda	28
Fotoğraf 4 1910 Yılında Seramik Galerileri	28
Fotoğraf 5 1950'lerdeki Galeriler	29
Fotoğraf 6 2006 Yılında 135 No'lu Oda	30
Fotoğraf 7 2009 Yılında 143 No'lu Odada Yeni Alanların İnşaatı	31
Fotoğraf 8 Seramik Çalışma Galerilerinden Bir Görünüş	32
Fotoğraf 9 Seramik Çalışma Galerilerinde, Tanıtım Bölümleri	33
Fotoğraf 10 Oda 141 Çağdaş Seramikler	34
Fotoğraf 11 Oda 141'de Edmund de Waal'un "İşaretler ve Mucizeler"	34
Fotoğraf 12 Oda 143'te Avustralyalı Seramikçi'nin Londra'daki Atölyesinin Örneği	36
Fotoğraf 13 Seramik Çalışma Galerileri	36
Fotoğraf 14 Seramik Çalışma Galerilerinde Depolarda İstiflenmiş Seramiklerden Detay	37
Fotoğraf 15 Ajur tekniği uygulanırken kullanılan aletler	43
Fotoğraf 16 Ajur tekniği uygulanırken kullanılan bıçaklar	44
Fotoğraf 17 Ajur tekniği uygulanırken kullanılan metal aletler	44
Fotoğraf 18 Tornada Şekillendirilmiş Formun Üzerine Ajur Dekorunun Uygulanması	45
Fotoğraf 19 Tornada Şekillendirilmiş Formun Üzerine Ajur Dekorunun Uygulanması	45
Fotoğraf 20 Seramik Formun İçine Lastik Modelin Yerleştirilmesi	46
Fotoğraf 21 İçerisinde Lastik Model Bulunan Forma Ajur Dekor Uygulanırken	46
Fotoğraf 22 İçerisinde Lastik Model Bulunan Forma Ajur Dekor Uygulanırken	47
Fotoğraf 23 Akıtma Yöntemi ile Ajur Dekor Uygulanmış Kaplar	48
Fotoğraf 24 Seramik Çalışma Galerileri, Britanya & Avrupa, Oda 139	51
Fotoğraf 25 Staffordshire–Tabak (Seramik Çamuru)	52
Fotoğraf 26 Worcester–Tabak (Porselen)	54
Fotoğraf 27 Marsilya–Tabak (Seramik Çamuru)	56
Fotoğraf 28 Sévres Porselen Fabrikası – Tabak Porselen)	56
Fotoğraf 29 Staffordshire– Tabak (Seramik Çamuru)	57
Fotoğraf 30 Staffordshire –Tabak (Yüksek Derece Pişirilmiş Seramik Çamuru)	57
Fotoğraf 31 Staffordshire –Tabak (Yüksek Derece Pişirilmiş Seramik Çamuru)	58
Fotoğraf 32 Staffordshire– Tabak (Yüksek Derece Pişirilmiş Seramik Çamuru)	58
Fotoğraf 33 Staffordshire –Tabak (Seramik Çamuru)	59
Fotoğraf 34 Staffordshire– Tabak (Seramik Çamuru)	59
Fotoğraf 35 Berlin –Tabak (Porselen)	60
Fotoğraf 36 Fransa– Tabak (Porselen)	60
Fotoğraf 37 İngiltere –Tabak (Porselen)	61
Fotoğraf 38 Çin –Tabak (Porselen)	61
Fotoğraf 39 İtalya – Tabak (Seramik Çamuru)	62

Fotoğraf 40 Meissen Porselen Fabrikası – Tabak (Porselen).....	62
Fotoğraf 41 Meissen Porselen Fbarikası – Tabak (Porselen).....	63
Fotoğraf 42 Derby Porselen Fabrikası – Tabak (Porselen).....	63
Fotoğraf 43 Leeds – Tabak (Seramik Çamuru)	64
Fotoğraf 44 Staffordshire – Tabak (Seramik Çamuru)	64
Fotoğraf 45 Staffordshire – Tabak (Seramik Çamuru)	65
Fotoğraf 46 Almanya – Tabak (Porselen).....	65
Fotoğraf 47 Almanya – Tabak (Seramik Çamuru)	66
Fotoğraf 48 İtalya – Tabak (Seramik Çamuru)	66
Fotoğraf 49 Napoli – Tabak (Seramik Çamuru)	67
Fotoğraf 50 Fransa Strazburg – Tabak (Seramik Çamuru).....	67
Fotoğraf 51 Fransa Strazburg – Tabak (Seramik Çamuru).....	68
Fotoğraf 52 Berlin – Tabak (Porselen)	68
Fotoğraf 53 Çin – Tabak (Porselen).....	69
Fotoğraf 54 Gardner Porselen Fabrikası – Tabak (Porselen)	69
Fotoğraf 55 İngiltere – Tabak (Porselen).....	70
Fotoğraf 56 Almanya – Tabak (Seramik Çamuru)	70
Fotoğraf 57 Japonya – Tabak (Porselen)	71
Fotoğraf 58 Fransa – Tabak (Seramik Çamuru)	71
Fotoğraf 59 Çin – Tabak (Porselen).....	72
Fotoğraf 60 Hindistan – Tabak (Seramik Çamuru).....	72
Fotoğraf 61 Almanya – Tabak (Seramik Çamuru)	73
Fotoğraf 62 İngiltere – Tabak (Seramik Çamuru).....	73
Fotoğraf 63 İngiltere – Tabak (Seramik Çamuru)	74
Fotoğraf 64 İngiltere – Tabak (Seramik Çamuru).....	74
Fotoğraf 65 İrlanda – Tabak (Seramik Çamuru).....	75
Fotoğraf 66 Seramik Çalışma Galerileri, Asya ve Avrupa, Oda 137, Kasa 31, Raf 8.....	77
Fotoğraf 67 Seramik Çalışma Galerileri, Asya ve Avrupa, Oda 137, Kasa 10, Raf 5	77
Fotoğraf 68 İran – Kase (Fritli Çamur).....	78
Fotoğraf 69 Çin – Kase (Porselen).....	80
Fotoğraf 70 Çin – Kase (Porselen).....	82
Fotoğraf 71 İran – Kase (Fritli Çamur).....	82
Fotoğraf 72 İran – Kase (Fritli Çamur).....	83
Fotoğraf 73 İran – Kase (Fritli Çamur).....	83
Fotoğraf 74 İran – Kase (Fritli Çamur).....	84
Fotoğraf 75 İran – Kase (Fritli Çamur).....	84
Fotoğraf 76 İran – Kase (Fritli Çamur).....	85
Fotoğraf 77 İran – Kase (Fritli Çamur).....	85
Fotoğraf 78 İran – Kase (Fritli Çamur).....	86
Fotoğraf 79 İran – Kase (Fritli Çamur).....	86
Fotoğraf 80 İran – Kase (Fritli Çamur).....	87
Fotoğraf 81 İran – Kase (Fritli Çamur).....	87
Fotoğraf 82 İran – Kase (Fritli Çamur).....	88

Fotoğraf 83 İran – Kase (Fritli Çamur).....	88
Fotoğraf 84 İran – Kase (Fritli Çamur).....	89
Fotoğraf 85 İran – Kase (Fritli Çamur).....	89
Fotoğraf 86 İran – Kase (Fritli Çamur).....	90
Fotoğraf 87 İran – Kase (Fritli Çamur).....	90
Fotoğraf 88 İran – Kase (Fritli Çamur).....	91
Fotoğraf 89 İran – Kase (Fritli Çamur).....	91
Fotoğraf 90 Suriye – Kase (Fritli Çamur).....	92
Fotoğraf 91Çin – Kase (Porselen).....	92
Fotoğraf 92Çin – Kase (Porselen).....	93
Fotoğraf 93 Fransa – Kepçe (Porselen).....	95
Fotoğraf 94Fransa – Kepçe (Porselen).....	97
Fotoğraf 95Fransa – Kepçe (Porselen).....	97
Fotoğraf 96Fransa – Kepçe (Porselen).....	97
Fotoğraf 97Fransa – Kepçe (Porselen).....	98
Fotoğraf 98Fransa – Kepçe (Porselen).....	98
Fotoğraf 99Fransa – Kepçe (Porselen).....	98
Fotoğraf 100Fransa – Kepçe (Porselen).....	99
Fotoğraf 101Fransa – Kepçe (Porselen).....	99
Fotoğraf 102Seramik Çalışma Galerileri, Asya Ve Avrupa, Oda 137’de Bir Grup Filtre...	101
Fotoğraf 103Bütüne Yakın Filtreli Bir Kap.....	101
Fotoğraf 104Filtreli Bir Kap Parçası.....	102
Fotoğraf 105 Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	103
Fotoğraf 106 Leeds – Süzgeç (Seramik Çamuru).....	105
Fotoğraf 107Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	107
Fotoğraf 108Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	107
Fotoğraf 109Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	108
Fotoğraf 110Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	108
Fotoğraf 111Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	109
Fotoğraf 112Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	109
Fotoğraf 113Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	110
Fotoğraf 114Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	110
Fotoğraf 115Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	111
Fotoğraf 116Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	111
Fotoğraf 117Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	112
Fotoğraf 118Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	112
Fotoğraf 119Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	113
Fotoğraf 120Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	113
Fotoğraf 121Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	114
Fotoğraf 122Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	114
Fotoğraf 123Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	115
Fotoğraf 124Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	115
Fotoğraf 125Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	116

Fotoğraf 126Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	116
Fotoğraf 127Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	117
Fotoğraf 128Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	117
Fotoğraf 129 Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	118
Fotoğraf 130Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	118
Fotoğraf 131Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	119
Fotoğraf 132Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	119
Fotoğraf 133Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	120
Fotoğraf 134Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	120
Fotoğraf 135Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	121
Fotoğraf 136Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	121
Fotoğraf 137Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	122
Fotoğraf 138Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	122
Fotoğraf 139Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	123
Fotoğraf 140Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	123
Fotoğraf 141Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	124
Fotoğraf 142Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	124
Fotoğraf 143Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	125
Fotoğraf 144Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	125
Fotoğraf 145Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	126
Fotoğraf 146Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	126
Fotoğraf 147Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	127
Fotoğraf 148Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	127
Fotoğraf 149Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	128
Fotoğraf 150Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	128
Fotoğraf 151Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	129
Fotoğraf 152Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	129
Fotoğraf 153Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	130
Fotoğraf 154Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	130
Fotoğraf 155Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	131
Fotoğraf 156Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	131
Fotoğraf 157Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	132
Fotoğraf 158Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	132
Fotoğraf 159Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	133
Fotoğraf 160Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	133
Fotoğraf 161Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	134
Fotoğraf 162Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	134
Fotoğraf 163Mısır – Filtre (Fritli Çamur).....	135
Fotoğraf 164Mısır – Filtre (Seramik Çamuru).....	135
Fotoğraf 165 Leeds – Süzgeç (Seramik Çamuru).....	136
Fotoğraf 166 İngiltere – Süzgeç (Seramik Çamuru).....	136
Fotoğraf 167 İran – Maşrapa (Fritli Çamur).....	138
Fotoğraf 168 Worcester – Sürahi (Porselen).....	140

Fotoğraf 169 Keşan – Sürahi (Fritli Çamur).....	142
Fotoğraf 170 Sévres – Sürahi (Porselen).....	142
Fotoğraf 171 Fransa – Sürahi (Seramik Çamuru).....	143
Fotoğraf 172 Liverpool – Sürahi (Seramik Çamuru).....	143
Fotoğraf 173 Jingdezhen – Sürahi (Porselen).....	144
Fotoğraf 174 İsfahan – İbrik (Fritli Çamur).....	144
Fotoğraf 175 Sévres Porselen Fabrikası – Demlik (Porselen).....	145
Fotoğraf 176 Sévres Porselen Fabrikası – Demlik (Porselen).....	145
Fotoğraf 177 Sévres Porselen Fabrikası – Sürahi (Porselen).....	146
Fotoğraf 178 İngiltere – Sürahi Seramik (Çamuru).....	146
Fotoğraf 179 İngiltere – Sürahi (Seramik Çamuru).....	147
Fotoğraf 180 Almanya – Maşrapa (Seramik Çamuru).....	147
Fotoğraf 181 İngiltere – Demlik (Seramik Çamuru).....	148
Fotoğraf 182 Mısır – Fincan ve Kapağı (Seramik Çamuru).....	150
Fotoğraf 183 Sévres Porselen Fabrikası – Fincan ve Tabağı (Porselen).....	152
Fotoğraf 184 İstanbul – Fincan ve Tabağı (Porselen).....	154
Fotoğraf 185 Mısır – Fincan ve Kapağı (Seramik Çamuru).....	156
Fotoğraf 186 İran – Fincan (Fritli Çamur).....	156
Fotoğraf 187 Kütahya – Fincan (Fritli Çamur).....	157
Fotoğraf 188 Kütahya – Zarf (Fritli Çamur).....	157
Fotoğraf 189 Çin- Fincan (Zarf olduğu düşünülmektedir) (Porselen).....	158
Fotoğraf 190 Leeds – Zarf (Seramik Çamuru).....	158
Fotoğraf 191 Leeds – Fincan (Zarf Olduğu Düşünülmektedir) (Seramik Çamuru).....	159
Fotoğraf 192 Sévres Porselen Fabrikası – Çay Fincanı (Porselen).....	159
Fotoğraf 193 Helsinki – Fincan ve Tabağı (Porselen).....	160
Fotoğraf 194 Worcester – Fincan ve Tabağı (Porselen).....	160
Fotoğraf 195 Sévres Porselen Fabrikası – Fincan ve Kapağı (Porselen).....	161
Fotoğraf 196 Kore – Fincan (Seramik Çamuru).....	161
Fotoğraf 197 Viyana – Zarf (Porselen).....	162
Fotoğraf 198 Seto – Buhurdanlık (Porselen).....	164
Fotoğraf 199 Jingdezhen – Buhurdanlık (Porselen).....	166
Fotoğraf 200 Arita – Buhurdanlık (Porselen).....	166
Fotoğraf 201 Hirado – Buhurdanlık (Porselen).....	167
Fotoğraf 202 Arita – Buhurdanlık (Porselen).....	167
Fotoğraf 203 İznik – Kapaklı Vazo (Fritli Çamur).....	169
Fotoğraf 204 Sévres Porselen Fabrikası – Saksı (Porselen).....	171
Fotoğraf 205 Sévres Porselen Fabrikası – Saksı (Porselen).....	171
Fotoğraf 206 Meissen Porselen Vazo – Kapaklı Vazo (Porselen).....	172
Fotoğraf 207 Çin – Vazo (Porselen).....	172
Fotoğraf 208 Sévres Porselen Fabrikası – Vazo (Porselen).....	173
Fotoğraf 209 Hirado – Vazo (Porselen).....	173
Fotoğraf 210 Londra – Vazo (Porselen).....	174
Fotoğraf 211 Almanya – Vazo (Porselen).....	174

Fotoğraf 212 Burma – Vazo (Seramik Çamuru).....	175
Fotoğraf 213 Çin – Vazo (Porselen)	175
Fotoğraf 214Derby Porselen Fabrikası – Kapaklı Vazo (Porselen)	176
Fotoğraf 215Derby Porselen Fabrikası – Kapaklı Vazo (Porselen).....	176
Fotoğraf 216 Sttafordshire – Vazo (Porselen)	177
Fotoğraf 217 İngiltere – Kapaklı Vazo (Porselen).....	177
Fotoğraf 218 Derby Porselen Fabrikası – Kapaklı Vazo (Porselen).....	178
Fotoğraf 219 Worcester – Kapaklı Vazo (Porselen).....	178
Fotoğraf 220 Sttafordshire – Vazo (Porselen)	179

ÇİZİMLER LİSTESİ

No	Sayfa
Çizim 1 Sttafordshire – Tabak	52
Çizim 2 Worcester – Tabak	54
Çizim 3 Marsilya – Tabak	56
Çizim 4 Sévres Porselen Fabrikası – Tabak	56
Çizim 5 Sttafordshire – Tabak	57
Çizim 6Sttafordshire – Tabak	57
Çizim 7Sttafordshire – Tabak	58
Çizim 8Sttafordshire – Tabak	58
Çizim 9Sttafordshire – Tabak	59
Çizim 10Sttafordshire – Tabak	59
Çizim 11 Berlin – Tabak	60
Çizim 12 Fransa – Tabak	60
Çizim 13 İngiltere – Tabak	61
Çizim 14 Çin – Tabak	61
Çizim 15 İtalya – Tabak	62
Çizim 16 Meissen Porselen Fabrikası – Tabak	62
Çizim 17Meissen Porselen Fabrikası – Tabak	63
Çizim 18 Derby Porselen Fabrikası – Tabak	63
Çizim 19 Leeds – Tabak	64
Çizim 20 Sttafordshire – Tabak	64
Çizim 21 Sttafordshire – Tabak	65
Çizim 22 Almanya – Tabak	65
Çizim 23 Almanya – Tabak	66
Çizim 24 İtalya – Tabak	66
Çizim 25 Napoli – Tabak	67
Çizim 26 Fransa – Tabak	67
Çizim 27 Fransa – Tabak	68
Çizim 28 Berlin – Tabak	68
Çizim 29 Çin – Tabak	69
Çizim 30 Moskova – Tabak	69
Çizim 31 İngiltere - Tabak	70
Çizim 32 Almanya – Tabak	70
Çizim 33Japonya – Tabak	71
Çizim 34 Fransa – Tabak	71
Çizim 35 Çin – Tabak	72
Çizim 36 Hindistan – Tabak	72
Çizim 37 Alamanya – Tabak	73
Çizim 38 İngiltere – Tabak	73
Çizim 39 İngiltere – Tabak	74

Çizim 40 İngiltere – Tabak	74
Çizim 41 İrlanda – Tabak	75
Çizim 42 İran – Kase	78
Çizim 43 Çin – Kase	80
Çizim 44 Çin – Kase	82
Çizim 45 İran – Kase	82
Çizim 46İran – Kase	83
Çizim 47İran – Kase	83
Çizim 48İran – Kase	84
Çizim 49İran – Kase	84
Çizim 50İran – Kase	85
Çizim 51İran – Kase	85
Çizim 52İran – Kase	86
Çizim 53İran – Kase	86
Çizim 54İran – Kase	87
Çizim 55İran – Kase	87
Çizim 56İran – Kase	88
Çizim 57İran – Kase	88
Çizim 58İran – Kase	89
Çizim 59İran – Kase	89
Çizim 60İran – Kase	90
Çizim 61İran – Kase	90
Çizim 62İran – Kase	91
Çizim 63İran – Kase	91
Çizim 64 Suriye – Kase	92
Çizim 65 Çin – Kase	92
Çizim 66 Çin – Kase	93
Çizim 67Fransa – Kepçe	95
Çizim 68Fransa – Kepçe	97
Çizim 69Fransa – Kepçe	97
Çizim 70Fransa – Kepçe	97
Çizim 71Fransa – Kepçe	98
Çizim 72Fransa – Kepçe	98
Çizim 73Fransa – Kepçe	98
Çizim 74 Fransa – Kepçe	99
Çizim 75 Belçika – Kepçe	99
Çizim 76 Mısır – Filtre	103
Çizim 77 Leeds – Süzgeç	105
Çizim 78Mısır – Filtre	107
Çizim 79Mısır – Filtre	107
Çizim 80Mısır – Filtre	108
Çizim 81Mısır – Filtre	108
Çizim 82Mısır – Filtre	109

Çizim 83Mısır – Filtre	109
Çizim 84Mısır – Filtre	110
Çizim 85Mısır – Filtre	110
Çizim 86Mısır – Filtre	111
Çizim 87Mısır – Filtre	111
Çizim 88Mısır – Filtre	112
Çizim 89Mısır – Filtre	112
Çizim 90Mısır – Filtre	113
Çizim 91Mısır – Filtre	113
Çizim 92Mısır – Filtre	114
Çizim 93Mısır – Filtre	114
Çizim 94Mısır – Filtre	115
Çizim 95Mısır – Filtre	115
Çizim 96Mısır – Filtre	116
Çizim 97Mısır – Filtre	116
Çizim 98Mısır – Filtre	117
Çizim 99Mısır – Filtre	117
Çizim 100Mısır – Filtre	118
Çizim 101Mısır – Filtre	118
Çizim 102Mısır – Filtre	119
Çizim 103Mısır – Filtre	119
Çizim 104Mısır – Filtre	120
Çizim 105Mısır – Filtre	120
Çizim 106Mısır – Filtre	121
Çizim 107Mısır – Filtre	121
Çizim 108Mısır – Filtre	122
Çizim 109Mısır – Filtre	122
Çizim 110Mısır – Filtre	123
Çizim 111Mısır – Filtre	123
Çizim 112Mısır – Filtre	124
Çizim 113Mısır – Filtre	124
Çizim 114Mısır – Filtre	125
Çizim 115Mısır – Filtre	125
Çizim 116Mısır – Filtre	126
Çizim 117Mısır – Filtre	126
Çizim 118Mısır – Filtre	127
Çizim 119Mısır – Filtre	127
Çizim 120Mısır – Filtre	128
Çizim 121Mısır – Filtre	128
Çizim 122Mısır – Filtre	129
Çizim 123Mısır – Filtre	129
Çizim 124Mısır – Filtre	130
Çizim 125Mısır – Filtre	130

Çizim 126Mısır – Filtre	131
Çizim 127Mısır – Filtre	131
Çizim 128Mısır – Filtre	132
Çizim 129Mısır – Filtre	132
Çizim 130Mısır – Filtre	133
Çizim 131Mısır – Filtre	133
Çizim 132Mısır – Filtre	134
Çizim 133Mısır – Filtre	134
Çizim 134Mısır – Filtre	135
Çizim 135Mısır – Filtre	135
Çizim 136 Leeds – Süzgeç	136
Çizim 137 İngiltere – Süzgeç	136
Çizim 138 İran – Maşrapa	138
Çizim 139 Worcester – Sürahi	140
Çizim 140 Keşan – Sürahi	142
Çizim 141 Sévres Porselen Fabrikası – Sürahi	142
Çizim 142 Fransa – Sürahi	143
Çizim 143 Liverpool – Sürahi	143
Çizim 144 Jingdezhen – Sürahi	144
Çizim 145 İsfahan – İbrik	144
Çizim 146Sévres Porselen Fabrikası – Demlik	145
Çizim 147Sévres Porselen Fabrikası – Demlik.....	145
Çizim 148Sévres Porselen Fabrikası – Sürahi	146
Çizim 149 İngiltere – Sürahi	146
Çizim 150 İngiltere – Sürahi	147
Çizim 151 Almanya – Maşrapa	147
Çizim 152 İngiltere – Demlik	148
Çizim 153 Mısır – Fincan ve Kapağı.....	150
Çizim 154 Sévres Porselen Fabrikası – Fincan ve Tabağı.....	152
Çizim 155 İstanbul (Yıldız Porselen Fabrikası) – Fincan ve Tabağı	154
Çizim 156Mısır – Fincan ve Kapağı.....	156
Çizim 157 İran – Fincan	156
Çizim 158 Kütahya – Fincan	157
Çizim 159 Kütahya – Zarf	157
Çizim 160 Çin – Zarf	158
Çizim 161 Leeds – Zarf	158
Çizim 162 Leeds – Zarf	159
Çizim 163Sévres Porselen Fabrikası – Fincan	159
Çizim 164 Helsinki – Fincan ve Tabağı.....	160
Çizim 165 Worcester – Fincan ve Tabağı.....	160
Çizim 166Sévres Porselen Fabrikası – Fincan ve Kapağı	161
Çizim 167 Kore – Fincan	161
Çizim 168 Viyana – Zarf	162

Çizim 169 Seto – Buhurdanlık	164
Çizim 170Jingdezhen – Buhurdanlık	166
Çizim 171 Arita – Buhurdanlık	166
Çizim 172 Hirado – Buhurdanlık	167
Çizim 173 Arita – Buhurdanlık	167
Çizim 174 İznik – Vazo	169
Çizim 175 Sévres Porselen Fabrikası – Saksı	171
Çizim 176Sévres Porselen Fabrikası – Saksı	171
Çizim 177 Meissen Porselen Fabrikası – Kapaklı Vazo	172
Çizim 178 Çin – Vazo	172
Çizim 179Sévres Porselen Fabrikası – Vazo	173
Çizim 180 Hirado – Vazo	173
Çizim 181 Londra – Vazo	174
Çizim 182 Almanya – Vazo	174
Çizim 183 Burma – Vazo	175
Çizim 184 Çin – Vazo	175
Çizim 185 Derby Porselen Fabrikası – Kapaklı Vazo	176
Çizim 186Derby Porselen Fabrikası – Kapaklı Vazo	176
Çizim 187 Sttafordshire – Vazo	177
Çizim 188 Swinton – Kapaklı Vazo	177
Çizim 189 Derby Porselen Fabrikası – Kapaklı Vazo	178
Çizim 190 Worcester – Kapaklı Vazo	178
Çizim 191 Sttafordshire – Vazo	179

GİRİŞ

Victoria and Albert Müzesi dünyadaki dekoratif sanat eserlerini bünyesinde bulunduran en büyük sanat kuruluşlarından biridir. Tarih boyunca dekoratif sanatlar alanında üretilmiş en önemli örnekler bu Müzede bir araya getirilmiştir. Porselenler, seramikler, mobilyalar, ipekler, gümüşler, metal işleri, mücevherler, heykeller, antik paraların en değerlileri Victoria and Albert Müzesi'nin hazineleri arasında yer almaktadır. Kendi benzerlerine göre, çok daha eski ve sahip olduğu sanat eserleri açısından da dünyadaki en zengin müzelerden biri olarak kabul edilmektedir.

Müze,1851 yılında gerçekleştirilen “Great Exhibition” (Büyük Sergi)'nin ardından, 1852 yılında, sanat eserlerine herkesin ulaşabilmesi, çalışanların eğitilmesi, İngiliz tasarımcılara ve sanayicilere ilham vermesi amacıyla kurulmuştur. Müze, 1857 yılında şu anda bulunduğu yere taşınmış ve ‘‘South Kensington Müzesi’’ adını almıştır. Farklı dönemlerde üretilmiş metal işleri, mobilya, tekstil ve dekoratif sanat eserlerinin en iyi örneklerinin toplanması ile Müze'nin koleksiyonu hızla büyümüştür. Sanat ve tasarım tarihinin daha fazla ifade edilebilmesi için tablolar, tasarımlar, heykeller, baskılar gibi güzel sanat eserleri de toplanmıştır.

Victoria and Albert Müzesi, sadece muazzam sanat eserleri koleksiyonlarına ev sahipliği yapmamaktadır; Müze'nin kendi binası da alanında bir sanat eseridir. Bina, İngiltere'deki Victoria tipi evlerin en güzel örneklerinden biridir. Victoria and Albert Müzesi'nin binası, içinde sergilenmekte olan eserlerden biri gibi sanat eseri olarak kabul edilebilecek konumda olan dünyadaki tek müzedir.

20. Yüzyıl boyunca Müze kapsamındaki koleksiyonlar büyümeye devam etmiştir ve Victoria and Albert Müzesi dünyanın en büyük dekoratif sanatlar müzesi haline gelmiştir. Seramik, cam, tekstil giysi, gümüş, demir, mücevher, mobilya, heykel, resim, baskı ve fotoğraf koleksiyonları geçmiş zamanlardan günümüze kadar olan süreci kapsayan; Avrupa, Kuzey Amerika, Asya ve Kuzey Afrika kültürlerini yansıtmaktadır.

Müze'deki yedi milyondan fazla objenin alımıyla ilgili belgeler, zenginlik açısından koleksiyonlarla eşit dereceye gelen bir kaynak yaratmaktadır. Victoria and Albert Müzesi'nin Merkez Kayıt Ofisi tarafından düzenlenmekte ve koordine edilmekte olan bu belgeler, Müze içindeki objelerle bağlantılarından çok ulusal önem içeren belgesel evraklardır. Bu belgeler sadece Victoria and Albert Müzesi'nin tarihini ve ulusal bir enstitünün koleksiyon politikasının kanıtlarını değil, aynı zamanda bir sanat pazarı tarihini ve 19. Yüzyıl ortalarındaki sanat alışverişini de sergilemektedirler.

Victoria and Albert Müzesi'nin ilk yöneticisi Henry Cole, müzenin herkes için bir sınıf olması gerektiğini belirtmiştir. Müze bugün ziyaretçilerine çalışma odaları, rehberli turlar, galeri faaliyetleri, dersler ve özel aktiviteler ile daha derinlemesine keşif yapma olanağı tanımaktadır.

Victoria and Albert Müzesi, dünyadaki en büyük ve en kapsamlı seramik koleksiyonunu yıllar içinde oluşturmuştur. M.Ö. 3500 yılından günümüze kadar üretilen seramik eserlerini kapsayan bu koleksiyon, özellikle Asya, Orta Doğu ve Avrupa seramikleri açısından zengindir.

Beş yıl önce, koleksiyonun güvenliği konusundaki endişe nedeniyle, Victoria and Albert Müzesi Seramik galerileri halka kapılarını kapatmıştır. Müze'nin seramik koleksiyonunun sergilenmesi için 1909'da ortaya atılan amaçla birlikte, galeriler geçen süre zarfında oldukça az değişim göstermiştir. Eski sergi alanları ve sergiler günümüz müze ölçütlerine uymamıştır ve ziyaretçilerin de beklentilerini karşılayamaz duruma gelmiştir. 2005 yılında Victoria and Albert Müzesi, gelecek nesillere araştırma ortamı ve yarar sağlamak amacıyla, bir kez daha dünyanın en kapsamlı seramik koleksiyonunu güvenceye almak amacıyla galerileri yeniden düzenleme ve yeniden sergileme kararını almıştır.

Yeni galeriler, Wolfson Müzeleri, Galerileri Geliştirme Fonu ve diğer özel bağışçılar ile birlikte, Headley Trust ve Sir Timothy Sainsbury'nin örnek bağışlarıyla desteklenmiştir.

Stanton Williams tarafından tasarlanan galeriler, Müzenin en üst katında bulunmaktadır. Bu yeni tasarım, sanatçı Edmund de Waal'ın yarattığı "İşaretler ve Mucizeler" başlıklı, bölgeye özel döşeme etrafındaki güzel kubbeli bir tavan yapısı ile ortaya çıkmıştır. Bu yenileme projesi ile dünyanın herhangi bir yerinde alternatifi olmayan seramik koleksiyonları için en önemli ulusal ve uluslararası seramik merkezi yaratılmıştır.

Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan seramiklerin yaklaşık 26.000 adedi "Seramik Çalışma Galerileri"nde yer almaktadır. Seramik Çalışma Galerileri Victoria and Albert Müzesi'nin 6. katında, **Çin seramiklerinin yer aldığı Oda 136** (TheCurtain Foundation Galerisi), **Asya ve Avrupa seramiklerinin yer aldığı Oda 137** (TheCurtain Foundation Galerisi), **İngiliz (Britanya) seramiklerinin yer aldığı Oda 138** (Harry ve CarolDjanogly Galerisi), **İngiliz (Britanya) ve Avrupa seramiklerinin yer aldığı Oda 139** (TheCurtain Foundation Galerisi) olmak üzere toplam dört ayrı bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerin hepsinin merkezlerinde o bölümde bulunan seramikler hakkında bilgi veren teşhirler, üretim yerleri, üretim teknikleri ve dekor tekniklerine göre düzenlenmiştir.

Victoria and Albert Müzesi'nde Seramik Çalışma Galerileri dışında yaklaşık 3000 seramik eserin sergilendiği altı galeri daha yer almaktadır. Bu galeriler şöyledir: **Oda 140'da 1900'lerden Sonra Fabrika Seramiği**, **Oda 141'de Çağdaş (McAulay Galerisi)**, **Oda 142'de 20. Yüzyıl Stüdyosu (Lydia ve Manfred Govry Galerisi)**, **Oda 143 Seramik Yapmak (Timothy Sainsbury Galerisi)**, **Oda 144'de Mimari Seramikler (Headley Trust Galerisi)**, **Oda 145'de Dünya Seramikleri**.

Tez konusunun ilk aşamada, Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan seramikleri incelemek üzere belirlenmesinin nedeni, Müze'nin sahip olduğu zengin seramik koleksiyonudur. Bu zengin koleksiyon içinde, ajur dekorlu seramiklerin çok sayıda yer alması ise çalışma sırasında dikkati çeken bir nokta olmuştur. Victoria and Albert Müzesi seramik koleksiyonunda, ajur dekorlu seramiklerin tarihi gelişimi gösteren örneklerin yanı sıra, bu tekniğin kullanıldığı yerlerde üretilen hemen hemen tüm ajur dekorlu seramik örneklerinden bulunmaktadır. Bu nedenle tez konusu, Victoria and Albert Müzesi seramik koleksiyonunda bulunan ajur dekorlu seramikler

ile sınırlandırılmıştır. Böylece; farklı dönemlerde ve yerlerde, farklı malzemelerle ve yöntemlerle üretilmiş ajur dekorlu birçok seramik bir arada incelenebilmiştir.

Victoria and Albert Müzesi'nde yer alan ajur dekorlu seramiklerin araştırılmasına karar verildikten sonra, Ocak 2010'da Müzenin internet sayfasında bulunan iletişim adresine elektronik posta ile çalışma hakkında bilgi verilmiş ve yapılmak istenenler aktarılmıştır.¹ Konu ile ilgili yazışmalar, Orta Doğu Bölümü'nde asistan küratör Rowan Bain ile devam etmiştir. Müzenin koleksiyon arama sayfasından² incelenmek istenen formların müze numaraları müzeye bildirilmiştir. İngiltere'ye giriş için vize işlemleri tamamlandıktan ve gerekli izinler alındıktan sonra, Ağustos 2010'da Londra Victoria and Albert Müzesi'nde tez ile ilgili çalışmalara başlanmıştır. Müzede yer alan ajur dekorlu seramikler incelenmiş, fotoğrafları çekilmiş ve konu ile ilgili çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Londra'da bulunan British Museum ile irtibata geçilmiş ve orada yer alan bazı ajur dekorlu seramikler de fotoğraflanmış ve incelenmiştir.

Müzenin internet sayfasında bulunan koleksiyon arama kısmı, müzede araştırma yapmak isteyenler için çok önemli bir hizmet sunmaktadır. Müzenin koleksiyonundaki çoğu seramiğin kimlik bilgileri ile düşük çözünürlükte fotoğraflarının verildiği bu sayfa, tez araştırmasının ilk aşamasında tespit yapabilmek için çok yararlı olmuştur. Bu sayfadan yapılan tarama sonucu, Müzede birebir incelenmek istenen eserler belirlenmiş ve bu sayede Müzeden önceden randevu alınabilmiştir. İngiltere'de araştırma süresinin kısıtlılığı nedeniyle tez bütününde incelenmiş seramiklerin tamamının orijinali görülemediği olsa da, birçoğu yerinde incelenmiştir. Bunun yanında, internet sayfasından yapılan araştırma sonucu, teze dahil edilecek olan seramiklerin yüksek çözünürlüklü fotoğrafları ayrıca Müzeden temin edilmiştir.

Tez kapsamında incelenen ajur dekorlu seramiklerin büyük bir çoğunluğu "Seramik Çalışma Galerileri'ndeki cam depolarda bulunmaktadır. Müze ziyaretçilere ve orada çalışma yapmak isteyen herkese açıktır. Randevu sistemi ile çalışan bu bölümde seramikler cam depolardan görevliler tarafından çıkartılıp, içlerinde

¹V&A Contact Us[V&A Bize Ulaşın], <http://www.vam.ac.uk/content/articles/c/contact-us/>

²V&A Search the Collections [Koleksiyon Araştırma], <http://collections.vam.ac.uk/>

seramikleri korumak için bölümleri olan arabalarla çalışma odasına getirilmektedir. Seramikler burada bulunan masalarda, görevliler gözetiminde incelenebilmekte ve fotoğraflanabilmektedir. Tüm bilgiler toplanıp çalışmalar tamamlandıktan sonra tezin düzenlenmesi kısmı başlamıştır.

Bu çalışmada, çok sayıda ve farklı ajur dekorlu seramiklerin bir arada sunulmasıyla, aynı amaç için farklı yerlerde üretilmiş olan formların arasındaki bağlantılar ve farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmanın amaçlarından biri de, ajur dekor tekniğinin farklı formlardaki birçok örneğinin bir arada sunulabilmesidir. Çalışmadan faydalanmak isteyen biri, birçok örneği bir arada inceleme fırsatı bulacaktır. Ajur tekniğinin tarihinin, tanımının, bazı dönemlerde ve çeşitli yerlerdeki ajur dekoru uygulamalarının ele alındığı çalışmalar yapılmıştır. Ancak yapılan tez taramalarında, bu tarz bir gruplama, fotoğraf ve çizimler ile beraber ajur dekorlu bu kadar seramiğin bir arada sunulduğu bir çalışma ile karşılaşılmemiştir. Ulaşılabilen diğer kaynaklarda ise, ajur tekniği diğer dekor teknikleri arasında yer almaktadır.

Ajur tekniği, seramikte risk taşıyan bir yöntem olmasına rağmen, işlevsel ve dekoratif olarak, birçok dönemde ve farklı kültürlerde uygulanmıştır. Bu tekniğin uygulandığı ilk örnekler M.Ö. 935 yılında Kore’de Silla dönemine aittir. Bu örneklerin benzerlerine daha sonra 1-2. Yüzyıllarda Japonya’da rastlanmıştır.³ Ajur tekniği ile üretilen kaplar, Japonya ve Çin’den İran’a 10-11 yüzyıllarda getirilmiştir. İran’da 12. Yüzyılda, bu kapların etkisi ile krem rengi sırlı, kabartma-kazıma dekorlu ve delikli bir grup seramik üretilmiştir. Ayrıca, 16-18. Yüzyıllarda, İran’da üretilen ajurlu, porselene benzer beyaz, ince seramikler “Gambroon seramikleri” olarak adlandırılmıştır.

Uzakdoğu’dan ticaret yolları ile Avrupa’ya taşınan seramikler, 17.-18.yüzyıllarda İngiltere’de “creamware” olarak adlandırılmış, Chelsea ve Worcester Fabrikalarında üretilmiştir. Almanya’da 17.-18. Yüzyıllarda üretilen ajurlu seramiklerin bir kısmı İngiltere’de üretilenlerden taklit edilmişlerdir. 1748’de Meissen’de üretilen bir vazo çok ilgi görmüş ve İngiltere’de varyasyonları

³S. Sibel Sevim; Seramik Dekorlar ve Uygulama Teknikleri, Yorum Sanat Yayınevi, 2007, İstanbul, 64 s.

yapılmıştır. İtalya’da üretilen ajurlu ürünler 16.-18. Yüzyıllara tarihlenmektedir. Bu seramikler Vienna, Sansulolo, Faenza ve Bolongo’da üretilmişlerdir.⁴

Müze’de yer alan ajur dekorlu seramikler, dekorun işlevsel ve dekoratif olma özelliği açısından gruplandırılmıştır. Ancak, tez izleme komitelerinde, böyle bir gruplandırmanın yapılmasının çok doğru olmayacağı, bunun yerine ajur dekorlu seramiklerin formlarına göre gruplandırılarak incelenmesinin daha uygun olacağı kararlaştırılmıştır. Tez başlığı, bu görüşmeler sonucunda “Londra Victoria and Albert Müzesi’nde Bulunan Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler” olarak oluşturulmuştur. Buna göre, Müzede yer alan ajur dekorlu seramikler formlarına göre gruplandırılmıştır. Çok sayıda örneği olmayan, ancak kullanım amaçları benzer olan bazı formlar bir arada incelenmiştir. İncelenen ajur dekorlu seramiklerin yaklaşık olarak 700 adedi içinden 200 adedi seçilerek tablo halinde tezde sunulmuştur. Bazı seramiklerin ajur dekorları çok geri planda kaldığı, bazı formlar da hemen hemen aynı olduğu için tezde incelenmesine gerek görülmemiştir. İncelenen formların; bir kısmının fotoğrafları Müzede çekilmiş, bir kısmının fotoğrafları ise Müzeden temin edilmiştir.

Tez üç bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölüm; **“Victoria and Albert Müzesi’nin Ve Müzede ki Koleksiyonların Tanıtımı”**, **“Victoria and Albert Müzesi Seramik Koleksiyonunun Tanıtımı”** olmak üzere iki ana başlıktan oluşmaktadır. Bu bölümde Victoria and Albert Müzesi’nin; tarihçesi, oluşum aşamaları ve Müzede yer alan tüm koleksiyonlar hakkında bilgiler verilmektedir. Müzede bulunan seramik koleksiyonunun oluşumu, seramiklerin koleksiyona dahil edilmeleri ve bu koleksiyonun sergilendiği galerilerin tanıtımları birinci bölümde ikinci başlık altında yer almaktadır. Ayrıca bu bölümde seramik galerilerinin beş yıl süren yenileme çalışmalarından da bahsedilmektedir. Birinci bölümde müze ve müzede bulunan seramik galerileri ile ilgili toplam 14 adet fotoğraf bulunmaktadır. Bu bölümde yararlanılan kaynakların bir kısmı yabancı dilde basılmış olan Victoria and Albert Müzesi’nin kitapları ve Müze’nin internet sayfasıdır.

⁴Mine Aktaş; “Seramik Yüzey Değerlendirmesinde Ajur Yöntemi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999, 10 s.

İkinci bölümde; “**Ajur Tekniğinin Tarihçesi ve Victoria and Albert Müzesi’nde Bulunan Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler**” yer almaktadır. Bu bölümde; ajur tekniğinin tanımı ve tarihçesi bulunmaktadır. Müzede yer alan farklı formlarda görülen ajur dekorlu seramikler formlarına göre gruplandırılarak ikinci bölümün ikinci ana başlığı altında incelenmiştir. Bu bölümde incelenen formlar şöyledir; “tabaklar”, “kaseler”, “kepçeler”, “filtreler ve süzgeçler” , “sürahiler, maşrapalar, demlikler ve ibrik”, “fincanlar ve zarflar”, “buhurdanlıklar”, “vazolar ve saksılar.

Her grupta yer alan ajur dekorlu seramiklerin fotoğrafları, formlarının ve ajur dekorlarının temsili çizimleri bulunmaktadır. Ajur dekorlarının daha rahat görülebileceği boyutta her sayfada iki seramik forma yer verilmiştir. Bu formlar fotoğrafları, çizimleri, üretim yerleri, biliniyorsa üretim tarihleri, ölçüleri ve müze numaraları ile beraber tablolar halinde sunulmaktadır. Ayrıca; her grupta farklı bir örnek için iki sayfa ayrılmıştır. Bu sayfalarda seramiklerin; fotoğrafları, çizimleri, müze numaraları, müze kodları ve müzede buldukları yerler gibi bilgiler de bulunmaktadır. Bu bölümde incelenen toplam 200 adet seramiğe ait fotoğraf ve temsili çizimler yer almaktadır. Ajur dekorlu seramik formların bilgileri ve fotoğraflarının bir kısmı Müzeden temin edilmiştir. Müzede; seramik formlarının malzemeleri için, günümüzde dilimize girmiş olan stoneware*, earthenware** ve fritware gibi terimler kullanılmıştır. Tezde bu terimlerin karşılığında stoneware için yüksek pişirim dereceli çamur, earthenware için seramik çamuru ve fritware*** için fritli çamur açıklamaları kullanılmıştır.

Üçüncü bölüm, uygulama çalışmalarına ayrılmıştır. Üretimi zor ve riskli olan ajur tekniği forma bir işlev kazandırabildiği gibi sadece dekor amaçlı da uygulanabilmektedir. Ajur dekorlarının, günümüzde daha çok dekoratif seramiklerde görüldüğü dikkati çekmiştir.

* Stoneware (Seramik ürün): Refrakterliği bulunmayan kilden yapılan camsı veya yarıcamsı seramik ürün. Pişirim derecesi 1100-1300°C

** Earthenware (Toprak ürün): %3’ten daha fazla su absorpsiyonuna sahip sırlı yada sırsız opak seramik ürün. Pişirim derecesi 950-1150°C

*** Fritware (Firtli Ürün): Önemli miktarlarda frit içeren seramik ürün. Pişirim derecesi yaklaşık 1100°C

Uygulama çalışmalarında dekoratif formlar üretilmiştir. Çalışmalarda, ajur tekniği çeşitli yöntemlerle uygulanmıştır ve farklı çamurlar denenmiştir. Yüksek derece pişirimli seramik çamurları, porselen (döküm) amuru, kırmızı mleki kili, beyaz vakumlu seramik çamuru ve seramik döküm çamuru ile uygulamalar yapılmıştır. Tekniğe uygunluğundan dolayı taneli olmayan çamurlar tercih edilmiştir.

1.BÖLÜM

VİCTORİA VE ALBERT MÜZESİ'NİN TARİHÇESİ VE SERAMİK KOLEKSİYONUNUN TANITIMI

1.1. Victoria and Albert Müzesi'nin Tarihçesi ve Müze'de Bulunan Koleksiyonlar ve Galeriler

1.1.1. Victoria and Albert Müzesi'nin Tarihçesi

Victoria and Albert Müzesi dünyadaki dekoratif sanat eserlerini bünyesinde bulunduran en büyük sanat kuruluşlarından biridir. Tarih boyunca dekoratif sanatlar alanında üretilmiş en önemli örnekler bu Müzede bir araya getirilmiştir. Porselenler, mobilyalar, ipekler, gümüşler, metal işçiliğinin örnekleri, mücevherler, desenler, heykeller, antik paraların en değerlileri Victoria and Albert Müzesi'nin hazineleri arasında yer almaktadır. Kendi benzerleri arasında, Viyana, Budapeşte, Nuremberg, Zagreb, Berlin ve Paris dekoratif sanatlar müzelerinden çok daha eski ve sahip olduğu sanat eserleri açısından da en zengin müzedir.⁵

Victoria and Albert Müzesi'nin koleksiyonu dünyanın birçok bölgesinden ve hemen hemen her dönemden 2000 yıllık sanat geçmişini kapsamaktadır. Victoria and Albert Müzesi'nin kuruluş öyküsü şaşırtıcı zenginliğinin ve çeşitliliğinin anlaşılmasına yardımcı olmaktadır.⁶

Victoria and Albert Müzesi, bir koleksiyon binası olarak değil İngiliz tasarımının gelişim amacını başarmak için yaratılmış yeni tür bir müzeydi. British Museum, SirHansSloane'nin koleksiyonunu muhafaza etmek için kurulmuşken LouvreMüzesi'ni kraliyet sarayında bulunması gereken kraliyet koleksiyonunun sergilenmesi amacı ile kurulmuştur. Victoria and Albert Müzesi ne bir eser ne de bir binadan meydana gelmemiştir, aksine İngiltere'nin sanayideki üstünlüğünü rakiplerine kaptırma endişesini ortadan kaldırmak için meydana gelmiştir. 1836'da Avam Kamarası Araştırma Kurulu başta Fransa ve Almanya olmak üzere diğer ülkelerdeki tasarım üstünlüğünü ve İngiltere'de sanat eğitiminin eksikliğini ortaya

⁵LucyTrench,**The Victoria and Albert Museum [Victoria ve Albert Müzesi]**, V&A Yay., Londra,2010, 6 s.

⁶**A briefhistory of the Museum [Müzenin Kısa Tarihi]**,<http://www.vam.ac.uk/content/articles/a/a-brief-history-of-the-museum/>

koyan bir rapor hazırlamıştır. Bunun üzerine hükümet, ilk olarak, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ni kurarak eğitim girişimi başlatılmasına karar vermiştir.⁷ Böylece Devlet Güzel Sanatlar Akademisi olarak ilk kurulan okul daha sonra Victoria and Albert Müzesi'nin ilk temellerini oluşturacaktır. 1837'de hayata geçirilen Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, Somerset House'a yerleşerek etkinliklerine hemen başlamıştır.⁸

Akademinin yöneticisi ressam William Dyce tarafından farklı ülkelerden getirilmiş çok çeşitli çağdaş dekoratif sanat eserleri ve tarihi heykellerin alçı kalıpları Somerset House'un salonlarında sergilenmiştir. 1844 yılında, toplanan birçok sanat eseri ile Müze ve akademi kamuya açılmıştır, ancak yer ve eser tanıtımı yetersizliği ziyareti kafa karıştırıcı ve yetersiz bir deneyim haline getirmiştir.⁹

Ocak 1852'de Henry Cole akademi yönetimine atanmıştır. Büyük Sergi'nin (Great Exhibition) organizatörlerinden biri olan Cole geniş halk kitlelerinin dünyanın dört bir yanından gelmiş en son ürünlerle ilgilenebileceklerini biliyordu. Cole, mükemmel tasarımcılar yetiştirilemeyeceğini anlamıştı ve Cristopher Dresser gibi akademinin erken dönem öğrencileri, eserleri için talep olmasa bile, büyük yetenek olduklarını ispatlamışlardı. Henry Cole ve gençlik arkadaşı John Stuart Mill tasarımcıları bir çırpıda eğitebilecek, sanayiciye ilham verecek, kamunun beğenisini genel olarak yeniden şekillendirecek veya onun açıkça ifade ettiği gibi, sadece sanayicinin destekçisi olan sanatkarları eğitecek değildi ama kamunun sanat eğitimini yükseltecek daha faydalı bir enstitüyü baştan başa tasarlamışlardır. Müze, Büyük Sergi'nin büyük başarısının ardından, 1852 yılında kurulmuştur. Sanat eserlerine herkesin ulaşabilmesi, çalışanların eğitimi, İngiliz tasarımcı ve sanayicilere ilham vermek Müzenin kuruluş amaçları arasındaydı. Prens Albert, eğer Cole Büyük Sergi'nin faydalarını devam ettirebilmek için akademi ve Müzeyi projesinin bir parçası yapabilirse, her ikisini Buckingham Sarayı'nın yakınında kraliyet malikanesi olan Marlborough House'a taşıyabileceği konusunda mutabık kalmıştır.¹⁰

⁷Trench a.g.e., 7 s.

⁸A brief history of the Museum [Müzenin Kısa Tarihi], <http://www.vam.ac.uk/content/articles/a/a-brief-history-of-the-museum/>

⁹Trench, a.g.e., 7 s.

¹⁰Trench, a.g.e., 8 s.

Müzenin ilk evi Buckingham Sarayı'nın yanında bulunan Marlborough House'dır. 1857'de ise Müze şu anki yerine taşınmıştır ve South Kensington Müzesi (South Kensington Museum) olarak ismi değiştirilmiştir. Burada, sadece sanat ve tasarım eserleri değil, mimarlık, inşaat malzemeleri, inşaat, heykel, yerel ekonomi, eğitim, hayvansal ürünler ve makine müzelerinden bir çok eser de bulunmaktaydı. Sonuç beklendiği gibi anlamsızdı. Prosper Merimee onu Büyük Pazar olarak adlandırdı, Henry Cole bile garip eserler sığınağı olarak değerlendirdi fakat bu durumda bile etki yapacağını saptadı. Henry Cole, müzeyi gereksiz bir depo olmaktan uzak bir yer olarak tanımladı. Yeni müze, eşyaların fiziksel olarak sürekli korumaya uygun bir yer olduğunu, sadece fiziksel olarak kullanılabileceğini değil aynı zamanda derslerde de yararlanılabileceğini ifade etti. Müzenin ana girişinin yukarısına, binanın tam ortasına, Müzenin merkezine sembolik bir konferans salonu yapıldı. Girer girmez ziyaretçiler her gelir seviyesine hitap edecek fiyatlardan yiyecek ve içecek sunulan üç tane muhteşem dinlenme salonu ile karşılaşılıyorlardı. Müze haftada üç akşam açıktı, böylece çalışan insanlar da gezip görebiliyorlardı ve alçıdan heykel kalıpları ve mimari dekorasyon eserlerinden oluşan büyük bir koleksiyon oluşturuldu.¹¹

Büyük bir alçı heykel ve mimari dekorasyon koleksiyonunun oluşturulduğu Müze, çalışan insanların da iyi vakit geçirebilmesi ve öğrenebilmesi için haftanın üç akşamı açıktı. Dökme demirin yenilikçi kullanımını sergileyen ve sanatın her yönüne ilişkin hatırlatmaların özenle dekore edildiği olağanüstü galeriler yaratılmıştı.¹²

On dokuzuncu yüzyılın ortalarındaki haliyle, Victoria and Albert Müzesi o zamanın erişim ve eğitime adanmış bir müzesiydi. Halkı çekmek için geçici olarak popüler sergiler organize ediliyordu. 1859'da Sanat Koleksiyonları Küratörü olarak George Wallis'in de yazdığı gibi; "Resim Sanatı, objeleri doğru görebilme ve onları titizlikle tasvir edebilme gücünü içinde barındırır" ki bu da 'öğrencinin algılama becerilerini geliştirir, buluşlara zemin hazırlar." Fakat Müzenin, halkı doğrudan kütüphanesi ve konferansları aracılığıyla, dolaylı olarak ta güzel çevrelerde güzel şeylere maruz bırakma yoluyla, bir bütün olarak eşit şekilde eğitmesi tasarlanmıştı.

¹¹Trench, a.g.e.,10 s.

¹²Trench, a.g.e.,14 s.

“Eğer bir halkın sarayı olmuşsa, o burasıdır;” yazmış Wallis, ‘bir milyonun özgür kültürüne adanmış bir Sanat Sarayı.’ 19. Yüzyılın ortalarında Avrupa Kıtasına yayılan devrimci virüse karşı toplumu aşlamak için halk müzelerinin, orta-alt ve saygıdeğer çalışan sınıflara, büyük ulusal servetlerin ve onlara ev sahipliği yapan büyük kamusal binaların, ortak mülk olduğu algısını yaymaları amaçlanmıştı. Cole’un aklında müzeleri ziyaret etmenin başka bir faydası da ziyaretçilerin tüketici olarak eğitilecek olmalarıydı, onun deyişiyle açılmak gerekirse; “toplumu objelere acıktırın; ... o zaman dükkanlara gider... Ve bunu beğenmedik; Müze’de daha güzelini görmüştük derler.”¹³

Victoria and Albert Müzesi’nde tüm dönemlerden metal işleri, mobilya, tekstil ve dekoratif sanatların en iyi örneklerinin toplanması ile Müzenin koleksiyonu hızla büyümüştür. Sanat ve tasarım tarihinin daha fazla ifade edilebilmesi için; tablolar, tasarımlar, heykeller ve baskılar gibi güzel sanat eserleri toplanmıştır. Çeşitli fonlar ve bugüne göre daha az rekabetin yaşandığı sanat piyasası, genç müzenin çok daha önemli kazanımlar elde edebileceği anlamına geliyordu. Müze ihtiyaç oldukça eklenen yeni binalarla da büyümesini sürdürmüştür. Metal iskelet ve cam çatıları olan yeni binalar geçici sergi salonları olarak düşünülmüştür, fakat tamamı kalıcı ve İngiltere’deki Victoria Müze yapılarının içine en iyileri olmuşlardır.¹⁴

1899’da Kraliçe Victoria, Müze’nin ana giriş kapısı olarak tasarlanmış taştan bir cephe hediye etmiştir. Bu özel durumu belirtmek için ve Prens Albert’in müthiş desteğinin anısına Müze’nin adı “Victoria and Albert Müzesi” olarak tekrar isimlendirilmiştir. Müze’nin yeni binası AstonWebb tarafından 1909’da açılmıştır. 20. Yüzyıl boyunca Müze kapsamındaki koleksiyonlar büyümeye devam etmiştir ve Victoria and Albert Müzesi dünyanın en geniş dekoratif sanatlar müzesi haline gelmiştir. Seramik, cam, tekstil giysi, gümüş, demir, mücevher, mobilya, heykel, resim, baskı ve fotoğraf koleksiyonları geçmiş zamanlardan günümüze olan Avrupa,

¹³A brief history of the Museum [Müzenin Kısa Tarihi],<http://www.vam.ac.uk/content/articles/a/a-brief-history-of-the-museum/>.

¹⁴Trench, a.g.e., 14 s.

Kuzey Amerika, Asya ve Kuzey Amerika, Asya ve Kuzey Afrika kültürlerini yansıtmaktadır.¹⁵

Müzenin koleksiyonları kendi alanlarında uluslararası olmasına rağmen, özellikle İngiliz gümüşü, seramikleri, tekstil ürünleri ve mobilyaları olmak üzere önemli İngiliz çalışmalarını da içermektedir. İngiliz koleksiyonları Victoria and Albert Müzesi'nin sadece İngiliz Adaları'nın tasarım tarihini ifade etmesi ile kalmamış aynı zamanda kültürel tarihlerinin de geniş bir alana yayılmasını mümkün kılmıştır. İngiliz Galerileri, etkin kültür içerisindeki kişilerin yaşam ve düşüncelerini daha yakına getirerek, bu ülkeden ve dünyanın diğer ülkelerinden gelen ziyaretçilere İngiltere tarihi üzerine daha derin bir bakış açısı oluşturmak üzere tasarlanmıştır.¹⁶

Victoria and Albert Müzesi ziyaretçilerine Asya sanatının ihtişamını birinci elden yaşam şansını da sunmaktadır. İngiltere'nin Hindistan ve Güney Doğu Asya ile olan uzun dönemli ilişkilerinin sonucu olarak, bu bölgelerin kültürünü yansıtan muhteşem eserlerini de Müzede toplamasını sağlamıştır. Dünyanın en önemli eserleri arasında sayılan taş ve bronz heykeller, mobilyalar, ahşap işleri, mücevherler, metal işleri ve Hindistan minyatür tabloları, dokumalar da dahil olmak üzere bir çok farklı kültürden ve milletten eserler Müzede sergilenmektedir. Ziyaretçiler ayrıca Japon, Çin, Kore ve İslam Dünyası sanat eserlerine ayrılmış galerileri de ziyaret edebilmektedirler. Muhteşem halıların yer aldığı İslami eserlerin sergilendiği galerinin dışında, ağırlıklı olarak seramik ve metal işler Avrupa'nın en iyileri arasındadır.¹⁷

Victoria and Albert Müzesi, Hindistan film posterleri, Japon el sanatlarının değişik tasarımları, çağdaş Asya sanatını içeren çağdaş Asya kültürünün doğasını da yansıtmaktadır.¹⁸

Çağdaş tasarım Victoria and Albert Müzesi çalışmalarının en önde gelen unsuru olmuştur ve Müze kuruluş felsefesinde yer alan tasarım ve sanayide mükemmelliği geliştirme misyonu doğrultusundaki yerini muhafaza etmiştir. Çağdaş

¹⁵Trench, a.g.e., 15 s.

¹⁶Anna Jackson, **V&A Hundred Highlights [Yüz Işık]**, V&A Yay., Londra, 1996

¹⁷ Jackson, a.g.e.,26 s.

¹⁸ Jackson, a.g.e, 33 s.

tasarımcıları teşvik etmek amacıyla yaptıkları çalışmaların müzede sergilenmesi ve müze tarafından alınması konusunda yoğun çalışmalar yapılmıştır. İngiltere'nin çok başarılı tasarımcıları müzeden yeni fikir ve ilhamların kaynağı olarak yararlanmışlardır ve ziyaretçiler eserlerine şekil vermede yararlandıkları tarih koleksiyonlarının yanında onların eserlerini de görme olanağına kavuşmuşlardır.¹⁹

Victoria and Albert Müzesi'nin ilk yöneticisi, Henry Cole müzenin herkes için bir sınıf olması gerektiğini belirtmiştir. Müze bugün ziyaretçilerine; çalışma odaları, rehberli turlar, galeri faaliyetleri, dersler ve özel aktiviteler vasıtası ile daha derinlemesine keşif yapma olanağı tanımaktadır. Müze'deki yedi milyondan fazla objenin alımıyla ilgili belgeler, zenginlik açısından koleksiyonlarla eşit dereceye gelen bir kaynak yaratmaktadır. Victoria and Albert Müzesi'nin Merkez Kayıt Ofisi tarafından düzenlenmekte ve koordine edilmekte olan bu belgeler, Müze içindeki objelerle bağlantılarından çok ulusal önem içeren belgesel evraklardır. Bu belgeler sadece Victoria and Albert Müzesi'nin tarihini ve ulusal bir enstitünün koleksiyon politikasının kanıtlarını değil, aynı zamanda bir sanat marketi (pazarı) tarihini ve 19. Yüzyıl ortalarındaki sanat alışverişini de sergilemektedirler. Kayıtlı Belgelerin taşıdığı bir diğer önem ise, bölümler arasında dağılmış olan, ancak yalnızca bir tek kaynaktan veya bir kişiden kazanılmış olan materyalin izini bulmak konusundadır. Bununla birlikte, Victoria and Albert sadece muazzam bir sanat eserleri koleksiyonuna ev sahipliği yapmamaktadır, Victoria and Albert'in kendi binası da alanında bir sanat eseridir. Bu yüzden, daha sonraki nesiller unutmuş olsa bile şu iddia edilebilir ki Victoria and Albert'in binası, gerçekte içinde sergilemekte olduğu eserlerden biri gibi sanat eseri olarak kabul edilebilecek konumda olan dünyadaki tek müzedir.²⁰

Müzedeki dosyaların tümüne verilen kullanım ve giriş izni, şu anki yasalar ve otuz yıllık kurallar ile mümkün kılınmıştır. Bütün bölümler kendi bünyelerinde bulunan objelerle ilgili her türden indekse sahiptirler. Bunların içinde, müze numarasının ve yerinin gösterildiği obje tipleri; giriş kitapları ve obje tiplerini

¹⁹ **A brief history of the Museum [Müzenin Kısa Tarihi]**, <http://www.vam.ac.uk/content/articles/a/a-brief-history-of-the-museum/>

²⁰ **A brief history of the Museum [Müzenin Kısa Tarihi]**, <http://www.vam.ac.uk/content/articles/a/a-brief-history-of-the-museum/>

belirten kayıtlar; tanımlar, durum raporları, objenin maddi değeri, objenin kayıtlı belge numarası ve referansı gibi bilgiler de yer almaktadır. Ayrıca Müzenin internet tabanlı bir arama programı mevcuttur ve buradan birçok eserin bilgilerine, fotoğraflarına ulaşılabilir. ²¹

Victoria and Albert Müzesi'nin ilk yöneticisi, Henry Cole müzenin herkes için bir sınıf olması gerektiğini belirtmiştir. Müze bugün ziyaretçilerine; çalışma odaları, rehberli turlar, galeri faaliyetleri, dersler ve özel aktiviteler vasıtası ile daha derinlemesine keşif yapma olanağı tanımaktadır. Galerileri özgürce dolaşmak veya daha derinlemesine incelemeler yapmak istiyorsanız, Victoria and Albert Müzesi'ni keşfetmenin birçok yolu bulunmaktadır. ²²

²¹ Filiz Adıgüzel, "Londra-National Art Library'de Bulunan Süslemeli El Yazmaları Kataloğu'ndan Seçilmiş 15. Ve 16. Yüzyıla Ait Sekiz Adet Yazmanın Tezhipli Sayfalarının İncelenmesi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000, 12 s.

²² **A brief history of the Museum [Müzenin Kısa Tarihi]**, <http://www.vam.ac.uk/content/articles/a/a-brief-history-of-the-museum/>

1.1.2. Victoria and Albert Müzesi'nde Bulunan Koleksiyonlar ve Galeriler

Victoria and Albert Müzesi, en önemli sanat ve tasarım müzelerinden biri olmakla beraber, zengin ve çok çeşitli koleksiyonlarıyla da bir dünya hazinesine ev sahipliği yapmaktadır. Müze, dünyanın en zengin kültürlerinden birçoğunun 3000 yıllık sanat eserlerini bünyesinde barındırmaktadır.²³

Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan koleksiyonlar ve galeriler ile ilgili net bir sayı söylemek çok zordur. Galeriler yenileme çalışmaları dolayısıyla zaman zaman kapatılmaktadır. Aynı şekilde koleksiyonlar da sürekli artmakta ve değişiklik göstermektedir. Örneğin, 2010 yılında Müzede sergilenen yaklaşık 14 adet koleksiyon bulunmaktaydı. Her bir koleksiyon için farklı galeriler yer almaktadır. Müzedeki koleksiyonlar şöyledir;²⁴

Müzedeki bölümler: Mimarlık, Asya, Seramikler, Moda-Takı ve Aksesuar, Mobilya, Cam, Tarih-Dönemler ve Stiller, Metal işleri, Resimler ve Çizimler, Fotoğrafçılık, Heykel, Heykel, Kumaşlar ve Dokumalar olarak düzenlenmiştir.

Mimarlık Koleksiyonu; Victoria and Albert Müzesi'nin 4. katında; Mimarlık Galerisi Oda 128, Mimarlık Sergi Alanı Oda 127 ve Mimari Giriş Oda 128a' da sergilenmektedir. Bu galerilerde dünya standartlarındaki mimarlık ile ilgili çizim, maket, fotoğraf koleksiyonlarının can alıcı örnekleri ve Victoria and Albert Müzesi ile İngiliz Kraliyet Mimarlar Enstitüsü'nün(RIBA) mimarı parçaları sergilenmektedir. Ayrıca dünya genelindeki binalar ve bu binaların tasarımlarının arkasında nelerin yattığı incelenmektedir. Bu koleksiyon içinde çeşitli temalar geliştirilmiştir. Bunlar, binaların işlevi, iklime karşı tepkileri, mimarlık sanatı, değişen mimari stiller, materyaller, yapılar ve binaların nasıl yapıldığıdır. Mimarlık galerileri içinde bir de geçici sergilere ayrılmış bir sergi alanı (Oda 128a) yer almaktadır.²⁵

²³A brief history of the Museum [Müzenin Kısa Tarihi], <http://www.vam.ac.uk/content/articles/a/a-brief-history-of-the-museum/>

²⁴History of The Collections [Koleksiyonların Tarihi] <http://www.vam.ac.uk/page/h/history-of-the-collections/>

²⁵Architecture Gallery [Mimarlık Galerisi], <http://www.vam.ac.uk/page/a/architecture-gallery/>

Asya Koleksiyonu; Müzenin 1. katında yer almaktadır. Bu koleksiyonun sergilendiği 9 adet galeri bulunmaktadır. Bu galeriler şunlardır:

Çin Oda 44 T.T. Tsui Galerisi,

İhraç Çin Sanatı Oda 47f,

Çin Heykelleri Oda 47e,

Hint Heykelleri Oda 47b,

İslam Sanatı Oda 42 Jameel Galerisi,

Japonya Oda 45 Toshiba Galerisi,

Kore Oda 47g Samsung Galerisi,

Güney Asya Oda 41 Nehru Galerisi,

Güney Doğu Asya &Himalaya Sanatı Oda 47a.²⁶

Çin Oda 44 T.T. Tsui Galerisi'nde M.Ö. 3000'den günümüze değin uzanan en kapsamlı ve önemli Çin sanatı eserleri sergilenmektedir. Eserler kullanılışlarına göre; yaşam, yeme ve içme, defin, mahkeme, tapınak ibadeti ve koleksiyon parçaları şeklinde sergilenmektedirler. **İhraç Çin Sanatı Oda 47f**'de, Çin'de yapılp oraya giden tüccarlar tarafından alınarak Batı'ya getirilmiş eserler sergilenmektedir. **Çin Heykelleri Oda 47e**'de M.S. 1. Yüzyılda Hindistan'dan Çin'e doğru yayılan Budizm'in etkisiyle oluşturulan Budist Çin heykellerinin zarif örnekleri bulunmaktadır. **Hint Heykelleri Oda 47b**'de Hindistan'dan gelen heykel ve dini objeler sergilenmektedir. **İslam Sanatı Oda 42 Jameel Galerisi** 8. ve 9. Yüzyılları ve Birinci Dünya Savaşı'nı takip eden yılları kapsayan tarihlerden kalan seramik, dokuma, halı, madeni eşya, cam ve ahşap işlerini içeren 400'ün üzerinde parçaya ev sahipliği etmektedir. Bu galeride yer alan eserler İspanya'nın batısından, Arap toprakları, İran ve Türkiye'yi içine alarak Özbekistan ve Afganistan'ın doğusuna kadar uzanmaktadır. **Japonya Oda 45 Toshiba Galerisi**'nde Japonya'dan gelen kılıçlar ve zırhlar, küçük oymalar, ahşap blok baskılar, dokumalar, lakeler,

²⁶Asia Galleries [Asya Galerileri], <http://www.vam.ac.uk/page/a/asia/>

seramikler ve çay seremonisinde kullanılan diğer eşyaların dahil olduğu geniş çapta bir koleksiyon bulunmaktadır. **Kore Oda 47g Samsung Galerisi**'nde Kore'ye ait sırlı yeşil seramikler, resmi kıyafetlerdeki ipek nakışlar ve sedef kakmalı parlak kutular sergilenmektedir. **Güney Asya Oda 41 Nehru Galerisi**'nde Babür, İngiliz 16. - 19. Yüzyılların mücevher, dokuma, mobilya, silah, zırh, madeni eşya ve resimleriyle beraber Kuzey Rajput Krallığı ve Müslüman Deccan Sultanlıkları'nın eserleri sergilenmektedir. **Güney Doğu Asya & Himalaya Sanatı Oda 47a**'da Güney Doğu Asya ve Himalaya sanatının birleşimi sunulmaktadır.²⁷

Seramik Koleksiyonu Müzenin 6. katında yer alan dört adet Seramik Çalışma Galerisinde sergilenmektedir. Bunlar; **The Curtain Foundation Galerisi Oda 136**'da Çin seramikleri, **The Curtain Foundation Galerisi Oda 137**'de Asya ve Avrupa seramikleri, **Harry ve Carol Djanogly Galerisi Oda 138**'de İngiliz seramikleri ve **The Curtain Foundation Galerisi Oda 139**'da İngiliz ve Avrupa seramikleri şeklindedir. Victoria and Albert Müzesi'nde Seramik Çalışma Galerileri dışında yaklaşık 3000 seramik eserin sergilendiği 6 galeri daha yer almaktadır. Bu galerilerden, **1900'lerden Sonra Fabrika Seramiği Oda 140**'da 20. Yüzyılın ileri gelen tasarımcıları ve üreticilerinin fabrika üretimi seramikleri bulunmaktadır. Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika'nın en iyi çağdaş seramikleri **Çağdaş-McAulay Galerisi Oda 141**'de yer almaktadır. **20. Yüzyıl Stüdyosu-Lydia ve Manfred Govry Galerisi Oda 142**'de deneysel ve avangart seramiklerin, stüdyo (el yapımı) çömlekçiliğinin başlı başına sanat formu olarak kabul edildiği 20. Yüzyıl boyunca izi sürülebilmektedir. İki ana galeriden biri olan **Seramik Yapmak-Timothy Sainsbury Galerisi Oda 143** seramik üretiminin tekniklerine ayrılmıştır. **Mimari Seramikler-Headley Trust Galerisi Oda 144**'de fayans, karo ve büyük ölçekli mimari seramikler bulunmaktadır. M.Ö. 13. Yüzyıldan günümüze kadar gelen zamanda Kuzey Avrupa sobaları, Portekiz, Hollanda ve İslam Ülkeleri karoları, Çin'den gelen mimari heykellerin de bulunduğu mimari seramik örnekler bu galeride sergilenmektedir. Son olarak da ikinci ana galeri olan **Dünya Seramikleri Oda**

²⁷Asia Galleries [Asya Galerileri], <http://www.vam.ac.uk/page/a/asia/>

145'de Uzak Doğu, Güney Doğu Asya, Orta Doğu ve Avrupa'dan gelen eserler tanıtılmaktadır.²⁸

Moda, Takı ve Aksesuar Koleksiyonu'nun sergilendiği 2 galeriden biri Müzenin 1. katında **Moda Galerileri Oda 40**'dir. Bu galeride yer alan kıyafet koleksiyonu, 18. Yüzyılın başlangıcından günümüze kadar olan, Avrupa'nın moda olan kıyafetlerinin dört asırlık dönemini kapsamaktadır. Oda 40 yüksek modanın eşsiz tarihini tanıtmaktadır. Galerinin merkezindeki süreli teşhirler ise düzenli olarak kıyafetler hakkında yeni görüşler ve moda dünyasının değişen odağını sunmaktadırlar. Bu koleksiyonun sergilendiği diğer galeri ise Müzenin 3. katında yer alan Takı **Galerisi Oda 91 Willaim ve Judith Bollinger Galerisi**'dir. Bu galeride Antik Yunan'dan günümüze uzanan 3000 parçanın üzerindeki mücevher koleksiyonu sergilenmektedir.²⁹

Victoria and Albert Müzesi'nde yer alan Mobilya Koleksiyonu Müzenin 2-3 ve 4. katlarındaki çeşitli galerilerde sergilenmektedir. Günümüzden Ortaçağlara dayanan bu koleksiyon; İngiltere, Avrupa ve Amerika'dan 14.000'i aşkın parçayı içermektedir. Koleksiyon ağırlıklı olarak mobilya içermekle birlikte, mimari ve dekoratif ahşap işleri, müzik aletleri, dericilik, tahta antika eşyalar ve saatler gibi ilgili eşyaları da bulundurmaktadır. Mobilya Koleksiyonu'nun sergilendiği galeriler şunlardır:

Avrupa & Amerika 1800-1900 Oda 101,

Barok, Palladian ve Propaganda Oda 54,

Doğum, Evlilik ve Ölüm Oda 125b,

Beckford, Hope&RegencyKlasisizimi Oda 120,

Wolfson Galerileri, Britanya ve Doğu Hint Adaları Oda 56c,

Kutlama ve Anma Oda 123,

Keşif Alanı Oda 122b,

²⁸**Ceramics [Seramikler]**, <http://www.vam.ac.uk/page/c/ceramics/>

²⁹**Jewellery [Takı]**, <http://www.vam.ac.uk/page/j/jewellery/>

Keşif Alanı Oda 52a,
İç Savaş Yılları Oda 56 Djanogly Galerisi,
Neogotik ve İmparatorluk Oda 122,
Neogotik Devam Ediyor Oda 122d,
Hanedan Armacılığı ve Sheldon Gobleni Oda 58b,
Avrupa Ötesinden Etkileşimler Oda 125c,
Daha Fazla Rokoko ve Seramikçilikteki Gelişmeler Oda 53a,
Morris, Dresser ve Mackintosh Oda 125 Edwin ve Susan Davies Galerisi,
Britanya’da Neo-Klasisizm Oda 118 Wolfson Galerileri,
Portrecilik, Halk Eğlencesi ve Chinoiserie Oda 52 George Levy Galerisi,
Rönesans Stili Oda 58,
Rokoko Stili Oda 53,
Çalışma Alanı Oda 121,
Çalışma Alanı Oda 55,
Spitalfield İpekleri ve Çay İçme Oda 52b,
Teknolojik Yenilikler Oda 122c,
Ware’ in Harika Yatağı Oda 57,
Garrickler Oda 118a,
Melville Yatağı Oda 54a,
Özel Heykel Galerisi Oda 119.³⁰

³⁰Furniture [Mobilya], <http://www.vam.ac.uk/page/f/furniture/>

Müzedede yer alan cam koleksiyonu içerisinde Ulusal Cam Koleksiyonu da bulunmaktadır. M. Ö. 2. Yüzyıldan günümüze kadar olan camın 4000 yıllık tarihini anlatmakta ve Orta Doğu, Avrupa ve Amerika'dan gelen 6000'in üzerinde parça içermektedir. Bu eserler; **Çağdaş Cam Oda 129 Märit Rausing Gallerisi, Cam Oda 131 ve Kutsal Gümüş ve Vitray Oda 83**'de sergilenmektedir.³¹

Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan başka bir koleksiyon da; Tarih, Dönemler & Stiller'dir. Bu koleksiyonda çoğu büyük sergilerin konusu olan birçok dönem ve tasarım stilleri; **Evrenselcilik ve Modernizm 20. Yüzyıl Oda 74, Biçim İşlevi Takip Eder 20. Yüzyıl Oda 72, Toplu Tüketim 20. Yüzyıl Oda 73, Yaratmadaki Değerler 20. Yüzyıl Oda 71**'de sergilenmektedir. Ayrıca yenileme çalışmaları dolayısıyla kapalı olan; 1600-1700 yıllarına ait Avrupa'daki Barok tarzı eserlerin yer aldığı **Barok, Avrupa 1600-1700 Oda 1-2-3**, 1700-1800 yılları Rokoko ve Neo-Klasik tarzın özel örneklerinin bulunduğu **Rokoko & Neo-Klasizm Avrupa 1700-1800 Oda 4-5-6-7**'dir. **Uluslararasılık ve Modernizm 20. Yüzyıl Oda 74**, üç bölüme ayrılmıştır. Birinci bölüm 1900 ve 1920 yılları arasında üretilen nesnelere içermektedir. İkinci bölümde Evrenselcilik incelenmekte, üçüncü bölümde ise Modernizm'in gelecekteki gelişmelere temel oluşturan örnekleri ve 1920 ile 1945 yılları arasında üretilmiş olan Modernizm etkisindeki nesnelere ele alınmaktadır. **Biçim İşlevi Takip Eder 20. Yüzyıl Oda 72**'de 1965 ve 1990 yılları Modernist kavramların işlevinin sorgulandığı, biçim ve işlevin karşılıklı etkilenme konusunun tartışıldığı zamanlardı. Biçim işlevi takip eder özdeyişi de 20. Yüzyılın işlevselci estetiğinin merkezini oluşturuyordu. Burada sergilenen nesnelere; ev ve günlük hayat için tasarlanmış, sanat ve endüstrinin iç içe geçmişliğini gösteren eserlerdir. **Toplu Tüketim 20. Yüzyıl Oda 73**'te incelenen temalardan bir tanesi de endüstriyel tasarımcıların toplu tüketim için 1945 ve 1965 yılları arasında tasarlamış oldukları nesnelere. **Yaratmadaki Değerler 20. Yüzyıl Oda 71**'de tasarımın toplumun doğasını etkileyip etkilemeyeceği ve varsayımlara karşı çıkıp çıkamayacağı konusu üzerine çeşitli sorular sorulmuştur. Odadaki eşyalar günümüzle 1965 yılları arasında yapılmıştır.³²

³¹**Glass [Cam]**, <http://www.vam.ac.uk/page/g/glass/>

³²**Contemporary [Çağdaş]**, <http://www.vam.ac.uk/page/c/contemporary/>

Müzedeki Metal İşleri Koleksiyonu; İngiliz gümüşünün yanı sıra demircilik, Avrupa gümüşü, silahlar ve zırhlar, emaye kaplamalar, pirinç işleri, kalay ve ortaçağ metal işleri gibi uluslararası önemde olan parçalar içermektedir. Metal İşleri Koleksiyonu'nun sergilendiği galeriler şunlardır:

1800'den önce İngiliz Gümüşü Oda 65,

Gümüş Araştırma Alanı Oda 66,

İngiliz Gümüşü 1800'den erken 1900'lere Oda 67,

Modernistten Çağdaş Gümüşe Oda 68,

Avrupa Gümüşü Oda 69,

Gümüş Galerileri Girişi Erken Gümüş Odası Oda 70,

Huguenot, Regency ve Virtuoso Gümüşü Oda 71,

Kutular ve Mikromozaiikler Oda 72,

İtalyan Hediyelik Eşyaları Oda 73,

Kutsal Gümüş ve Vitray, Oda 83 - 84

Gümüş Aslanlar Oda 89,

Demir İşleri Oda 113 – 114a – 114b – 114c – 114d – 114e,

Belinda Gentle Galerisi Metal İşleri Oda 116.³³

Victoria and Albert Müzesi'ndeki Resim Koleksiyonu 2000'in üzerindeki İngiliz ve Avrupalı yağlı boya tabloların yanı sıra İngiliz sulu boya, pastel ve minyatür portreleri içermektedir. Koleksiyon 19. Yüzyıl koleksiyoncularının hediyelerinden oluşturulmuş Victoria dönemi resim koleksiyonu anlayışını ortaya koymaktadır. Ayrıca bu koleksiyon blok baskı duvar kağıtları ve minyatür portre

³³**Metalwork [Metal işi]**, <http://www.vam.ac.uk/page/m/metalwork/>

resimleri üzerine olan videoları ve İngiliz Galerileri'nden iki resmi detaylı inceleme olanağı sunmaktadır. Bu koleksiyonunun sergilendiği galeriler şunlardır:

Edwin ve Susan Davies Galerileri Constable, Turner ve Manzara Sergisi Oda 87,

Edwin ve Susan Davies Galerileri Gainsborough' nun Gösteri Kutusu ve Constable' ın Yağlı Boya Taslakları Oda 88,

Lord Leighton'un Freskleri Oda 102 – 107,

Uluslararası Müzik ve Sanat Kuruluşu Galerisi Minyatür Portreler Oda 90a,

Julie ve Robert Breckman Galerisi Baskılar ve Çizimler Oda 90,

Edwin ve Susan Davies Galerileri Ionides Koleksiyonu Oda 81,

Raphael'in Büyük Resim Taslakları Oda 48a,

Edwin ve Susan Davies Galerileri Sheepshanks Koleksiyonu Oda 82,

Suluboya ve Çizimler Oda 88a.³⁴

Müze, fotoğraf toplamaya 1852 yılında başlamıştır. Bugün dünyanın en büyük ve en önemli Fotoğraf Koleksiyonu'na sahiptir. 500.000'den fazla, uzun bir süreci kapsayan klasik ve modern resmi bulundurmakta, teknik ve konu çeşitliliği göstermektedir. Fotoğraf Koleksiyonu, **Fotoğraf Galerisi Oda 38a**'da sergilenmektedir. Bu galeri Victoria and Albert Müzesi'nin fotoğraf koleksiyonundan seçilmiş teşhirleri içermektedir. Burada seçilen 40 adet fotoğraf yıllık olarak sergilenmektedir. Ayrıca galerinin ana bölümünde fotoğrafçılık tarihinin en parlak eserleri görülmektedir.³⁵

Victoria and Albert Müzesi'nin Baskılar & Kitaplar Koleksiyonu, sanat baskıları, baskı teknikleri ve ticari grafikleri içeren, kitap üzerine dünyanın en büyük sanat, eliş ve tasarım kaynağıdır. Victoria and Albert Müzesi'ndeki National Art Library, çok büyük bir halk kütüphanesidir. Kütüphane, içinde barındırdığı çok çeşitli ülkeler ve dönemlere ait sanat eseri ve dekoratif eşya sayesinde büyük bir

³⁴**Paintings [Resimler]**, <http://www.vam.ac.uk/page/p/paintings/>

³⁵**Photography [Fotoğrafçılık]**, <http://www.vam.ac.uk/page/p/photography/>

zenginliğe sahiptir. Kütüphane aynı zamanda, kitap sanatları ve tasarımı üzerine de birikime sahiptir. Bu Koleksiyona ait kitaplar, baskılar ve çizimler **Milli Sanat Kütüphanesi Oda77(National Art Library)** ve **Baskılar ve Çizimler Oda 90**'da yer almaktadır.³⁶

Victoria and Albert Müzesi'ndeki Heykel Koleksiyonu; post-klasik Avrupa heykelinin dünyadaki en geniş ve en kapsamlı olanıdır. Eserler, ardında yatan enteresan öyküleri ve heykel hakkında resmedilmiş kitaplar ile beraber sergilenmektedir. Heykel Koleksiyonunun sergilendiği galeriler şunlardır:

Döküm Alanları Oda 46a – 46b,

Dorothy ve Michael Hintze Galerileri İngiltere' de Heykel: Portreler ve İdeal Heykeller Oda 22,

Dorothy ve Michael Hintze Galerileri İngiltere' de Heykel: Bahçe Heykeli Oda 23,

Dorothy ve Michael Hintze Galerileri İngiltere' de Heykel: Portre ve Anıt Heykelleri Oda 24,

Heykel 1300-1600, Oda 26 – 27,

Gilbert Bayes Galerisi Heykel Oda 111.³⁷

Victoria and Albert Müzesi'nde yer alan Tekstil Koleksiyonu'ndaki parçalar iki bin yılı aşkın bir süreci kapsar. Bu eserler Avrupa'da geniş coğrafi bir bölgeye yayılmıştır. Dokuma, baskılı ve işlemeli kumaşlar, dantel, duvar dokuması ve halılar dahil olmak üzere çoğu teknik temsil edilmektedir. Koleksiyonda yer alan eserler; tekniğine, üretildikleri ya da geldikleri yerlere ve üretim tarihlerine göre sınıflandırılmıştır. Koleksiyonda; özellikle Yakın Doğu'dan eski ipekler, danteller, Avrupa duvar dokumaları ve İngiliz Orta Çağ kilise işlemleri dikkat çekmektedir. Tekstil Koleksiyonu'nun sergilendiği Galeriler şunlardır:

Halılar Oda 97,

Lüks Kilise Kumaşları 1160-1600 Oda 95,

³⁶**Prints[Baskılar]**, <http://www.vam.ac.uk/page/p/prints/>

³⁷**Sculpture [Heykeltraşlık]**, <http://www.vam.ac.uk/page/s/sculpture/>

Duvar Dokumaları Oda 94,

Kumaş Çalışma Odası Oda 100 – 96 – 98 – 99.³⁸

Müzedede yer alan son koleksiyon da Tiyatro ve Gösteri Koleksiyonudur. Victoria and Albert Müzesi'nin Tiyatro ve Gösteri Koleksiyonları, Shakespeare döneminden bu yana drama, dans, müzikal, müzik salonu, sirk, rock müzik, pop müzik ve diğer canlı gösteri çeşitleri ile İngiltere'de canlı performansla ilişkin ulusal materyal koleksiyonuna sahiptir. Tiyatro ve Gösteri Koleksiyonu'nun sergilendiği galeriler; uygulamalı sanatlara, sanat eserleri sergilerine, kostümlere, video kayıtlarına, kuklalara, posterlere ve fotoğraflara ayrılmıştır. Bu galeriler şunlardır:

Kostüm Oda 105,

Yaratma ve Prodüksiyon Oda 106a,

Giriş Galerisi Oda 103,

Deneyimleme Oda 104A,

Makyaj Oda106,

Tasarım Oda 104B,

Prova ve Tanıtım Oda 106B,

Geçici Sergiler Oda104.³⁹

³⁸Textiles [Tekstil] <http://www.vam.ac.uk/page/t/textiles/>

³⁹Theatre and Performance [Tiyatro ve Gösteri],<http://www.vam.ac.uk/page/t/theatre-and-performance/>

1.2. Victoria and Albert Müzesi Seramik Koleksiyonunun Tanıtımı

Victoria and Albert Müzesi dünyadaki en büyük ve en kapsamlı seramik koleksiyonuna sahiptir. M.Ö. 3500 yılından günümüze kadar üretilen seramik eserlerini kapsayan bu koleksiyon, 100 yıl sonra yeni bir sergi düzeni ile tekrar sergilenmektedir. Koleksiyon özellikle Asya, Orta Doğu ve Avrupa seramikleri açısından zengindir.

Dört yıl süren yenileme çalışmalarından sonra, oda 140-145 seramik dünyası hakkında kapsamlı bilgiler sunmaktadır, burada 3000 adet seramik eser sergilenmektedir. Diğer odalarda yaklaşık 26.000 adet eser çalışma kaynağı olarak görüntülenmektedir.

Bu yenileme projesi ile dünyanın herhangi bir yerinde alternatifi olmayan seramik ve koleksiyon çalışmaları için en önemli ulusal ve uluslararası seramik merkezi oluşturulmuştur.

Fotoğraf 1

1876'da John Watkins'in Gravüründe, Victoria and Albert Müzesi'nin İlk Seramik Galerileri

1868'de açılan Güney Kensington Müzeleri(V&A)'nin ilk seramik koleksiyonları 1909 yılında; Müze'nin geniş, güney ön cephesini oluşturan, Sir Aston Webb tarafından tasarlanmış yeni binaya taşınmıştır. Seramik galerileri çeşitli seramiklerin mümkün olduğunca gün ışığı altında izlenebilmeleri için camlı çatı ile en üst katta (6. kat) özel olarak inşa edilmiştir. M.Ö. 3500 yılından günümüze kadar üretilen seramik eserleri kapsayan bu geniş koleksiyon, 100 yıl sonra yeni bir sergi

düzeni ile tekrar sergilenmektedir. Koleksiyon özellikle Asya, Orta Doğu ve Avrupa seramikleri açısından zengindir.

Fotoğraf 2

1909'da İlk Seramik Sergisiyle 137 No'lu Oda

2005 yılında başlayan yenileme çalışmaları 2010 yılında tamamlanmıştır. Yeni galeriler, seramiğin dünya tarihini gösteren, farklı dönem ve kültürlere ait seramikler arasındaki bağlantıya dikkat çeken, büyük ve yeni bir giriş galerisini içinde barındırır. Bir diğer büyük galeri ise seramik materyalleri ve araç gereçlerine ayrılmıştır ki bu galeri; Victoria and Albert Müzesi tarafından oluşturulan, ilk kez seramik eserleri inceleyen bir galeridir. Tekniklerin gösterildiği, ziyaretçilerin kendi seramiklerini yapabildikleri ve de pişirebildikleri bir çalışma sahasını içinde barındırır. Aynı zamanda da 20. Yüzyıla ait çömlekçilik ve mimari seramikler koleksiyonu çalışmaları için daha küçük odalar bulunmaktadır.

Fotoğraf 3

1911'de 138 No'lu Odaya Bakan 137 No'lu Oda

Fotoğraf 4

1910 Yılında Seramik Galerileri

Koleksiyonlar, 2. Dünya Savaşı sırasında toplanıp ortadan kaldırılmıştır, fakat savaş sonrası yenilemenin ardından koleksiyonların düzenlenmesi şimdiki büyük yenilenmeye dek, temel olarak, aynı kalmıştır. Koleksiyon 2005'e kadar coğrafi açıdan, Orta Doğu seramikleri bir uçta, diğer sınırdaş Avrupalı ve İngiliz galerilerinin arasında da Çin seramikleri olmak üzere düzene sokulmuştur. Bu kapsamda, çömlek ve seramik, porselenden ayrı tutulmuş; ve bütün bu alanlarla birlikte, eserler; ülke, dekor tekniği, çamur yapısı (örneğin: kalay oksit içeren opak

sırlı seramik çömlek, krem rengi çömlek vb.) ve üretim yeri ya da fabrikasına göre düzenlenmiştir.

Çömlekler bir uçta ve porselenler de diğer bir uçta olmak üzere, Fransız seramikleri de 128 no'lu odada (2003'ten bu yana Mimarlık Galerisi) benzer şekilde sergilenmiştir. 143 no'lu odanın tam altında olan Fransız koleksiyonu, seramik galerilerinin ana işleyişinden biraz daha farklı bir biçimde oluşturulmuştur.

136-146no'lu odalardaki yeni seramik galerileri (2009/10), yukarda bahsedilen önceki düzenlemeyle yıllar geçtikçe ortaya çıkmış birçok probleme çözüm arayışında. Sergileme; karışık, karmaşık ve yorucu hale gelmiştir. Zaman zaman, savaş sonrası etiketleri en az seviyede değiştirme girişimlerinde bulunulsa da, net bir açıklama eksik kalmıştır ki bu da galerilere gelen ziyaretçi sayısında düşüşe neden olmuştur.

Fotoğraf 5

1950'lerdeki Galeriler

Beş yıl önce, koleksiyonun güvenliği konusundaki endişe nedeniyle, V&A Seramik galerileri halka kapılarını kapatmıştır. Müzenin seramik koleksiyonunun sergilenmesi için 1909'da ortaya atılan amaçla birlikte, galeriler geçen süre zarfında oldukça az değişim göstermiştir ve, eski sergi alanları ve sergiler günümüz müze ölçütlerine uymamıştır, ziyaretçilerin de beklentilerini karşılamamıştır. 2005'te,

V&A; gelecek nesillere araştırma ortamı ve yarar sağlamak amacıyla, bir kez daha dünyanın en kapsamlı seramik koleksiyonunu güvenceye almak amacıyla galerileri yeniden düzenleme ve yeniden sergileme görevini üstlenmiştir.

Çekici eski ahşap eşyalar olmalarına rağmen, kilitleri tutukluk yapmaya eğilimli ve güvenli olmayan camlarıyla ağır olan vitrinler, koleksiyon yöneticilerinin objelere ulaşabilmesini sağlamak için hemen kaldırılmıştır.

Fotoğraf 6

2006 Yılında 135 No'lu Oda

Asya ve Avrupa seramikleri arasında birbirinden ayrılmaz bir etkileşim olduğunu açıklamak için yeni galeriler, ilk defa bu iki kültüre ait seramiğin yan yana bulunduğu seramik tarihinin hikayesini anlatır. İşlem görmemiş çamuru sonsuz çeşitte süse ve kullanışlı kaplara çevirmekle alakalı süreçler açıklanmıştır. Çömlekçilik için ve aynı zamanda da misafir çömlekçilerin işlerini göstermeleri amacıyla özel alanlar yaratılmıştır. Mimari seramikler için bir oda ayrılmıştır ve yeni, geçici sergi galerisi, geçmiştekinin aksine seramik müzelerinin üst düzey ofislerinden arındırılarak yaratılmıştır. Aynı zamanda, seramik, Sanat Müzelerinde ve İngiliz Galerilerinde, İslam Sanatında Jameel Galerisi ve Japon Sanatında da Toshiba Galerisi gibi Dizayn Galerilerinde dikkat çekici bir şekilde kendini her zaman göstermiştir.

Fotoğraf 7

2009 Yılında 143 No'lu Odada Yeni Alanların İnşaatı

Yeni galeriler, DCMS/ Wolfson Müzeleri, Galerileri Geliştirme Fonu ve diğer özel bağışçılar ile birlikte, Headley Trust ve Sir Timothy Sainsbury'nin örnek bağışları tarafından desteklenmiştir.

Stanton Williams tarafından tasarlanan galeriler, Müzenin en üst katında bulunmaktadır. Bu yeni tasarım, sanatçı Edmund de Waal'in yarattığı 'İşaretler ve Mucizeler' başlıklı, bölgeye özel döşeme etrafındaki güzel kubbeli bir tavan yapısı ile ortaya çıkmıştır.

Bu yenileme projesi ile, dünyanın herhangi bir yerinde alternatifi olmayan seramik koleksiyonları için en önemli ulusal ve uluslararası seramik merkezi yaratılmıştır.

Yeni galeriler, seramiğin dünya tarihini gösteren, farklı dönem ve kültürlerle ait seramikler arasındaki bağlantıya dikkat çeken büyük ve yeni bir giriş galerisini de içinde barındırır. Bir diğer büyük galeri ise seramik materyalleri ve araç gereçlere ayrılmıştır; bu galeri içinde geçici sergiler, uluslararası çağdaş seramikte değişen görüntüler, 20. Yüzyıla ait çömlekçilik ve mimari seramikler koleksiyonu çalışmaları için de daha küçük odalar bulunmaktadır.

Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan seramiklerin yaklaşık 26.000 adedi "Seramik Çalışma Galerileri" nde yer almaktadır. Bu galerilerde büyük cam depoların içinde istiflenmiş halde bulunan seramikler hem izleyici tarafından

görülebilmekte hem de görevliler tarafından depolardan çıkartılarak incelenebilmektedir. Seramik Çalışma Galerileri Victoria and Albert Müzesi'nin 6. katında, Çin seramiklerinin yer aldığı Oda 136 (TheCurtain Foundation Galerisi), Asya ve Avrupa seramiklerinin yer aldığı Oda 137 (TheCurtain Foundation Galerisi), İngiliz (Britanya) seramiklerinin yer aldığı Oda 138 (Harry ve Carol Djanogly Galerisi), İngiliz (Britanya) ve Avrupa seramiklerinin yer aldığı Oda 139 (The Curtain Foundation Galerisi) olmak üzere toplam dört ayrı bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerin hepsinin merkezlerinde o bölümde bulunan seramikler hakkında bilgi veren teşhirler; üretim yerleri, üretim teknikleri ve dekor tekniklerine göre düzenlenmiştir.

Fotoğraf 8

Seramik Çalışma Galerilerinden Bir Görünüş

Fotoğraf 9

Seramik Çalışma Galerilerinde, Tanıtım Bölümleri

Victoria and Albert Müzesi'nde Seramik Çalışma Galerileri dışında yaklaşık 3000 seramik eserin sergilendiği 6 galeri daha yer almaktadır. Bu galerilerden, Oda 140'da (1900'lerden Sonra Fabrika Seramiği) 20. Yüzyılın ileri gelen tasarımcıları ve üreticilerinin fabrika üretimi seramikleri bulunmaktadır. Ayrıca bu galeride WegwoodPoole ve Royal Kopenhag gibi etkili firmaların ürettikleri İskandinav ve İngiliz seramikleri kronolojik olarak sergilenirken, seri üretimin modern yemek alışkanlıkları ve yaşam tarzı üzerindeki etkileri de izleyiciye sunulmaktadır. Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika'nın en iyi çağdaş seramikleri Oda 141'de (Çağdaş-McAulay Galerisi) yer almaktadır. Bu galeride büyük ölçekli heykel çalışmalarından küçük, fonksiyonel ve dekoratif eserlere kadar değişen sergiler bulunmaktadır. Londra'da bulunan sanatçı Edmund de Waal'un "İşaretler ve Mucizeler" başlıklı, bu galeri için tasarlanmış mekan tasarımı da Oda 141'de yer almaktadır.

Fotoğraf 10

Oda 141 Çağdaş Seramikler

Fotoğraf 11

Oda 141’de Edmund de Waal’un “İşaretler ve Mucizeler”

Oda 142’de (20. Yüzyıl Stüdyosu-Lydia ve Manfred Govry Galerisi) deneysel ve avangart seramiklerin, stüdyo (el yapımı) çömlekçiliğinin başlı başına sanat formu olarak kabul edildiği 20. Yüzyıl boyunca izi sürülebilmektedir. Kronolojik olarak sergilenen bu eserler arasında Kuzey Amerika, Japonya ve Avrupa seramiklerinin yanı sıra Bernard Leach, Pablo Picasso, Ruth Duckworth, Ryoji Koie, Alison Britton ve Betty Woodman eserleri de yer almaktadır. İki ana galeriden biri olan Oda 143 (Seramik Yapmak-Timothy Sainsbury Galerisi) seramik üretiminin tekniklerine

ayrılmıştır. Galeride etkin durumda olan bir seramik atölyesi ve atölyede çalışan bir sanatçı bulunmaktadır. Seramik ile ilgili dersler, uygulama çalışmalarıyla ziyaretçilere kendi seramiklerini yapma, tasarlama ve pişirme olanağını sağlayan seramikçiler tarafından verilmektedir. Buradaki sergilerde belirli seramik üretim ve dekor teknikleri üzerinde durulmaktadır. Ayrıca bu galeride 1938’de Nazi rejiminden kaçıp Londra’ya yerleşen ve Britanya’nın başta gelen seramikçilerinden olan Avustralyalı seramikçi Dame Lucie Rie’nin Londra’daki atölyesi yeniden inşa edilmiştir. Oda 144’de (Mimari Seramikler-Headley Trust Galerisi) fayans, karo ve büyük ölçekli mimari seramikler bulunmaktadır. M.Ö. 13. Yüzyıldan günümüze kadar gelen zamanda Kuzey Avrupa sobaları, Portekiz, Hollanda ve İslam Ülkeleri karoları, Çin’den gelen mimari heykellerin de bulunduğu mimari seramik örnekler bu galeride sergilenmektedir. Son olarak da ikinci ana galeri olan Oda 145’de (Dünya Seramikleri) Uzak Doğu, Güney Doğu Asya, Orta Doğu ve Avrupa’dan gelen eserler tanıtılmaktadır. Sergiler Batı ve Doğu arasındaki zevk, tarz ve teknolojinin değişimini gösterecek biçimde kronolojik olarak dizilmiştir. Örneğin Çin’deki mavi-beyaz geleneğinin Orta Doğu ve Avrupa’ya yayılışı ele alınmaktadır. Bu galeri Victoria and Albert Müzesi’ndeki en güzel seramik eserlerin birçoğunu içermekle birlikte, M.Ö. 2500’den günümüze 4000 yıllık seramik tarihini kapsamaktadır.⁴⁰

⁴⁰Ceramics Galleries [Seramik Galerileri], <http://www.vam.ac.uk/page/c/ceramics-galleries/>

Fotoğraf 12

Oda 143'te Avustralyalı Seramikçi'nin Londra'daki Atölyesinin Örneği

Fotoğraf 13

Seramik Çalışma Galerileri

Fotoğraf 14

Seramik Çalışma Galerilerinde Depolarda İstiflenmiş Seramiklerden Detay

Seramik Koleksiyonlarının Oluşumu

Ortaçağ Avrupası'nın son zamanları, Orta Doğu ve Doğu Asya seramikleri alanında Victoria and Albert Müzesi'nin koleksiyonları şu anda dünyanın en geniş ve en kapsamlı koleksiyonlarıdır.

Müze, Avrupa'nın kalaylı sırlı seramik koleksiyonları, özellikle İtalyan Rönesans mayolikaları, Fransız ve İspanyol seramikleri, 18. Yüzyıl İngiliz seramikleri, 19. Yüzyıl sanatsal çömlekleri ve sergi eserleri, Orta Doğu ve Çin seramikleri, uluslararası 20. Yüzyıl ve çağdaş seramik eserleri gibi dünya çapında koleksiyonlarla ilgilenmektedir. Bu koleksiyonlar onlarca yılda, bazen hızlıca bazen de özel koleksiyonların belirlenmesiyle aşama aşama ve titizlikle oluşturulmuştur.

Seramik koleksiyonları için alınan ilk parça, yaldızlı bronz ayağı olan Paris'te üretilmiş porselen bir vazodur (müze numarası 463-1844). Altın rengi zemin üzerine renkli çiçeklerle bezenmiş bu vazo, muhtemelen 1844 Fransız Endüstriyel Sergisi'ndeki Escalier de Cristal standından alınmıştır. Aslında bu vazunun alınışı Güney Kensington Müzesi'nin yapılış zamanlarına dayanmaktadır. 1837'de Somerset House'da kurulan Devlet Tasarım Okulu, öğrencileri eğitmek ve onlara

ilham vermek için dekoratif sanatlar ve güzel sanatlar örneklerini dikkatlice bünyesinde toplamaya başlamıştır.

Binlerce parça, Müzenin ilk müdürü Henry Cole ve Müzenin ilk koleksiyon yöneticisi 1853'te Cole 'ün göreve getirdiği John Charles Robinson tarafından aşama aşama koleksiyona eklenmiştir. Neyin en iyi modern ürünlere örnek teşkil edebileceğini göstererek beğeniye etki etmek için arayışta olmuşlardır. Aynı zamanda, öğrencileri ve gelen ziyaretçileri eğitmek, İngiliz tasarımcılara ve üreticilere ilham vermek amacıyla, dünyanın dört bir yanından geniş bir dizi tarihi çömlek sergilemeyi amaçlamışlardır. Doğrudan, "Great Exhibition" (Büyük Sergi) daki Minton standı aracılığıyla ya da fabrikadan alınan Minton porselen eserleri, çağdaş İngiliz seramiğinin en eski kazanımları arasında olmuştur. Bu arada da, tarihi İngiliz çömlekçilik örnekleri, 1852'de Staffordshire çömlekçisi Enoch Wood'un önceki koleksiyonundan alınmıştır.

1850ler ve 60lar sırasında koleksiyon, İtalyan Rönesans dönemi kalay oksit içeren opak sırlı seramik ürünleri (İtalyan Mayolikas) ve Fransız Rönesans dönemi çömleri (Palissy, St. Porchaire), Ralph Bernal'in 1855 yılı satışından, 1856 ve 1860 yılları arasında Toulouse avukatı Jules Soulages'in dikkat çekici koleksiyonunun yavaş yavaş satın alınışı ile önemli bir ivme kazanmıştır. Buna ek olarak, 1859'da nadir bulunan Medici porselenin iki (en son kalan dokuz adedinden) örneği satın alınmıştır ve bir St. Porchaire tuzluğu, 1864 Soltikoff satışından sonra koleksiyona eklenmiştir.

South Kensington Müzesi'ndeki İtalyan, Latin-Fas, Pers(İran), Şam(Suriye) ve Rodos(Türk İznik dönemi) çömleri için 1873'te ilk seramik kataloğunu yazan C. Drury E. Fortnum, ek olarak mayolika alımları yapmıştır.

Sir Robert Murdoch-Smith, 1870'ler ile 80'ler arasında İran'da Kraliyet Mühendisi olarak hizmet verirken, Jules Richard'ın koleksiyonundan parçalar içeren İran seramiklerini Müze için almıştır. 19. Yüzyıla ait geleneksel İspanyol çömleri, 1871 ve 1893 arasında Juan Riaño'dan alınmıştır. 1876'da Sergideki gösterimlerinden önce, Müze direkt olarak, Japon Komisyoncuları'ndan Uluslararası

Philadelphia Sergisi'ne batılılar için biraz alışılmışın dışında gelen Japon eserlerinden bir grup satın almıştır.

Daha sonraları 1896'da Müdür olan tasarımcı Caspar Purdon Clarke, Hindistan Sanat Okulu bünyesindeki çağdaş seramiklerden ve diğer sanat çalışmalarından satın alması amacıyla 1881 ve 82 yılları kışlarında, Müze tarafından Hindistan'a bir iş gezisine gönderilmiştir. Askeri terzi John Jones'un 1882 yılındaki bağışı ile Müzeye ana seramik koleksiyonlarından ayrı olarak sergilenen geniş bir kısmı Sèvres olan Fransız porseleni olan çok önemli bir koleksiyon dahil edilmiştir. 1883'te, Pekin'de sanat tutkunu ve doktor olan Dr. Stephen Bushell, Müze adına, güzel bazı Çin eserleri satın almıştır. Lady Charlotte Schreiber ikinci eşinin ölümünü takiben 1884'te, İngiliz porselen koleksiyonunun sayısını, önceki 20 sene boyunca Avrupa'nın antika mağazalarında gezip, birçok eşya seçimi ile büyük zevk almış olduğu koleksiyonunu bağışlayarak büyük ölçüde arttırmıştır. Aynı sene, Müze Andrew Fountaine'in satışından etkileyici bir Palissy fiçisi almıştır.

Kapanışından sonra, Jermyn Caddesi- Pratik Jeoloji Müzesinden bir dizi İngiliz çömleği; bazı antika ve bölgesel eserler ve ilginçtir ki Fas işleri ile birlikte 1901'de Müzeye gelmiştir. W.J Cope'un 1903 yılındaki bağışı, William ve Julia Gulland'ın 1905 ve 1907'deki armağanları gibi 18. Yüzyıla ait Çin porselenlerini içermekteydi. 1903'te kuruluşunun neredeyse hemen ardından, Sanat Fonu (önceki hali Ulusal Sanat Koleksiyonları Fonu) seramik bağışlarını Müzeye bırakmıştır. Tek bir bağışçıdan alınan çok sayıdaki eser; 1948'deki Lt.-Col. Kenneth Dingwall D.S.O. tarafından 1910 ve 1937 yılları arasında bağışlanan eserler olmuştur. 1907 yılında kendisi yetkili makamda iken Henry Wallis, 50 çeşit yaldızlı İspanyol eserini Müzeye satmıştır.

1909'da Avustralyalı milyoner George Salting hayatını kaybetmiştir ve Çin, Japon, Türk, İran seramiklerini, İtalyan seramiklerini, İspanyol hanedan armalı çömleklerini, Palissy ve Delft çömleğini içeren önemli koleksiyonunun büyük bir bölümü Müzeye gelmiştir.

Salting'in arkadaşı olan J.H. FitzHenry, 1901 ve 1909 yılları arasında, perdahlı çömlek ve geniş kıtalara yayılmış porselen koleksiyonundan birçok eseri

cömertçe Müzeye vermiştir. Müze, daha çok Medici porseleni içeren koleksiyondan son alımlarını 1914te yapmıştır. E. F. Broderip, 1924'te İngiliz porselenlerinin yer aldığı geniş bir koleksiyonu Müzeye vermiştir. Bayan Herbert Allen, 1922 yılında porselen ve İngiliz çömleği Müzeye bağışlamıştır ve eşinin ölümünden sonra, eşinin vasiyet ettiği büyük Çin ve İngiliz koleksiyonunu 1935'te Müzede sergilemiştir.

Eumorfopolous koleksiyonu 1935'te halka satılmış, ayrıca Victoria and Albert ve İngiliz Müzesi arasında paylaşılmıştır. Daha sonra, Eski Çin seramikleri arasından yapılan çarpıcı seçim gündeme gelmiştir. İngiliz Seramik Grubu kurucu üyelerinden Wallece Elliot'ın koleksiyonu, Victoria and Albert ve İngiliz Müzesi arasında vasiyetindekiler göz önüne alınarak 1938'de bölüştürülmüştür. Yorkshire çömlekçiliğinde uzman olan Arthur Hurst, çoğunlukla İngiliz çömleği ve porseleni olmak üzere çeşit çeşit yüzlerce eseri 1940'da Müzeye miras bırakmıştır. Stuart G. Davies 1920'den bu yana, koleksiyondaki boşlukları doldurmak amaçlı, Müzeye hediyeler vermiştir ve 1951'deki bağışı, temel olarak Fransız olan eserler grubuna önemli bir katkı sağlamıştır. Aynı sene verilen Basil Lonides bağışı, 1931 yılına ait William Gulland bağışına ek olarak, birçok ilginç 18. Yüzyıl Avrupalılar üzerindeki Çin etkilerini gösteren eserler vermiş olmuştur.1965'te, Profesör F.H. Garner'ın bağışı ile Müzenin İngiliz Delft çömleği koleksiyonu zenginleştirilmiştir. Uzak Doğu Bölümü (şu anda Asya Bölümü'nün Doğu Asya kısmı); Seramik Bölümünün Doğu Asya koleksiyonu ile ilerlemekte olan John Ayers emrinde 1970'de oluşturulmuştur.

Sir John Addis, 1975 ve 1983 yılları arasında eski Çin çömlekleri hediye etmiştir, ve 1978'de P. Cooke, Çin ihraç mallarını da bağışlamıştır. İran, Jurjan'da bulunan ClementAdes' çömlekleri 1977-78'de eşinin anısına Müzeye verilmiştir.1984'te, Bayan O.J Finney'nin egzotik kuş figürleri Müzenin Meissen koleksiyonuna renk katmıştır. Ayrıca 18. Yüzyıl Meissen koleksiyonu, 2006'da Arthur ve Hilde Weiner Koleksiyonundan Müzeye ulaşmıştır. 1997'de, Judy Novak; Charles Toft tarafından 1878 Paris Sergisi için tasarlanmış büyük Minton Çeşmesi'nin alınması için yardım etmiştir. 2001'den beri, Julie ve Robert Breckman; Müzenin 19. Yüzyıl Staffordshire figür grupları koleksiyonunu geliştirmesine katkıda bulunmuştur. Sir Harry Djanogly, son zamanlarda Müzeye sadece İngiliz

Delft çömleğinin en önemli eserlerinin alımı ile değil, aynı zamanda 2010'da 2. aşama yeni seramik galerilerinin açılışında da yardımcı olmuştur.

2002'de Orta Doğu Bölümü, Seramik Bölümünün İslami Orta Asya' dan gelen çömleklerin yeni bölüme taşınmasından sonra Asya Bölümü içerisinde kurulmuştur.

Çömleklerin yanı sıra, Samarra ve Fustat gibi önemli kazılardan çıkarılmış 19.yüzyıl sonu 20. Yüzyıl başlarında Müzeye verilen önemli çömlek parçaları serisi bulunmaktadır. Bu çömlek parçaları küratörlere çömlekçilik teknikleri, sosyal alışkanlıklar ve doğu-batı ticareti hakkında tek parça halindeki çömleklerden daha fazla bilgi sağlamaktadırlar.

Sanat ödeneği son 70 yıl içerisinde önemli sayıda seramik alımlarına cömertçe katkıda bulunmuştur. Sanat ödeneğinin yardımıyla yapılan alımların başlıcaları; 5. veya 6. Yüzyıl Mısır'ına ait suratlarla resmedilmiş büyük Antik Mısır (Coptic) kapları, "Çinli Müzisyenler" figürlü Chelsea porseleni, 1755'lere ait Meissen katmanlı pasta ve şekerleme standı, 1503 tarihli satir ve su perisi desenli İtalyan seramiği tabak, porselen ressamı James Welsh tarafından imzalanmış Bow marka mürekkep hokkası, Victoria and Albert Müzesi üyeleri tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bunun yanı sıra 1653 tarihli olağanüstü İngiliz Delft çömleği ürünü Charles I düz tabağı, Saksonya Seçmeni ve Polonya Kralı Güçlü Augustus (1670-1733) tarafından ısmarlanmış porselen hayvan koleksiyonundan Dresden'deki Japon Sarayı için yapılan Meissen'ın Kral Akbabası da bulunmaktadır. Kral Akbaba için ödenek Heritage Lottery Ödeneği ve Victoria and Albert Müzesi üyeleri tarafından sağlanmıştır. 2008 yılında Sanat Ödeneği, Müzenin 1877 tarihli E.W Godwin tarafından tasarlanmış bir çift Japon-stili vazo alınmasına yardımda bulunmuştur.

Müze, modern sanat eserlerini koleksiyonuna 19. Yüzyılda büyük uluslararası fuarlardan, 20.yüzyılın başlarında ise sanatsal çömlek atölyelerinden katmıştır ve uzun yıllar boyunca da yeni üretimlerinden bağış yapmak isteyen fabrikalarla doğrudan çalışmıştır.

20. Yüzyıl boyunca da stüdyo çömleri de küçük sergileri ve yerel mekanları turlayan Dolaşım Departmanı tarafından 1977'deki kapanışına kadar toplanmıştır. Stüdyo çömleri Seramik Bölümü ve Asya Departmanı tarafından, cömert bağışçıların da yardımıyla toplanmaya devam etmektedir. Özellikle bu alanda el sanatları ve güzel sanatlar arasındaki fark eğer yok edilmediyse de bulanıklaşmıştır, tıpkı Turner-Prize ödüllü sanatçı Grayson Perry' nin eserlerinde olduğu gibi.

Modern eserleri toplamanın avantajı, eserlerin hazırda bulunup edinilebilir olması ve daha iyi durumlarda bulunmasıdır. Dezavantaj ise, küratör sanatçının yaşamı boyunca ürettiği eserlere dair bilgi ve tecrübe sahibi olmayışı veya fabrikanın o anki üretimini daha sonraki tasarımlarına bakarak değerlendiremeyeışı olabilir.

Kurulduğu tarihten beri Müze belirtilemeyecek kadar çok sayıda grup halinde veya tek parça seramikler satın almış, bağış, vasiyet kabul etmiştir ve etmektedir.⁴¹

⁴¹**The Formation of The Ceramics Collections [Seramik Koleksiyonun Oluşumu],**
<http://www.vam.ac.uk/content/articles/t/the-formation-of-the-ceramics-collections/>

2.BÖLÜM

Ajur Tekniğinin Tarihçesi ve Victoria and Albert Müzesi'nde Bulunan

Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler

2.1. Ajur Tekniğinin Tanımı ve Tarihçesi

2.1.1. Ajur Tekniğinin Tanımı

Ajur; Fransızca “ajour”, Almanca “durchbrochen”, İngilizce “openwork ve pierced” kelimelerine karşılık gelmektedir.⁴² “Ajur” kelimesi dilimize Fransızca’dan girmiştir.

Yüzeyde açılan boşluklar; seramikte risk taşıyan bir yöntem olmasına rağmen, işlevsel olarak ve dekoratif olarak, birçok dönemde ve farklı kültürlerde uygulanmıştır.

Ajur seramikte; şekillendirilme işlemi bitmiş forma geçirilen desenlerin, form yaş iken yüzeyden kesilerek çıkarılması ya da delinmesiyle oluşturulan bir dekor yöntemidir. Ajur dekorlarına “kesme” veya “delik işi” de denilmektedir. Bu dekor yönteminde genellikle belli bir düzende tekrar eden motiflerin, yan yana gelmesi ve ritmik uyumuyla delikli süslemeler oluşturulmaktadır. Ajur yöntemi; dantel ve kumaş süslemeciliğinde de uygulanan bir yöntemdir. Seramik yüzeylere ajur dekor tekniği uygulanırken özellikle ince ve sivri uçlu aletler tercih edilmektedir.⁴³

Fotoğraf 15

Ajur tekniği uygulanırken kullanılan aletler

⁴² Aktaş, a.g.e., 9 s.

⁴³ Sevim, a.g.e.,64 s.

Fotoğraf 16

Ajur tekniği uygulanırken kullanılan bıçaklar

Fotoğraf 17

Ajur tekniği uygulanırken kullanılan metal aletler

Ajur dekoru uygulaması zor ve risk taşıyan bir yöntemdir. Uygulama genel olarak deri sertliğinde olan formlara yapılır. Çok yaş yüzeje ajur dekoru uygularken formda deformasyonlar oluşabilir ya da fazla kurumuş yüzeylerde ajur dekoru uygulamak kırılmalara, kopmalara ve çatlamalara neden olabilir. Uygulama aşamaları dışında, ajur dekorlu formların kurutma ve pişirme aşamalarında da deformasyonlar, kırılmalar ve çatlamlar oluşabilir. Formun ajur yapılan yüzeyi çok fazla ise, yüzeyde çok fazla delik bulunuyorsa form çok dikkatli kurutulmalı ve pişirilmelidir.

Ajur dekoru farklı yöntemlerle uygulanabilmektedir. Elle veya tornada şekillendirilmiş forma geçirilen desenlerin kesilerek çıkarılması bir yöntemdir.

Fotoğraf 18

Tornada Şekillendirilmiş Formun Üzerine Ajur Dekorunun Uygulanması

Fotoğraf 19

Tornada Şekillendirilmiş Formun Üzerine Ajur Dekorunun Uygulanması

Ajur yapılacak desenlerin kalıba ya da modele çizilerek, kazılarak uygulanması da diğer yöntemlerdir. Bu yöntemlerde kalıp ve modelde bulunan desenler kalıptan çıkan formun üzerine çukur veya kabartma olarak geçecektir, bu izler keskin bir alet ile takip edilerek kesilir ve çıkarılır. İngiltere’de endüstriyel üretim yapan fabrikalarda kullanılmış bir yöntem de motiflere göre farklı kalıpların bulunması ve bu kalıplar yardımı ile yüzeylerde delikler açılmasıdır. Ayrıca bu yöntemde formlara baskı uygulandığından, deformasyon oluşumunu engellemek için her forma uygun lastik modeller kullanılmaktadır. Lastik modellerin üzerine

oturtulan formun yüzeyine, kalıplar yardımıyla delikler açılmaktadır. Bu yöntem ile uygulama yaparken, her delik için farklı bir kalıp kullanılmaktadır. ⁴⁴

Fotoğraf 20

Ajur Dekoru Uygulanmadan Önce Formun İçine Lastik Modelin Yerleştirilmesi ve Formun Şekillendirilmesinin Tamamlanması

Fotoğraf 21

İçerisinde Lastik Model Bulunan Forma Ajur Dekorunun Uygulanması

⁴⁴HartleyGreensCo. Leeds Pottery, Katalog.

Fotoğraf 22

İçerisinde Lastik Model Bulunan Forma Ajur Dekorunun Uygulanması ⁴⁵

Ajur uygulama yöntemlerinden biri de akıtma yöntemidir. Bu yöntem; genellikle düz yüzeyler üzerine (alçı, pişmiş çamur, sunta ya da tabak kalıbı gibi) çamurun puar yardımıyla akıtılması ile uygulanır. Oluşturulan ajurlu yüzeyler tek başlarına form olarak ya da başka bir formun üzerine applike edilerek kullanılabilirler. Bu yöntem uygulanırken akıtılan çamurun çok ince olmaması gerekir. Ajur dekoru oluşturulduktan sonra, birkaç defa daha desenin üzerine çamur akıtılarak form sağlamlaştırılabilir.

⁴⁵<http://www.hartleygreens.co.uk/>

Fotoğraf 23

Akıtma Yöntemi ile Ajur Dekorü Uygulanmış Kaplar

2.1.2. Ajur Tekniğinin Tarihçesi

Seramikte ajur tekniği; çamur şekillendirildikten sonra, form yaş iken belirlenen desene göre gereken parçaların yüzeyden kesilerek ya da oyularak çıkartılmasıdır. Bu tekniğin uygulandığı ilk örnekler M.Ö. 935 yılında Kore’de Silla dönemine aittir. Tornada şekillendirilmiş bu sırsız kapların ayak bölgelerinde ajur tekniği uygulanmıştır. Bu örneklerin benzerlerine daha sonra 1-2. Yüzyıllarda Japonya’da rastlanmıştır.⁴⁶ Ajur tekniği ile üretilen kaplar, Japonya ve Çin’den İran’a 10-11 yüzyıllarda getirilmiştir. Dönem seramikçileri bu kapların etkisi ile porselene benzer beyaz, çok ince formlar üretmişlerdir. İran’da 12. Yüzyılda, Büyük Selçuklular döneminde, krem rengi sırlı, kabartma-kazıma dekorlu ve delikli bir grup seramik üretilmiştir. Ayrıca, 16-18. Yüzyıllarda İran’da görülen ajurlu seramikler “Gambroon seramikleri”^{*} olarak adlandırılmıştır. Bazı kaynaklar daha önce İran’da üretilen delikli seramikler için de bu terimi kullanmışlardır. Çok ince ve beyaz olan bu seramikler adını İran körfezindeki bir limandan almıştır.⁴⁷

Ajurlu ve delikli seramiklerin farklı dönemlerde, farklı bölgelerde üretilmiş birçok örneği bulunmaktadır.

⁴⁶ Prof. S. Sibel Sevim; Seramik Dekorlar ve Uygulama Teknikleri, Yorum Sanat Yayınevi, 2007, İstanbul.

^{*}Gambroon Seramikleri: Birkaç kaynakta farklı tarihlenmekte...

⁴⁷ James Allan; Islamic Ceramics, Ashmolean Museum, 1991, London

İran'da Büyük Selçuklular Döneminde üretilen delikli seramiklerden sonra Anadolu'da, Anadolu Selçukluları ve Beylikler Döneminde bu teknik özellikle mimari yapıların süslemesinde kullanılmıştır. Erken Osmanlılar Dönemine ait ajurlu bir tütsülük bulunmaktadır. İznik çinilerinde ise ajurlu seramik örnekleri az da olsa bulunmaktadır. Bu seramikler; iki adet delikli vazo ve bir adet delikli sürahidir. Ajurlu-delikli seramiklere Büyük Selçuklular'dan sonra özellikle 18.yy.'da Kütahya çinilerinde rastlanılmaktadır. Kütahya çinilerinde ajurlu örnekler buhurdanlık, tütsülük, fincan, zarf, sürahi ve ibrik formlarında görülmektedir.

Çin'de Yuan (1217-1368), Ming (1368-1644), Cheng (1506-1521), K'angHsi (1662-1722), Quing (1736-1795), Ch-ienLung devirlerinde ajur dekorlu örnekler rastlanmıştır. Çin'de yapılan bu ürünler İran ve Avrupa'da yapılan seramiklerde etkilerini göstermektedir. Ayrıca Çin'de üretilen birçok örnek 19.-20. Yüzyıllarda Japonya'da da üretilmiştir.⁴⁸

Uzakdoğu'dan ticaret yolları ile Avrupa'ya taşınan seramikler, 17.-18.yüzyıllarda İngiltere'de "creamware" olarak adlandırılmış, Chelsea ve Worcester Fabrikalarında üretilmiştir. Almanya'da 17.-18. Yüzyıllarda üretilen ajurlu seramiklerin bir kısmı İngiltere'de üretilenlerden taklit edilmişlerdir. 1748'de Meissen'de üretilen bir vazo çok ilgi görmüş ve İngiltere'de varyasyonları yapılmıştır. İtalya'da üretilen ajurlu ürünler 16.-18. Yüzyıllarda tarihlenmektedir. Bu seramikler Vienna, Sansulolo, Faenza ve Bolongo'da üretilmişlerdir.⁴⁹

Ajur tekniği dekoratif amacın dışında işlevsel olarak da kullanılmıştır. Özellikle Mısır'da 10.-12. Yüzyıllarda filtre görevi gören delikli parçalar; sürahilerin ve büyük su kaplarının içine, boyun kısımlarına eklenmiştir. Buhurdanlık, tütsülük gibi örneklerde ise ajur tekniği ve delikler hem dekoratif hem de işlevsel amaçla kullanılmıştır.

⁴⁸Harold Newman, Savage George, John Cushion; Illustrated Dictionary of Ceramics, Thames& Hudson Ltd.,1985,London.

⁴⁹ Mine Aktaş; a.g.e.

2.2. Victoria and Albert Müzesi'nde Bulunan Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler

2.2.1. Tabaklar

Yiyecek koymaya yarayan, derin olmayan kap, tabak olarak adlandırılmaktadır. Müzede incelenen ajur (delik) dekorlu tabakların çoğunun tatlı tabağı olduğu belirtilmektedir. Bu tabakların genelde kenar kısımlarında bordür şeklinde ajur (delik) dekorları görülmektedir. Koleksiyonda yer alan ajurlu (delikli) tabakların çoğu İngiltere'de ve Fransa'da üretilmiştir. Fransa üretimi olan tabakların büyük bir kısmı Sèvres Porselen Fabrikası'nda üretilmiştir ve malzemesi porselen çamurudur. İngiltere'de yine fabrika üretimi olduğu belirtilen tabakların malzemesi kaynaklarda düşük dereceli seramik çamuru (earthenware) olarak geçmektedir.

Tabaklarda görülen ajur (delik) dekorlarında, yoğun olarak geometrik ve bitkisel motifler kullanılmıştır. Ajur dekorları; tabakların genellikle kenarlarına bordür şeklindeve dekoratif amaçlı uygulanmıştır.

Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan ajur (delik) dekorlu tabaklardan 41 adedi incelenmiştir. Bu tabakların; fotoğrafları, formlarının ve ajur (delik) dekorlarının çizimleri, biliniyorsa üretim yerleri, üreten kişiler, üretim yılları, malzemeleri ve müze numaraları gibi bilgiler tablo halinde sunulmuştur. Ayrıca İngiltere'de üretilmiş bir yuvarlak formu seramik tabak ve oval formu porselen tabak daha detaylı bir şekilde anlatılmaktadır.

Fotoğraf 24

Seramik Çalışma Galerileri, Britanya ve Avrupa, Oda 139, Kasa 28, Raf 6

Fotoğraf 25

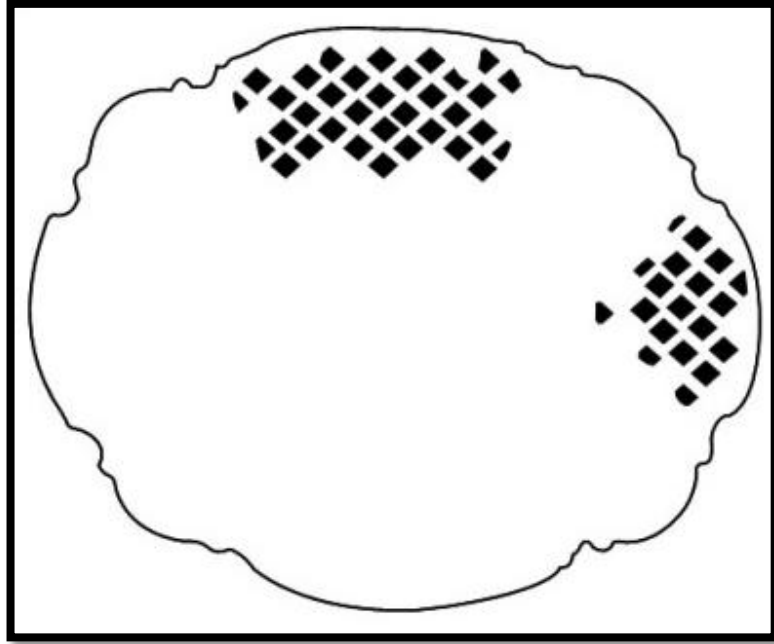
Çizim 1

Tabak

Yapım Yeri	: Staffordshire
Tarih	: Yaklaşık 1800
Sanatçı,Usta,Üreten	: Bilinmiyor
Malzeme	: Seramik çamuru (Earthenware)
Teknik	: Kalıp ile üretim, delik dekorlu
Ölçüleri:	
	Çap: 19.1 cm
Müze Numarası	: 3537-1901
Galeri Yeri	: Seramik Çalışma Galerisi, Britanya, oda138, kasa8, raf3
Koleksiyon Kodu	: CER
Tanımlayıcı Bilgi	: Krem renkli, kurşunlu sırlı seramik çamuru tabak. Delik dekorludur ve kalıp yöntemiyle, Staffordshire'da yaklaşık 1800 yılında üretilmiştir.
Fiziksel Tanımlama	: Krem renkli, kurşun sırlı, delik dekorlu, seramik çamuru dairesel tabak. Kalıp ile üretilmiştir.

Fotoğraf 26

Çizim 2

Tabak

Yapım Yeri	: Worcester - İngiltere
Tarih	: Yaklaşık 1770
Sanatçı,Usta,Üreten	: RoyalWorcester
Malzeme	: Porselen.
Teknik	: Kalıp ile üretim, alçak-yüksek rölyef, sırlatı ve ajur (delik) dekorlu.

Ölçüleri:

Uzunluk: 26,9 cm

Genişlik: 21,6 cm

Müze Numarası : 414:504-1885

Galeri Yeri : Seramik Çalışma Galerisi, Britanya ve Avrupa,
oda139, kasa 5, raf 1

Koleksiyon Kodu : CER

Tanımlayıcı Bilgi : Kalıp ile şekillendirilmiş rölyefli porselen tabak. Oval formulu tabakta rokoko tarzı kıvrımlar ve çok renkli dekor bulunmaktadır. Tabakta 4 adet kafes şeklinde ajur (delik) dekorlu paneller yer almaktadır. Bu tabak yaklaşık 1770 yılında Worcester Porselen Fabrikası'nda üretilmiştir.

Fiziksel Tanımlama : Porselen tabak. Kalıp ile üretilmiş ve oval şekillidir. Yüksek-alçak rölyefli ve sırlatı dekorludur. Tabağın kenarlarında rokoko tarzı kıvrımlar bulunmaktadır. Tabak hasır dokuludur ve tabakta 4 adet kafes şeklinde ajur (delik) dekorlu bölümler görülmektedir. Tabağın merkezinde çalılar ve kuş motifleri yer almaktadır. Formun zemini açık sarı, rokoko tarzı kıvrımlar pembe tonludur, merkezde yer alan çalı ve kuş motiflerinde yeşil, mavi, mor, sarı ve kırmızı tonları görülmektedir.

Fotoğraf 27

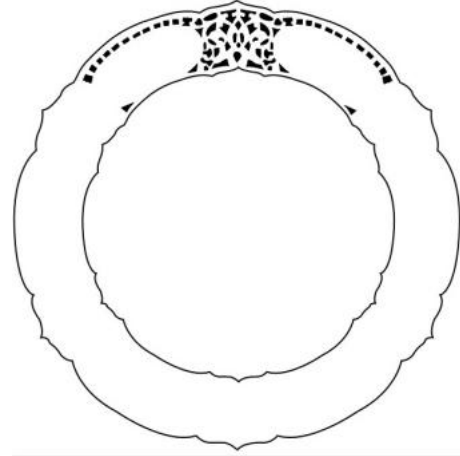

Çizim 3

Tabak Yüksek (Seramik Çamuru-Earthenware)
Marsilya 1765-1780
Veuve Perrin Seramik Fabrikası
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
123-1887

Fotoğraf 28

Çizim 4

Tabak Porselen
Sèvres Porselen Fabrikası 1874
Çap: 23,5 cm
Müze Numarası
136-1877

Fotoğraf 29

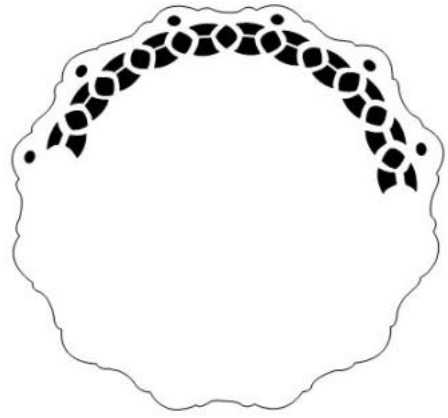

Çizim 5

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
Staffordshire 19. Yüzyıl
Çap: 22,2 cm
Müze Numarası
282-1864

Fotoğraf 30

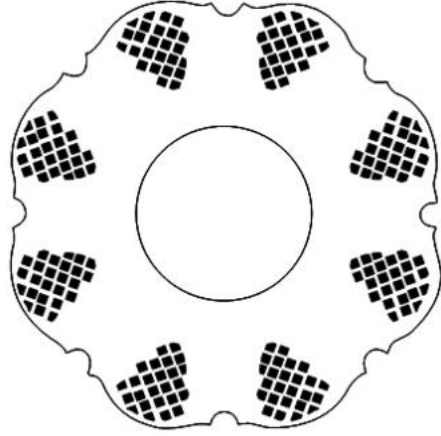

Çizim 6

Tabak
(Yüksek Derece Pişirimli Seramik Çamuru-Stoneware)
Staffordshire 1760
Çap: 18.4 cm
Müze Numarası
414:887-1885

Fotoğraf 31

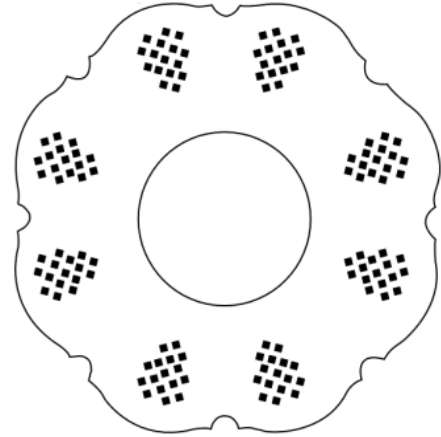

Çizim 7

Tabak
(Yüksek Derece Pişirilmiş Seramik Çamuru-Stoneware)
Staffordshire 1760
Çap:26,7 cm
Müze Numarası
414:914-1885

Fotoğraf 32

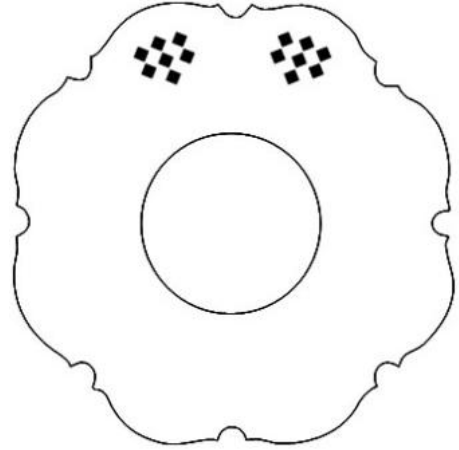

Çizim 8

Tabak
(Yüksek Derece Pişirilmiş Seramik Çamuru-Stoneware)
Staffordshire 1760
Çap: 30,5 cm
Müze Numarası
414:915 A-1885

Fotoğraf 33

Çizim 9

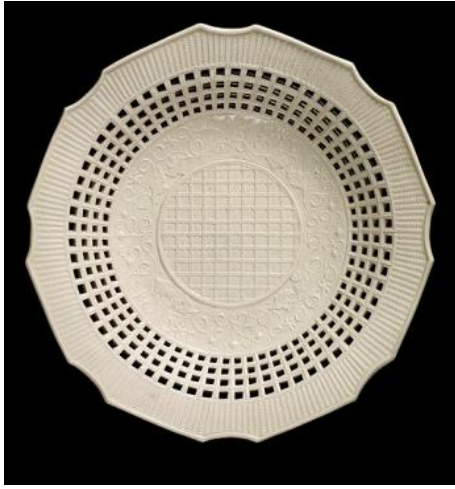
Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)

Staffordshire 1760

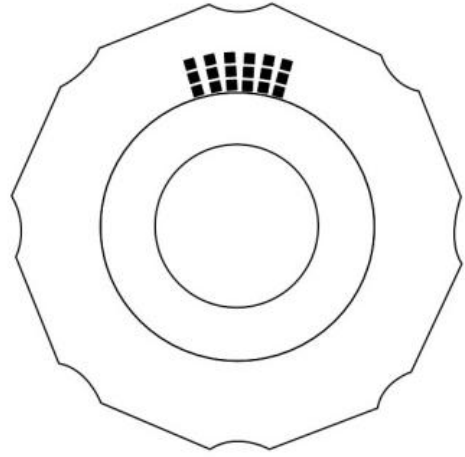
Çap: 30,5 cm

Müze Numarası

414:915 A-1885

Fotoğraf 34

Çizim 10

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)

Staffordshire 1760

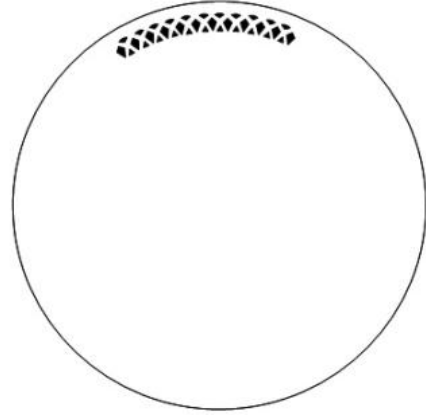
Çap: 36,8 cm

Müze Numarası

414:918-1885

Fotoğraf 35

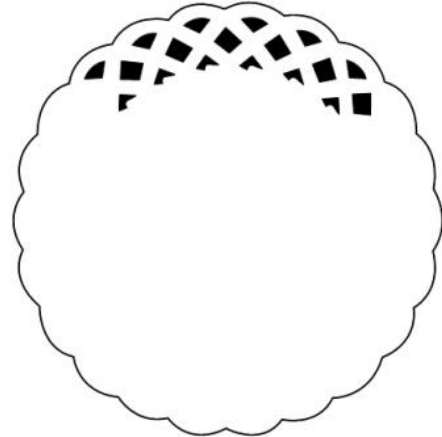

Çizim 11

Tabak (Porselen)
Berlin 18. Yüzyıl
Çap: 23,9 cm
Müze Numarası
621-1853

Fotoğraf 36

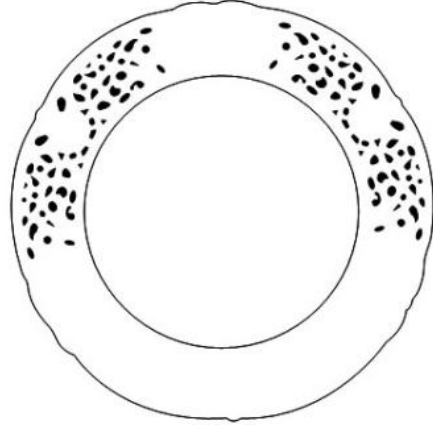

Çizim 12

Tabak (Porselen)
Fransa 19. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
470-1870 1

Fotoğraf 37

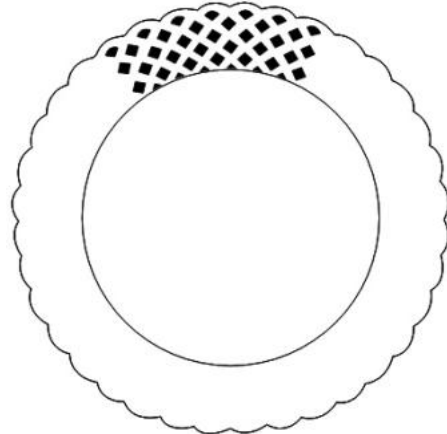

Çizim 13

Tabak (Porselen)
İngiltere 19. Yüzyıl
Çap: 24,1 cm
Müze Numarası
456-1854

Fotoğraf 38

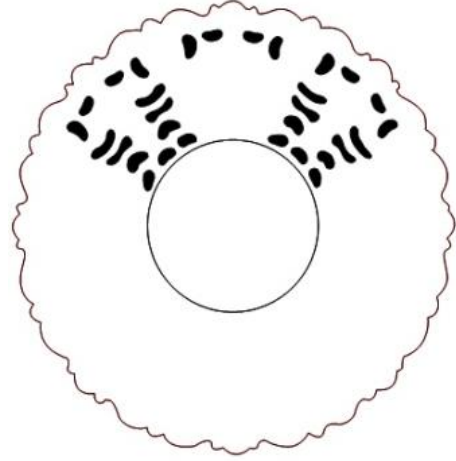

Çizim 14

Tabak (Porselen)
Çin 1770-1780
Çap: 23,5 cm
Müze Numarası
725-1853

Fotoğraf 39

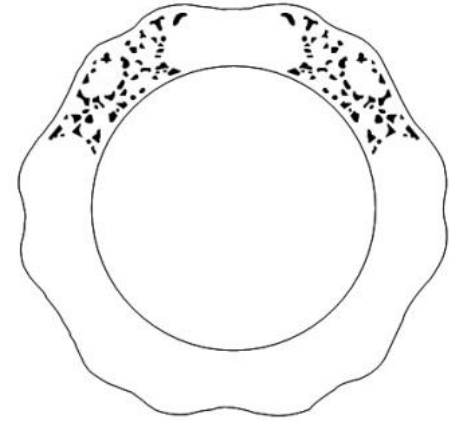

Çizim 15

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
İtalya (Ginori) 1870-1877
Çap: 26 cm
Müze Numarası
706-1877

Fotoğraf 40

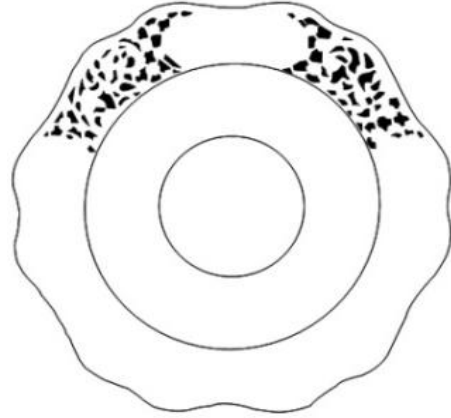

Çizim 16

Tabak (Porselen)
Meissen Porselen Fabrikası 1755-1765
Çap: 25,5 cm
Müze Numarası
1974-1855

Fotoğraf 41

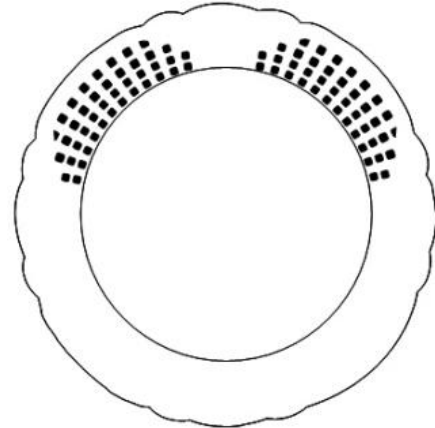

Çizim 17

Tabak (Porselen)
Meissen Porselen Fabrikası 1760-1770
Çap: 25,6 cm
Müze Numarası
1975-1855

Fotoğraf 42

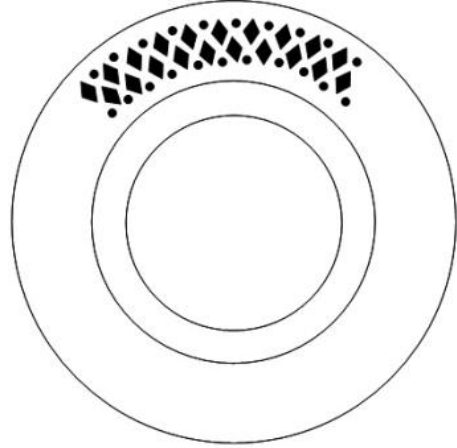

Çizim 18

Tabak (Porselen)
Derby Porselen Fabrikası 1815
Çap: 24,4 cm
Müze Numarası
2006-1855

Fotoğraf 43

Çizim 19

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
Leeds 1800
Çap:9,5 cm
Müze Numarası
3533-1901

Fotoğraf 44

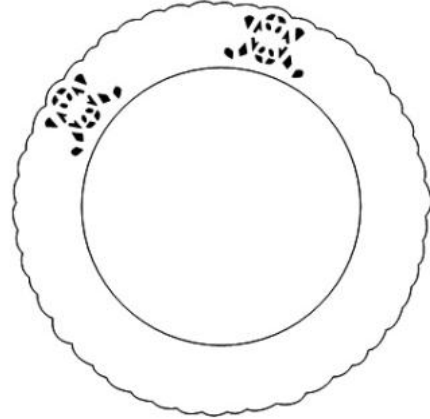

Çizim 20

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
Staffordshire 1800
Çap: 19,1 cm
Müze Numarası
3537-1901

Fotoğraf 45

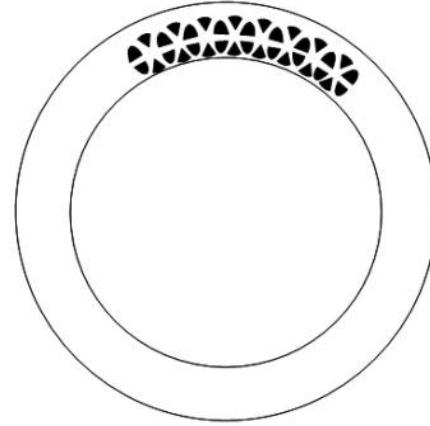

Çizim 21

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
Staffordshire 19.yüzyıl
Çap: 23,5 cm
Müze Numarası
7344-1862

Fotoğraf 46

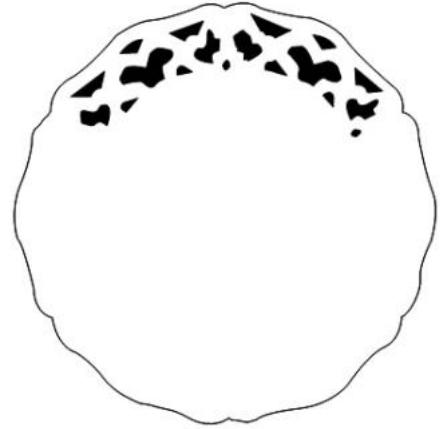

Çizim 22

Tabak (Porselen)
Almanya 1800
Çap: 24,1 cm
Müze Numarası
C.97-1926

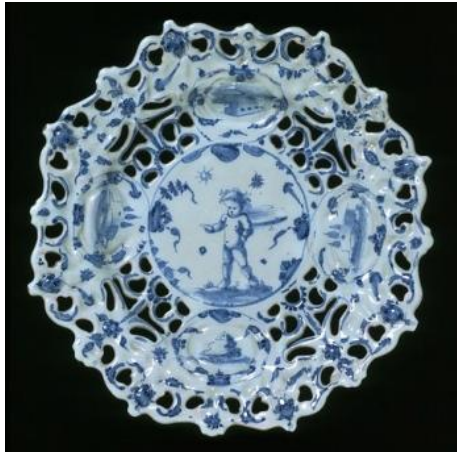

Fotoğraf 47

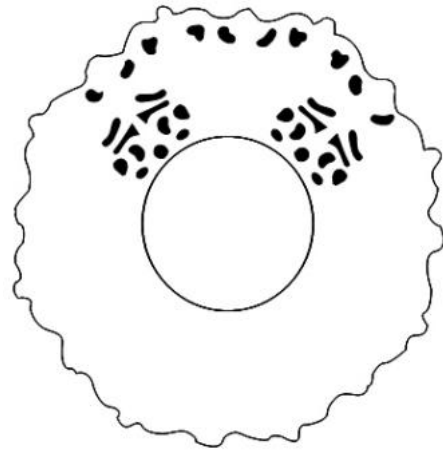

Çizim 23

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
Almanya 1750-1770
Çap: 23,5 cm
Müze Numarası
C.121-1951

Fotoğraf 48

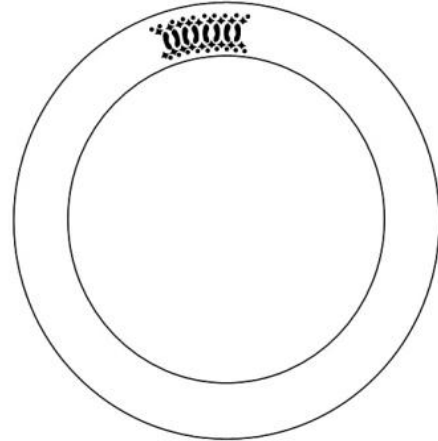

Çizim 24

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
İtalya 1650-1670
Çap: 29,2 cm
Müze Numarası
C.153-1934

Fotoğraf 49

Çizim 25

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)

Napoli 1815

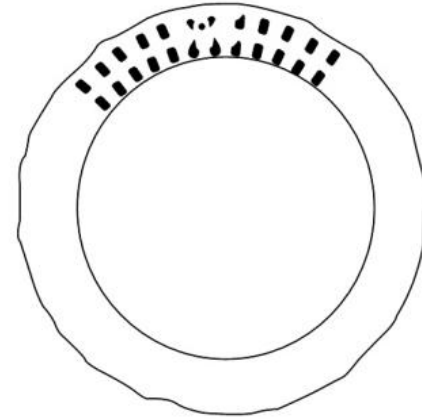
Çap: 24,4 cm

Müze Numarası

C.180-1922

Fotoğraf 50

Çizim 26

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)

Fransa Strazburg

1770-1775

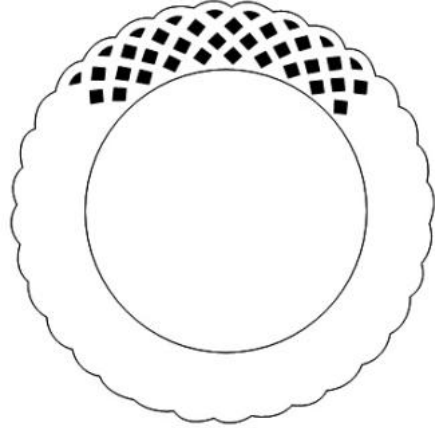
(Ölçüleri bilinmiyor)

Müze Numarası

C.228-1951

Fotoğraf 51

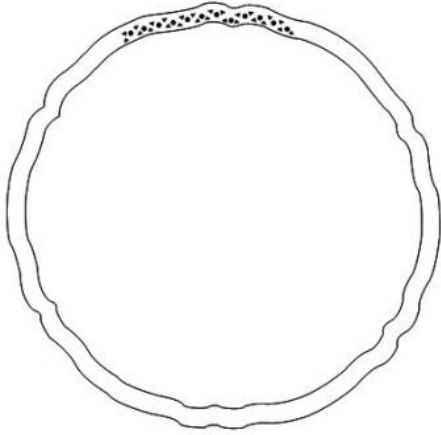

Çizim 27

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
Fransa Strazburg
1770-1776
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.229-1951

Fotoğraf 52

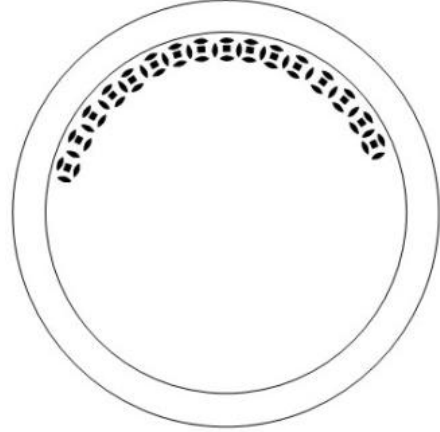

Çizim 28

Tabak (Porselen)
Berlin 1785-1790
Çap: 24,8 cm
Müze Numarası
C.316-1921

Fotoğraf 53

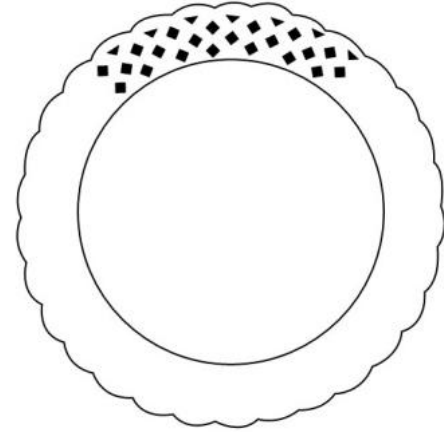

Çizim 29

Tabak (Porselen)
Çin 1700-1750
Çap: 26,5 cm
Müze Numarası
C.455-1910

Fotoğraf 54

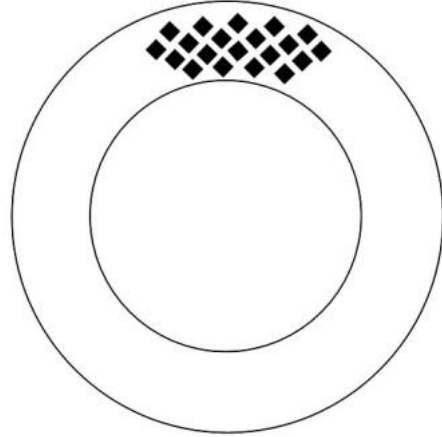

Çizim 30

Tabak (Porselen)
Moskova 18. Yüzyıl Gardner Porselen Fabrikası
Çap: 17,8 cm
Müze Numarası
C.590-1920

Fotoğraf 55

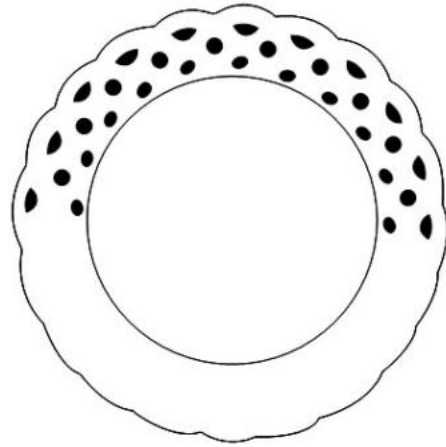

Çizim 31

Tabak (Porselen)
İngiltere 1765-1770
Çap: 21,9 cm
Müze Numarası
C.711-1924

Fotoğraf 56

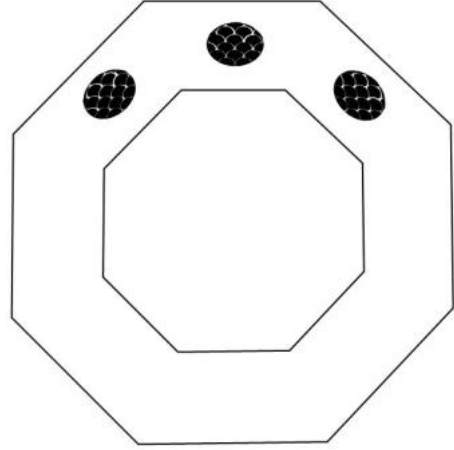

Çizim 32

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
Almanya 18. Yüzyıl
Çap: 22,8 cm
Müze Numarası
C.748-1921

Fotoğraf 57

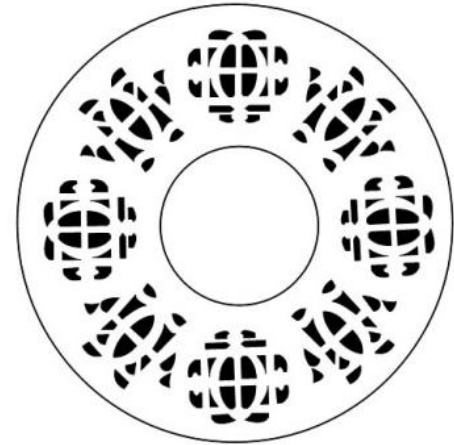

Çizim 33

Tabak (Porselen)
Japonya (Arita) 18. Yüzyıl
Çap: 20,6 cm
Müze Numarası
C.1505-1910

Fotoğraf 58

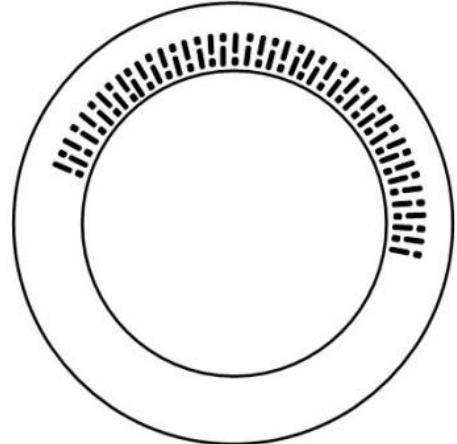

Çizim 34

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
Fransa 1550
Çap: 22,8 cm
Müze Numarası
C.2317-1910

Fotoğraf 59

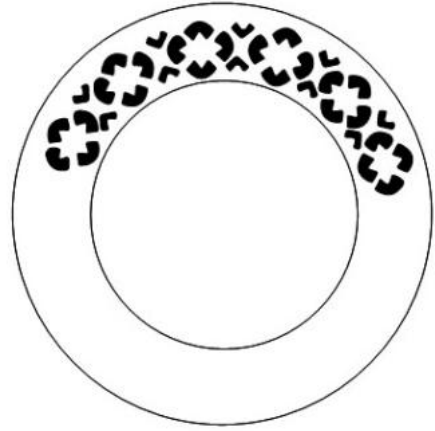

Çizim 35

Tabak (Porselen)
Çin 1795
Çap: 18,9 cm
Müze Numarası
FE.55-1978

Fotoğraf 60

Çizim 36

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
Hindistan 1800
Çap: 27 cm
Müze Numarası
IS.185-1965

Fotoğraf 61

Çizim 37

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)

Almanya 1775

Uzunluk: 24,4 cm

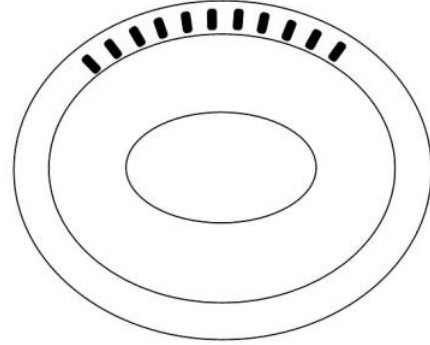
Genişlik: 18,6 cm

Müze Numarası

414:448 A-1885

Fotoğraf 62

Çizim 38

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)

İngiltere 1820

Uzunluk: 25,4 cm

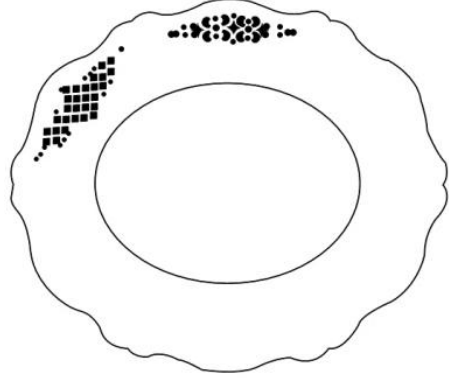
Genişlik: 20,6 cm

Müze Numarası

414:1209 &A-1885

Fotoğraf 63

Çizim 39

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)

İngiltere 1770-1800

Uzunluk: 30,8 cm

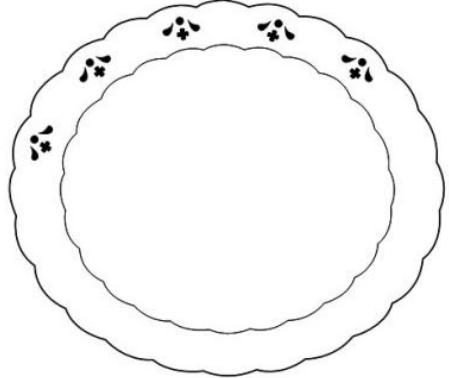
Genişlik: 28,3 cm

Müze Numarası

3543-1901

Fotoğraf 64

Çizim 40

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)

İngiltere 1770

Uzunluk: 20,2 cm

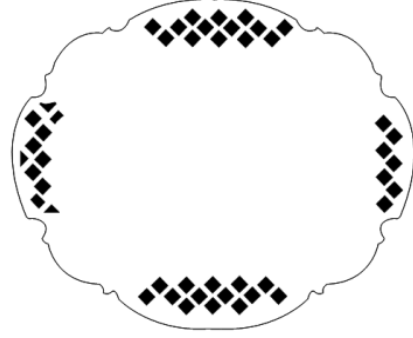
Genişlik: 7,8 cm

Müze Numarası

CIRC.558-1926

Fotoğraf 65

Çizim 41

Tabak (Seramik Çamuru-Earthenware)
İrlanda (Dublin) 1755-1760
Uzunluk: 24,3 cm
Genişlik: 19,7 cm
Müze Numarası
C.285-1983

2.2.2. Kaseler

İçerisinde; sıvı ve sulu yemeklerin servis edildiği veya saklandığı çukur kaplar kase olarak adlandırılmaktadır.

Victoria and Albert Müzesi'nde incelenen ajur (delik) dekorlu kaselerin üretim yerlerinin; İran, Çin ve Suriye olduğu görülmektedir. Bu kaselerin çoğunun üretim tarihleri yaklaşık olarak 17., 18. ve 19. Yüzyıllardır. Kaseler, fritli çamur ve porselen çamuru ile üretilmişlerdir.

Formların çoğunda ajur (delik) dekoru ve sıraltı dekor birlikte kullanılmıştır. İran ve Suriye'de üretilmiş olan kaselerde görülen ajur (delik) dekorları sırla doldurulmuştur. Ajur (delik) dekorlarında daha çok çizgi, daire, kare gibi geometrik motifler ve bu motiflerin birleştirilmesiyle oluşturulmuş bitkisel ve hayvansal formlar da görülmektedir.

Ajur dekorları; kaselerin yanak kısımlarına uygulanmıştır. İran ve Suriye kaselerinde görülen sırla doldurulmuş ajur (delik) dekorlarının, Uzak Doğu'da yapılan porselenlerin etkisiyle üretildiği düşünülmektedir.

Müzedede bulunan ajur (delik) dekorlu kaselerin 25 adedi incelenmiştir. Bu kaselerin; fotoğrafları, formlarının ve ajur (delik) dekorlarının çizimleri, biliniyorsa üretim yerleri, üreten kişiler, üretim yılları, malzemeleri ve müze numaraları gibi bilgiler tablo halinde sunulmuştur. Ayrıca; İran'da fritli çamur ile üretilmiş ve ajur (delik) dekorları sırla doldurulmuş bir kase ve Çin'de üretilmiş, kafes şeklinde ajur (delik) dekorları bulunan porselen bir kase daha detaylı bir şekilde anlatılmaktadır.

Fotoğraf 66

Seramik Çalışma Galerileri, Asya ve Avrupa, Oda 137, Kasa 31, Raf 8

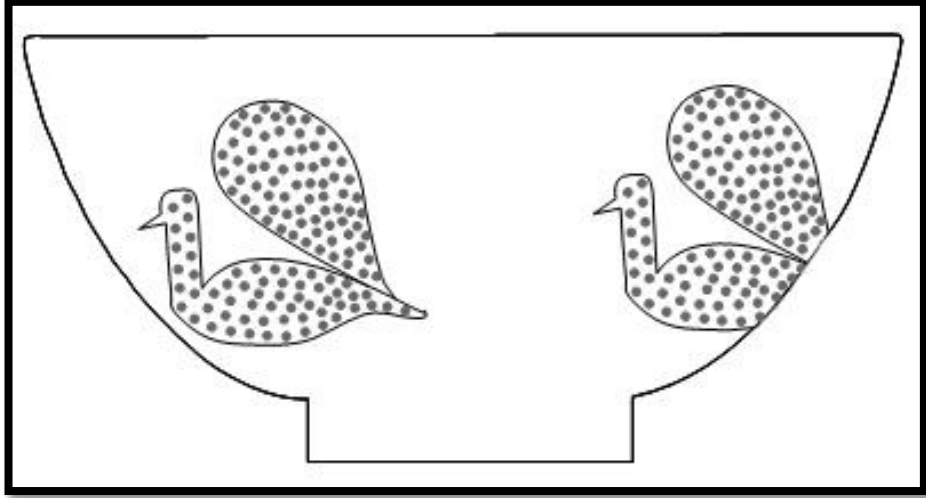

Fotoğraf 67

Seramik Çalışma Galerileri, Asya ve Avrupa, Oda 137, Kasa 10, Raf 5

Fotoğraf 68

Çizim 42

Kase

Yapım Yeri	: İran
Tarih	: 17. Veya 18. Yüzyıl
Sanatçı,Usta,Üreten	: Bilinmiyor
Malzeme	: Fritli çamur (Fritware)
Teknik	: Sıraltı ve delik dekorlu
Ölçüleri:	
	Çap: 25,8 cm
	Yükseklik: 10,5 cm
Müze Numarası	: 1120-1883
Galeri Yeri	: Seramik Çalışma Galerisi, Asya ve Avrupa, oda137, kasa32, raf3

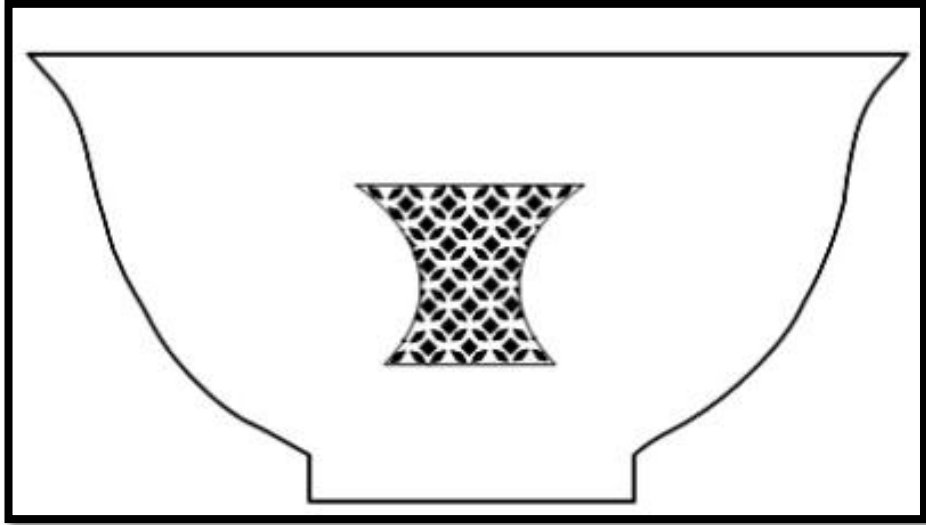
Koleksiyon Kodu : MES

Tanımlayıcı Bilgi : Fritli bünye. Mavi-beyaz sıraltı ve delik dekorlu. Çiçek ve kuş figürleri resmedilmiştir. 17.veya 18. Yüzyılda üretilmiştir.

Fiziksel Tanımlama : Frit bünyeli kase. Sıraltı mavi-beyaz ve dekorludur. Formun merkezinde uçan bir kuş resmedilmiştir. Kuş motifinin konturları siyah içi ise mavi sıraltı boya ile boyanmıştır. Kuşun çevresinde çiçek motifleri yer almaktadır. Kasenin kenarlarında delik dekoru ile tavus kuşu motifleri resmedilmiştir ve deliklerin içi sır ile doldurulmuştur. Kasenin kenarlarında yer alan tavus kuşu motifleri çiçek motifleri ile birbirlerinden ayrılmışlardır. Kasenin iç ve dış bezemeleri aynıdır.

Fotoğraf 69

Çizim 43

Kase**Yapım Yeri** : Jingdezhen – Çin**Tarih** : 1662 - 1722**Sanatçı,Usta,Üreten** : Bilinmiyor**Malzeme** : Porselen**Teknik** : Sıraltı ve delik dekorlu**Ölçüleri:**

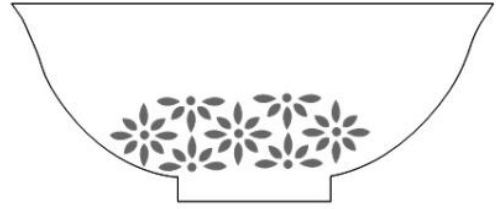
Çap: 10,8 cm

Yükseklik: 5,7 cm

Müze Numarası : 1120-1883**Galeri Yeri** : Seramik Çalışma Galerisi, Asya ve Avrupa,
oda137, kasa 10, raf 5**Koleksiyon Kodu** : FEC**Tanımlayıcı Bilgi** :Sıraltı mavi ve ajur (delik) dekorlu porselen kase. Çin Qing Hanedanlığı, Kangxi Dönemi (1662-1722).**Fiziksel Tanımlama** : Porselen kase. Mavi sıraltı ve delik dekorlu. Kasenin dış yüzeyinde 6 adet madalyon bulunmaktadır. Madalyonlarda sıraltı dekoru ile manzara resimleri yer almaktadır. Ayrıca madalyonları birbirinden ayıran 6 adet ajur (delik) dekoru ile yapılmış kafesler bulunmaktadır. Kasenin ağız kenarında çiçek motiflerinden oluşan bir bordür bulunmaktadır.

Fotoğraf 70

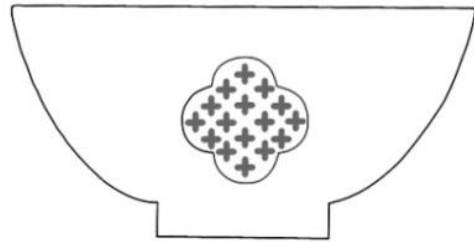

Çizim 44

Kase (Porselen)
Çin 1800-1850
Çap: 13 cm
Yükseklik: 5,7 cm
Müze Numarası
93-1883

Fotoğraf 71

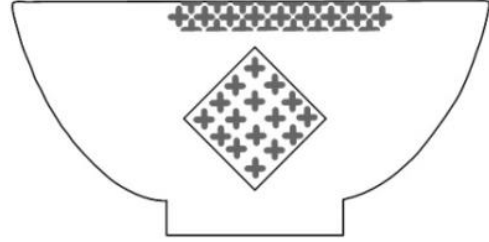

Çizim 45

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1780-1825
Çap:20 cm
Yükseklik: 9,2 cm
Müze Numarası
211-1906

Fotoğraf 72

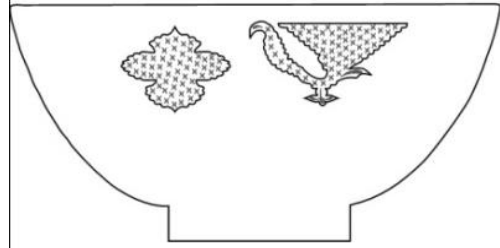

Çizim 46

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 17.-18. Yüzyıl
Çap: 22,9 cm
Yükseklik: 9,8 cm
Müze Numarası
483-1874

Fotoğraf 73

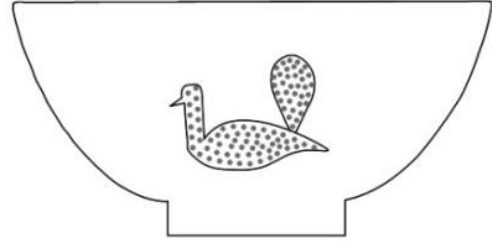

Çizim 47

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1809
Çap: 19,7 cm
Yükseklik: 11,1 cm
Müze Numarası
591-1889

Fotoğraf 74

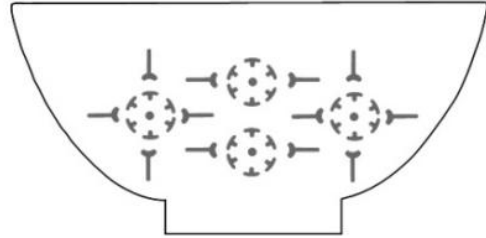

Çizim 48

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 17.-18. Yüzyıl
Çap: 24,1 cm
Yükseklik: 10,2 cm
Müze Numarası
1121-1883

Fotoğraf 75

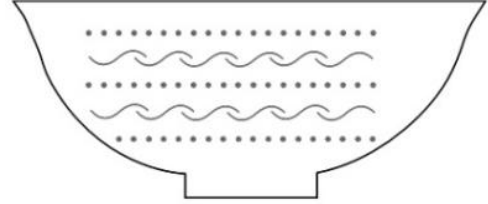

Çizim 49

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1650-1725
Çap: 21cm
Yükseklik: 9,2 cm
Müze Numarası
1123-1883

Fotoğraf 76

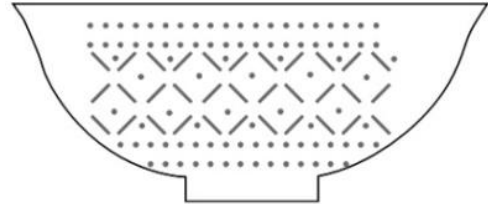

Çizim 50

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1650-1725
Çap:10,8 cm
Yükseklik: 5 cm
Müze Numarası
1377-1876

Fotoğraf 77

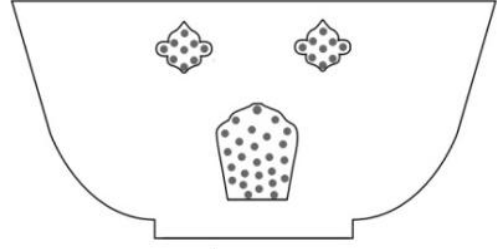

Çizim 51

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1650-1725
Çap: 11,1 cm
Yükseklik: 5,2 cm
Müze Numarası
1378-1876

Fotoğraf 78

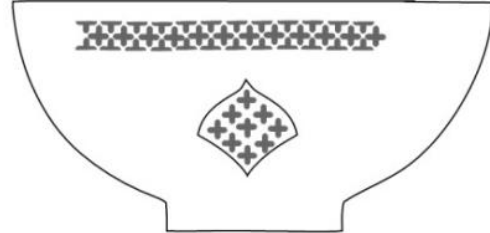

Çizim 52

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1800-1850
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
CIRC.349-1919

Fotoğraf 79

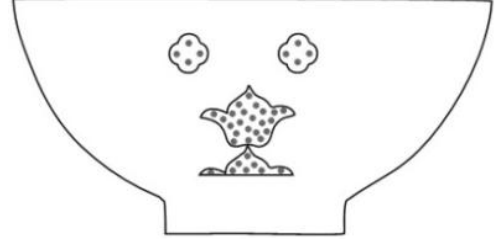

Çizim 53

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 19. Yüzyıl
Çap: 23,8 cm
Müze Numarası
2859-1876

Fotoğraf 80

Çizim 54

Kase (Fritli Çamur-Fritware)

İran 19. Yüzyıl

Çap: 21 cm

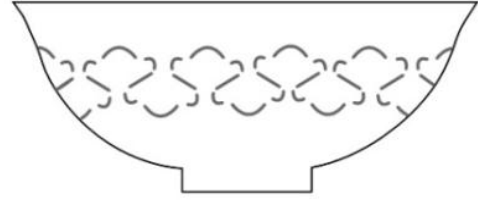
Yükseklik: 10,2 cm

Müze Numarası

3894-1853

Fotoğraf 81

Çizim 55

Kase (Fritli Çamur-Fritware)

İran 1650-1725

Çap: 20,6 cm

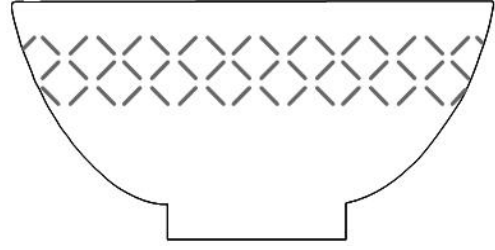
Yükseklik: 9,2 cm

Müze Numarası

1383-1876

Fotoğraf 82

Çizim 56

Kase (Fritli Çamur-Fritware)

İran 1650-1725

Çap: 7,6 cm

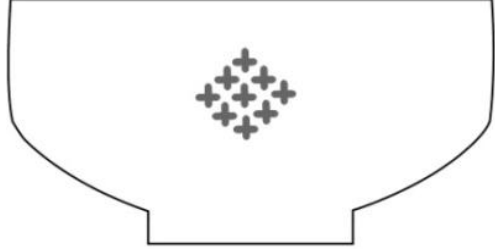
Yükseklik: 3,8 cm

Müze Numarası

269-1884

Fotoğraf 83

Çizim 57

Kase (Seramik Çamuru-Earthenware)

İran 18.-19. Yüzyıl

Çap: 19,1 cm

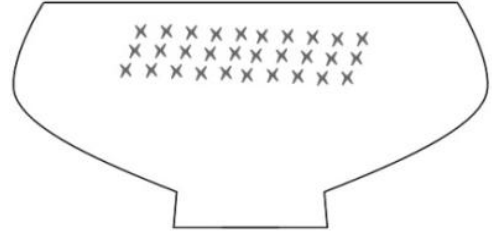
Yükseklik: 9,5 cm

Müze Numarası

1381-1876

Fotoğraf 84

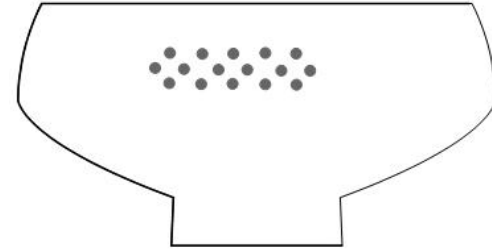

Çizim 58

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 20. Yüzyıl
Çap:19,4 cm
Müze Numarası
C.54-1952

Fotoğraf 85

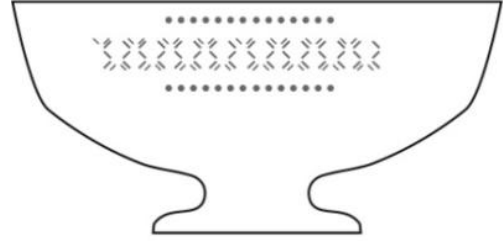

Çizim 59

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 13. Yüzyıl
Çap: 14,6 cm
Yükseklik: 6,9 cm
Müze Numarası
C.30-1942

Fotoğraf 86

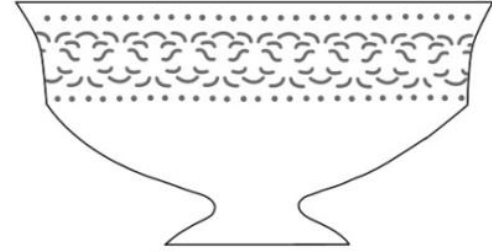

Çizim 60

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1650-1750
Çap: 21,6 cm
Yükseklik: 10,5 cm
Müze Numarası
424-1872

Fotoğraf 87

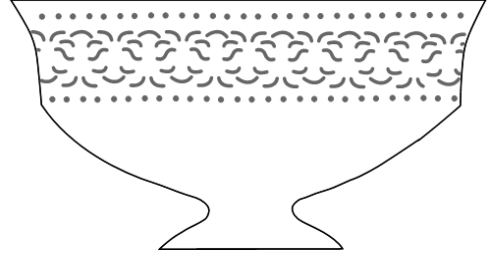

Çizim 61

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1650-1725
Çap: 19,4 cm
Yükseklik: 10,8 cm
Müze Numarası

Fotoğraf 88

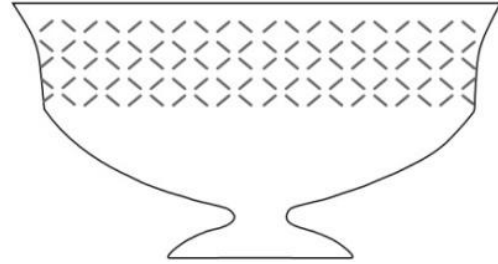

Çizim 62

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1600-1725
Çap: 20,7 cm
Yükseklik: 10,6 cm
Müze Numarası
1399-1876

Fotoğraf 89

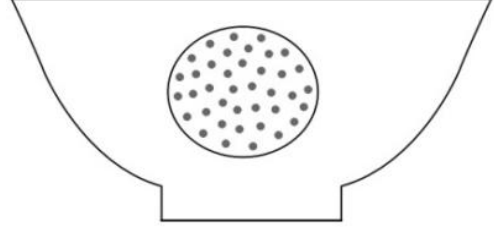

Çizim 63

Kase (Fritli Çamur-Fritware)
İran 1650-1750
Çap: 17,5 cm
Yükseklik: 10,5 cm
Müze Numarası
1401-1876

Fotoğraf 90

Çizim 64

Kase (Fritli Çamur-Fritware)

Suriye 17. Yüzyıl

Çap:22,8 cm

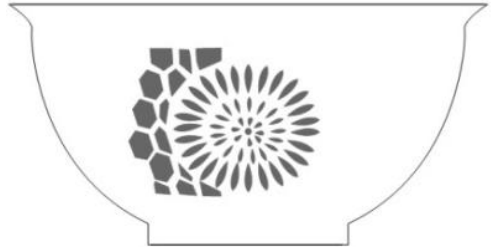
Yükseklik: 8,2 cm

Müze Numarası

CIRC.462-1911

Fotoğraf 91

Çizim 65

Kase (Porselen)

Çin 1622-1722

Çap: 15,2 cm

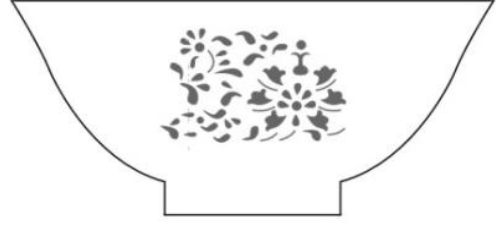
Yükseklik: 7,6 cm

Müze Numarası

C.947-1910

Fotoğraf 92

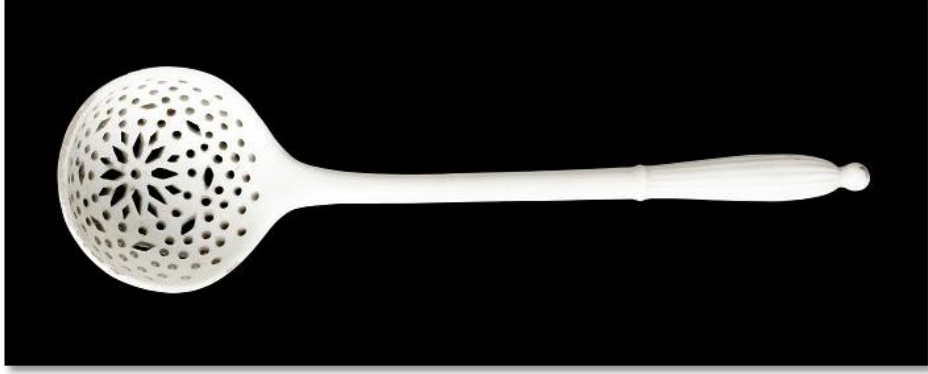
Çizim 66

Kase (Porselen)
Çin 1736-1795
Çap: 13 cm
Yükseklik: 5,7 cm
Müze Numarası
FE.132-1975

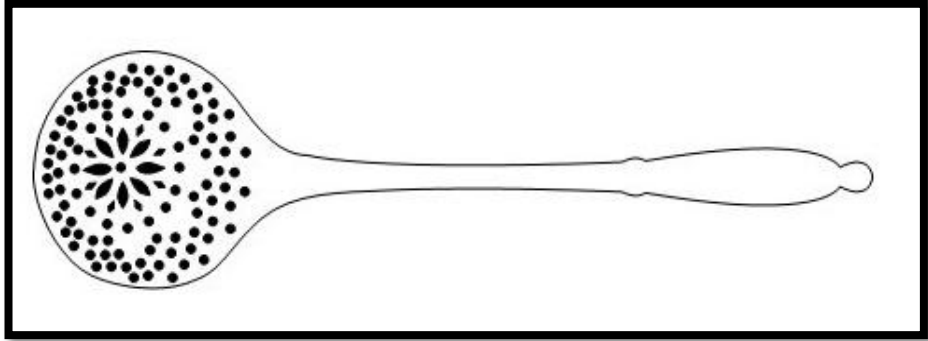
2.2.3. Kepçeler

Victoria and Albert Müzesi'nde yer alan 9 adet şeker kepçesi incelenmiştir. İncelenen tüm kepçeler; 18. Yüzyılda, porselen çamurundan yapılmış olup, 8 adedi Fransa'da ve biri de Belçika'da üretilmiştir.

Kaynaklarda, porselen şeker kepçeleri ile ilgili pek fazla bilgi bulunamamıştır. Ancak aynı formda gümüş olan şeker kepçelerinin daha çok şerbet veya şurup yapımında kullanıldığından bahsedilmektedir.

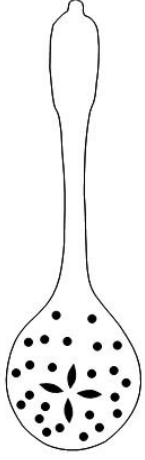

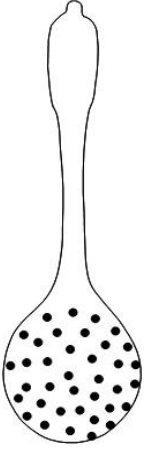

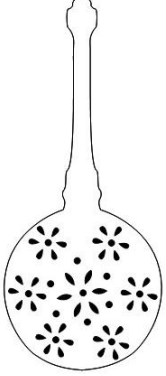
Fotoğraf 93

Çizim 67

Kepece

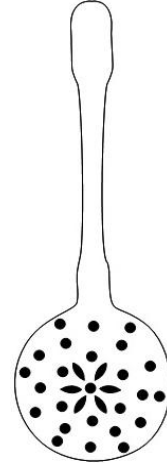
Yapım Yeri	: Fransa
Tarih	: Yaklaşık 1750
Sanatçı,Usta,Üreten	: Chantilly porselen fabrikası (muhtemelen)
Malzeme	: Porselen
Teknik	: Delik dekorlu
Ölçüleri:	
	Çap: 14,4 cm
	Yükseklik: 19,6 cm
Müze Numarası	: 1392-1902
Galeri Yeri Avrupa	: Seramik Çalışma Galerileri, Britanya ve oda139, kasa25, raf8
Koleksiyon Kodu	: MES
Tanımlayıcı Bilgi	:Porselen şeker kepeesi. Ajur (delik) dekorludur. Muhtemelen 1750 yılında Chantilly Porselen Fabrikası'nda üretilmiştir.
Fiziksel Tanımlama	: Şeker kepeesi. Porselen. Delik dekorlu.

 <p>Fotoğraf 94</p>	<p>Kepçe (Porselen) Fransa 1750-1765 (Ölçüleri bilinmiyor) Müze Numarası 1388-1902</p>	 <p>Çizim 68</p>
 <p>Fotoğraf 95</p>	<p>Kepçe (Porselen) Fransa 1760-1775 (Ölçüleri bilinmiyor) Müze Numarası 1390-1902</p>	 <p>Çizim 69</p>
 <p>Fotoğraf 96</p>	<p>Kepçe (Porselen) Fransa 1750-1765 (Ölçüleri bilinmiyor) Müze Numarası 1393-1902</p>	 <p>Çizim 70</p>

Fotoğraf 97

Kepçe
(Porselen)
Fransa 18. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
1406-1902

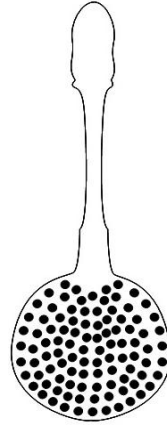

Çizim 71

Fotoğraf 98

Kepçe
(Porselen)
Fransa 1750
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
1407-1902

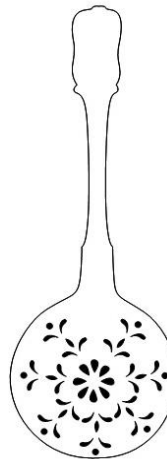

Çizim 72

Fotoğraf 99

Kepçe
(Porselen)
Fransa 1770-1790
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
1411-1902

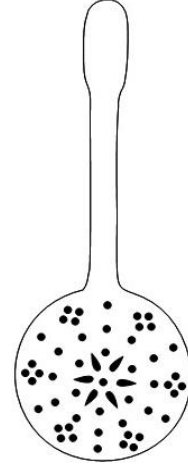

Çizim 73

Fotoğraf 100

Kepçe
(Porselen)
Fransa 1750-1765
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
1413-1902

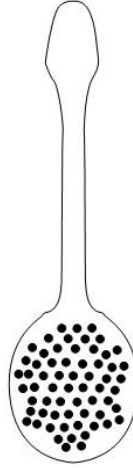

Çizim 74

Fotoğraf 101

Kepçe
(Porselen)
Belçika 1775-1800
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
1412-1902

Çizim 75

2.2.4. Filtreler ve Süzgeçler

Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan filtrelerin çoğu Mısır'da 10.ve 13. Yüzyıllar arasında üretilmiştir. Bu filtrelerin birçoğu Seramik Çalışma Galerileri'nde bulunan Asya ve Avrupa bölümünde oda 137'de yer almaktadır.

Müze'de yer alan filtreler krem rengi çömlekçi kilinden ve fritli bünyeden üretilmiştir. Ajur (delik) dekorlu bu parçalarda geometrik motifler, Arapça yazılar ve çeşitli hayvan figürleri görülmektedir.

Filtreler bazı bardakların ve küplerin ağza yakın veya boyun kısmında sabit olarak yer almaktadırlar. Ancak bununla ilgili çok fazla örnek bulunmamaktadır.

Oliver Watson, Al Sabah Koleksiyonu'nda bulunan; Mısır'da 10.-12. Yüzyıllarda üretilmiş filtrelerin, kapların içerisindeki sıvıları; sinek, böcek veya tozdan korumak amacıyla yapıldığını ileri sürmektedir. Ayrıca bu filtrelerin üzerindeki ajur (delik) dekorlarının; çamur deri sertliğindeyken yapılıp, daha sonra da formun boğaz kısmına eklendiğini belirtmektedir.⁵⁰

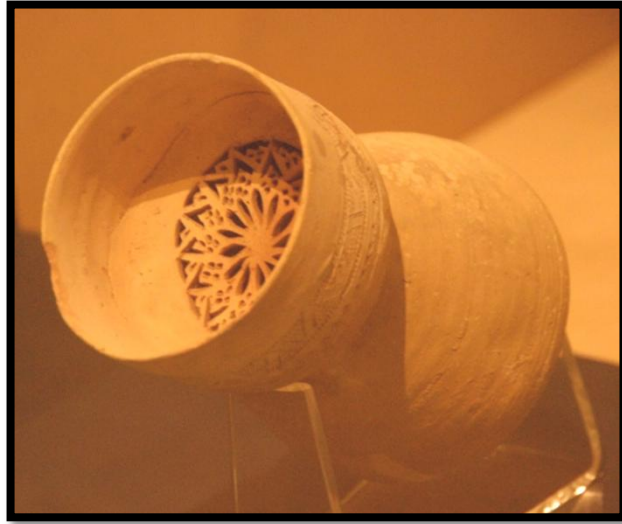
Müzedede bulunan 59 adet filtre incelenmiştir. Bu filtrelerin; fotoğrafları, şekilleri ve ajur (delik) dekorlarının çizimleri, biliniyorsa üretim yerleri, üreten kişiler, üretim yılları, malzemeleri ve müze numaraları gibi bilgiler tablo halinde sunulmuştur.

⁵⁰Oliver Watson, **CeramicsFromIslamic Lands**, Thamesand Hudson Yay., Londra, 2004, 132 s.

Fotoğraf 102

Seramik Çalışma Galerileri, Asya Ve Avrupa, Oda 137’de Yer Alan Bir Grup Filtre

Fotoğraf 103

Bütüne Yakın Filtreli Bir Kap

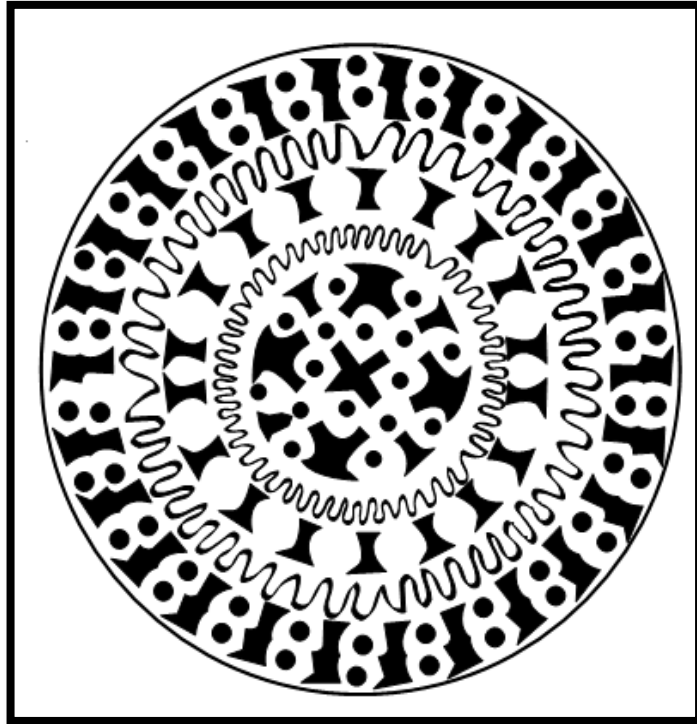
Fotoğraf 104

Filtreli Bir Kap Parçası

Bu grupta, filtrelerden sonra süzgeçler yer almaktadır. Süzgeç, sıvıları süzmeye yarayan bir araçtır. Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan süzgeçlerden iki tanesi tablo halinde; çizimleri, üretim yerleri, üretim tarihleri ve ölçüleri ile sunulmuştur. Süzgeçlerin bir tanesinin daha detaylı fotoğrafı, çizimi ve bilgileri bulunmaktadır. Süzgeçlerin hepsi İngiltere'de ve seramik çamurundan üretilmişlerdir. Formlarda, geometrik motifli ajur dekorları görülmektedir.

Fotoğraf 105

Çizim 76

Filtre

Yapım Yeri : Mısır – Eski Kahire

Tarih : 900 - 1200

Sanatçı,Usta,Üreten : Bilinmiyor

Malzeme : Seramik çamuru (Earthenware)

Teknik : Ajur (delik) ve kazıma dekorlu

Ölçüleri:

Çap: 6,7 cm

Müze Numarası : C.857-1921

Galeri Yeri : Seramik Çalışma Galerileri, Asya ve Avrupa
oda137, kasa25, raf8

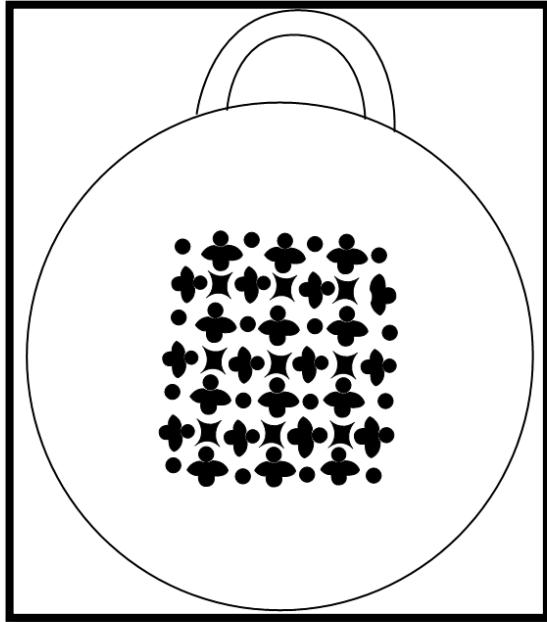
Koleksiyon Kodu : MES

Tanımlayıcı Bilgi :Sırsız, seramik çamuru filtre. Kazıma ve ajur (delik) dekorlu rozet motifi. Mısır 900-1200. Fustat'da bulunmuştur.

Fiziksel Tanımlama :Bir su testisinin boynuna ait filtre. Bu filtre sırsız ve seramik çamurudur. Ayrıca filtre, kazıma ve ajur (delik) dekorlu rozet motifi şeklindedir.

Fotoğraf 106

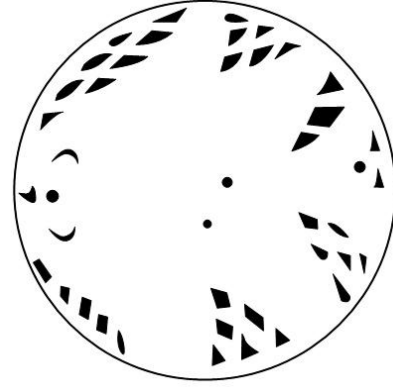
Çizim 77

Süzgeç

Yapım Yeri	: Leeds
Tarih	: 19. Yüzyıl
Sanatçı,Usta,Üreten	: Bilinmiyor
Malzeme	: Seramik Çamuru (Earthenware)
Teknik	: Mavi transfer baskı ve ajur (delik) dekorlu
Ölçüleri:	Çap: 9,5 cm
Müze Numarası	: 533-1899
Galeri Yeri	: Seramik Çalışma Gelerileri, Britanya ve Avrupa, oda 139, kasa 31, raf 6
Koleksiyon Kodu	: CER
Tanımlayıcı Bilgi	:Süzgeç, seramik çamuru, mavi transfer baskı ve ajur dekorlu. Leeds Çömleği, 19. Yüzyılın başları.
Fiziksel Tanımlama	: Seramik çamurundan tek kulplu süzgeç. Mavi transfer baskı dekorludur. Merkezde geometrik motifli ajur dekorları yer almaktadır.

Fotoğraf 107

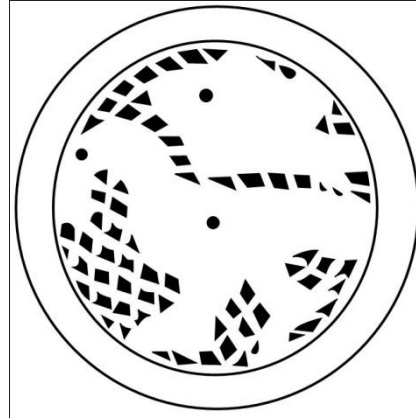

Çizim 78

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.856-1921

Fotoğraf 108

Çizim 79

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.859-1921

Fotograf 109

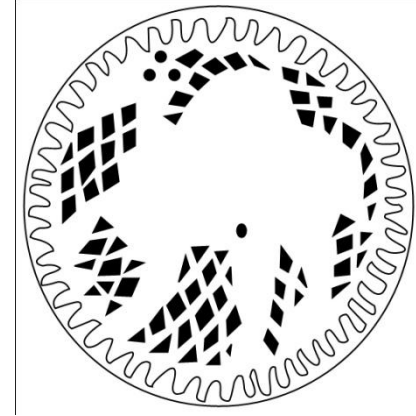

Çizim 80

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.862-1921

Fotograf 110

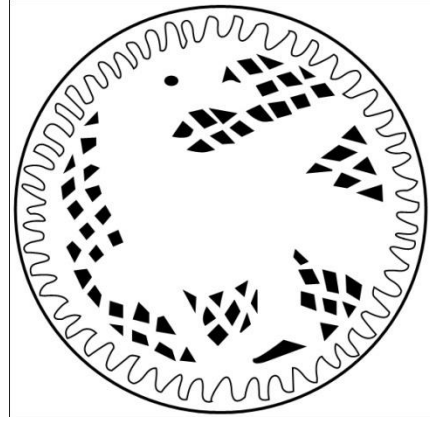

Çizim 81

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 11.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.863-1921

Fotoğraf 111

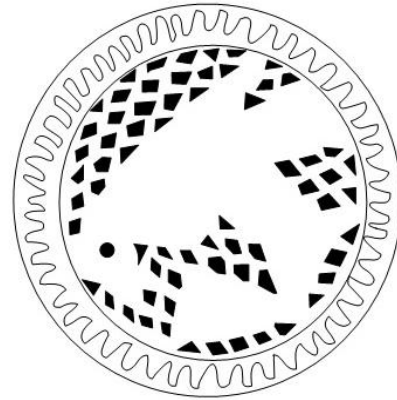

Çizim 82

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.864-1921

Fotoğraf 112

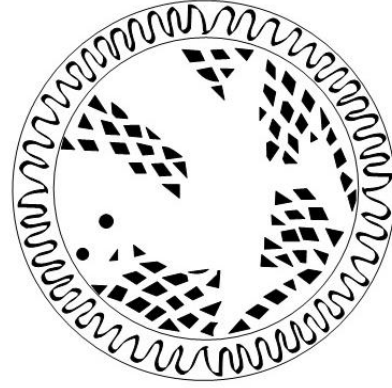

Çizim 83

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.870-1921

Fotoğraf 113

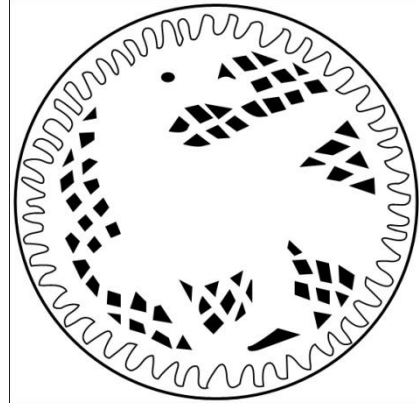

Çizim 84

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.871-1921

Fotoğraf 114

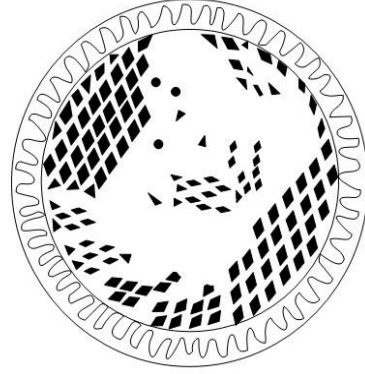

Çizim 85

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.864-1921

Fotoğraf 115

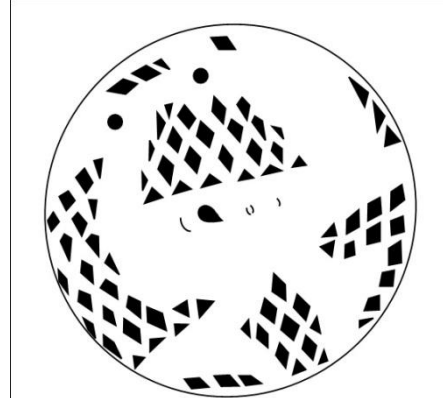

Çizim 86

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.872-1921

Fotoğraf 116

Çizim 87

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.867-1921

Fotograf 117

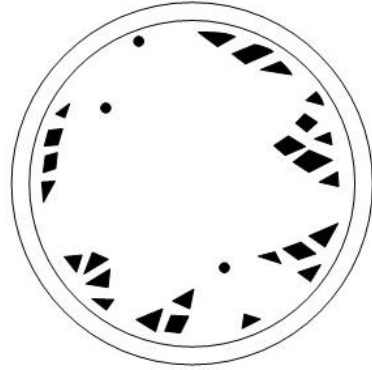

Çizim 88

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.886-1919

Fotograf 118

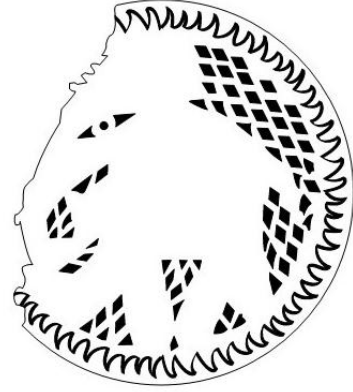

Çizim 89

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.890-1919

Fotoğraf 119

Çizim 90

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 13.-14 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.889-1919

Fotoğraf 120

Çizim 91

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.858-1921

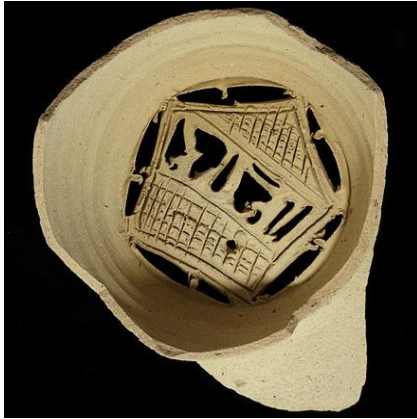

Fotoğraf 121

Çizim 92

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.913-1919

Fotoğraf 122

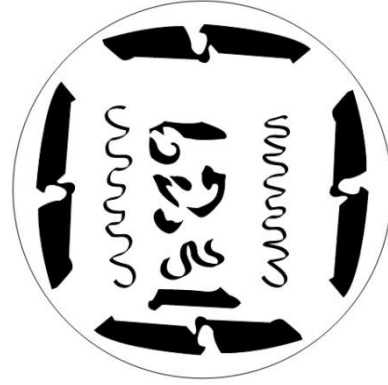

Çizim 93

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.904-1919

Fotoğraf 123

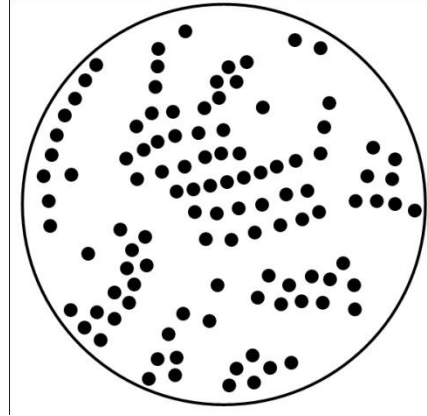

Çizim 94

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.893-1919

Fotoğraf 124

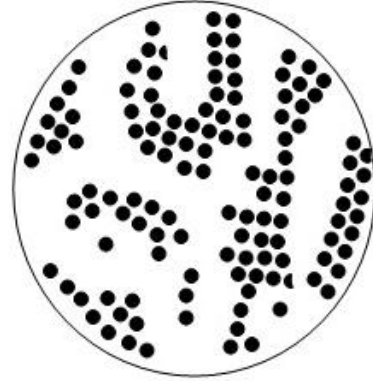

Çizim 95

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.860-1921

Fotoğraf 125

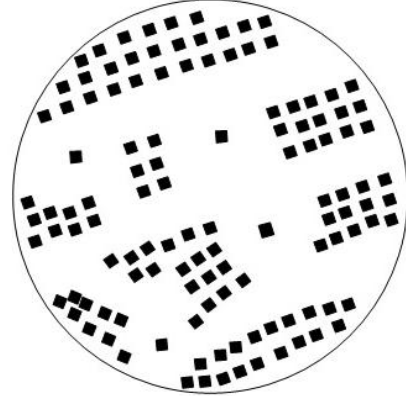

Çizim 96

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.874-1921

Fotoğraf 126

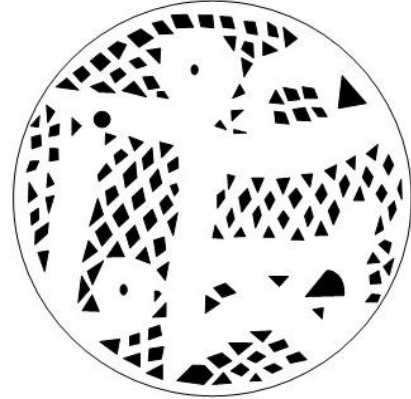

Çizim 97

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.882-1921

Fotoğraf 127

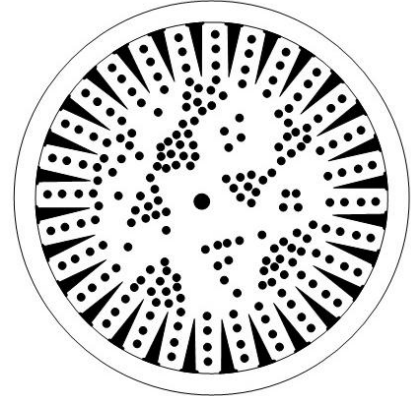

Çizim 98

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.866-1921

Fotoğraf 128

Çizim 99

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 12 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.898-1919

Fotoğraf 129

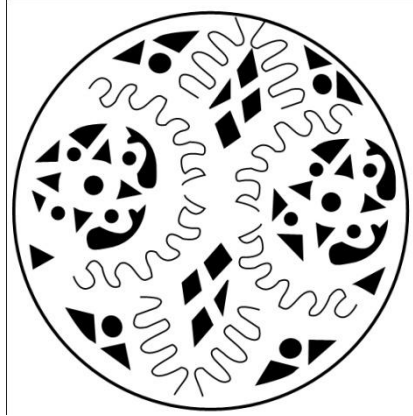

Çizim 100

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.892-1921

Fotoğraf 130

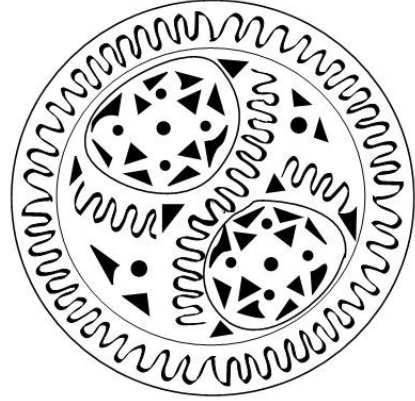

Çizim 101

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.861-1921

Fotoğraf 131

Çizim 102

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.876-1921

Fotoğraf 132

Çizim 103

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.878-1921

Fotoğraf 133

Çizim 104

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.903-1919

Fotoğraf 134

Çizim 105

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.885-1921

Fotoğraf 135

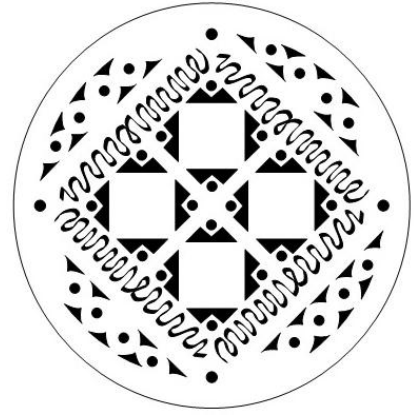

Çizim 106

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.908-1919

Fotoğraf 136

Çizim 107

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.907-1919

Fotoğraf 137

Çizim 108

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.879-1921

Fotoğraf 138

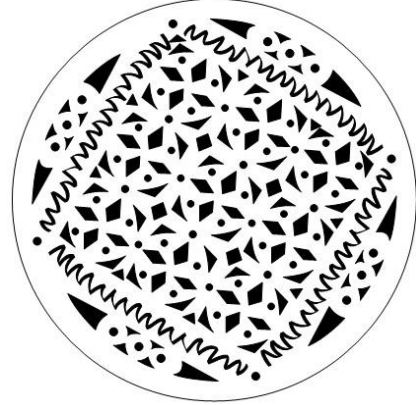

Çizim 109

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.883-1921

Fotograf 139

Çizim 110

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 12.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.887-1921

Fotograf 140

Çizim 111

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.887-1919

Fotograf 141

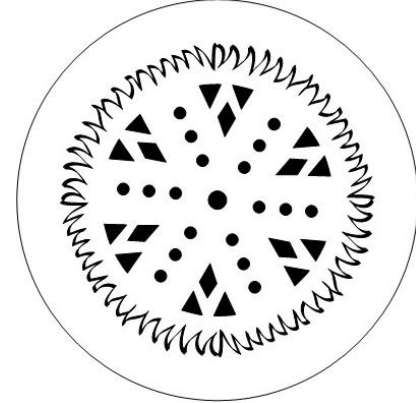

Çizim 112

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.906-1919

Fotograf 142

Çizim 113

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.888-1919

Fotoğraf 143

Çizim 114

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.873-1921

Fotoğraf 144

Çizim 115

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.896-1921

Fotograf 145

Çizim 116

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.897-1921

Fotograf 146

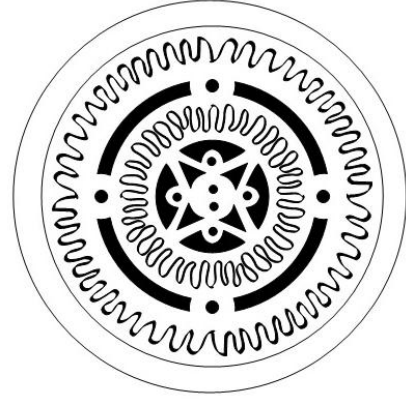

Çizim 117

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.886-1921

Fotoğraf 147

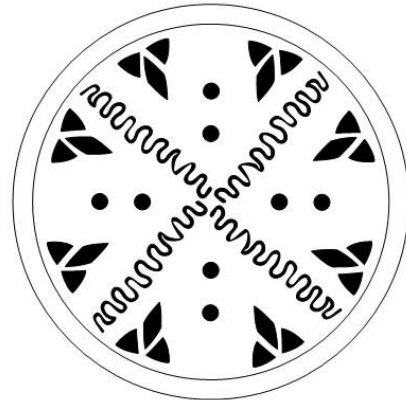

Çizim 118

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.900-1919

Fotoğraf 148

Çizim 119

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.901-1919

Fotoğraf 149

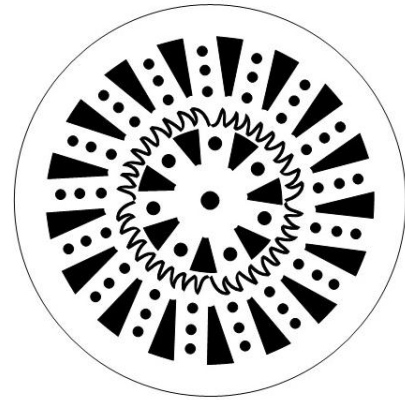

Çizim 120

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.888-1921

Fotoğraf 150

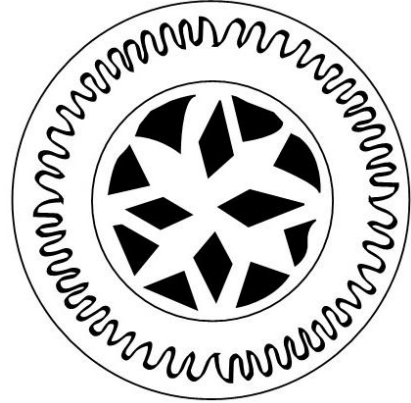

Çizim 121

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.892-1919

Fotoğraf 151

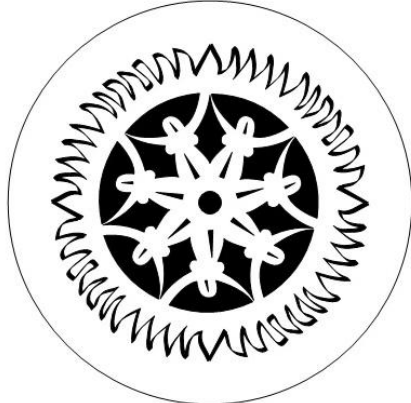

Çizim 122

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.885-1919

Fotoğraf 152

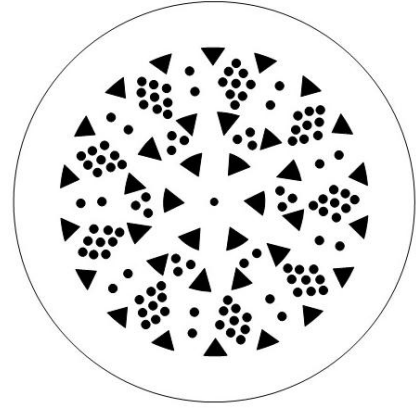

Çizim 123

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.897-1919

Fotograf 153

Çizim 124

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.894-1919

Fotograf 154

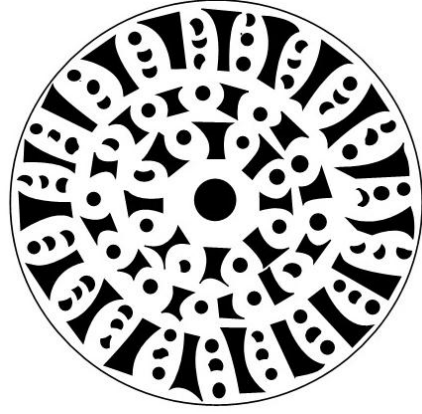

Çizim 125

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.875-1921

Fotoğraf 155

Çizim 126

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.877-1921

Fotoğraf 156

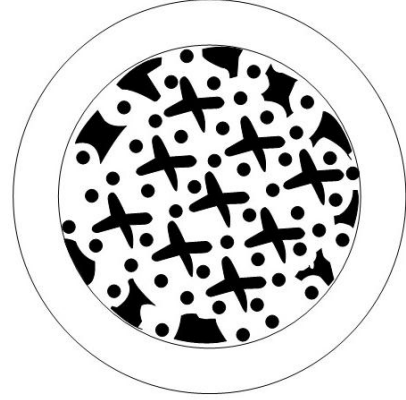

Çizim 127

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.891-1921

Fotoğraf 157

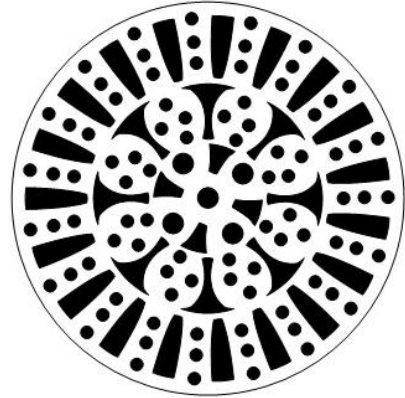

Çizim 128

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.894-1921

Fotoğraf 158

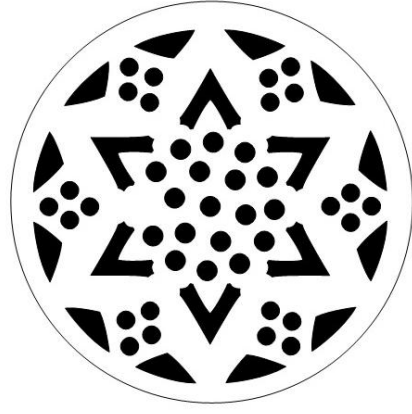

Çizim 129

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.901-1919

Fotoğraf 159

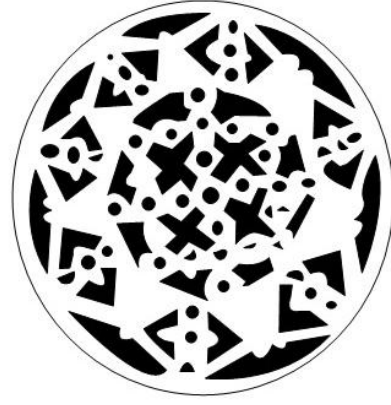

Çizim 130

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.896-1919

Fotoğraf 160

Çizim 131

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.869-1921

Fotoğraf 161

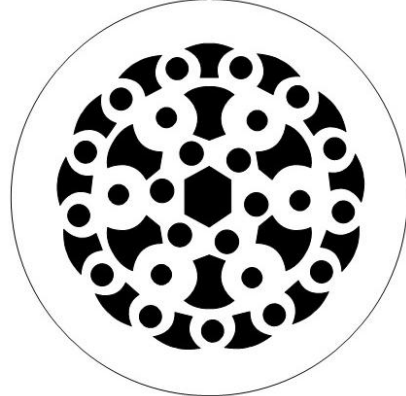

Çizim 132

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.868-1921

Fotoğraf 162

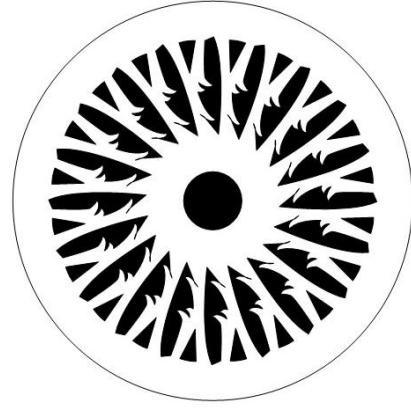

Çizim 133

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12.-13. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.890-1921

Fotoğraf 163

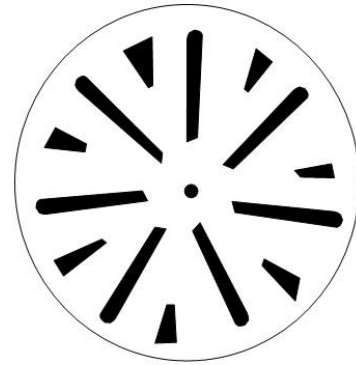

Çizim 134

Filtre (Fritli Çamur-Fritware)
Mısır 12. Yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.891-1919

Fotoğraf 164

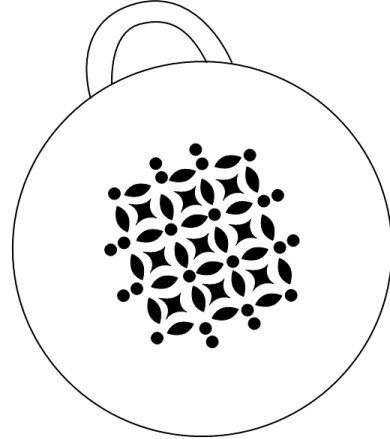

Çizim 135

Filtre (Seramik Çamuru-Earthenware)
Mısır 10.-13 yüzyıl
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.915-1919

Fotoğraf 165

Çizim 136

Süzgeç (Seramik Çamuru-Earthenware)

Leeds 19. Yüzyıl

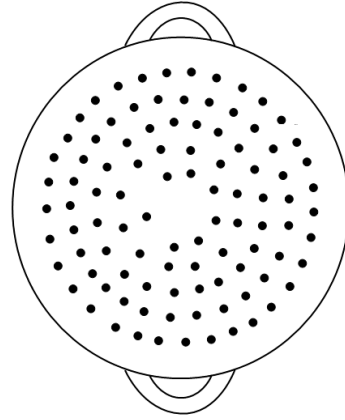
Çap: 9,5 cm

Müze Numarası

534-1899

Fotoğraf 166

Çizim 137

Süzgeç (Seramik Çamuru-Earthenware)

İngiltere 1673

Uzunluk:41.4 cm

Derinlik: 34,6 cm

Müze Numarası

3863-1901

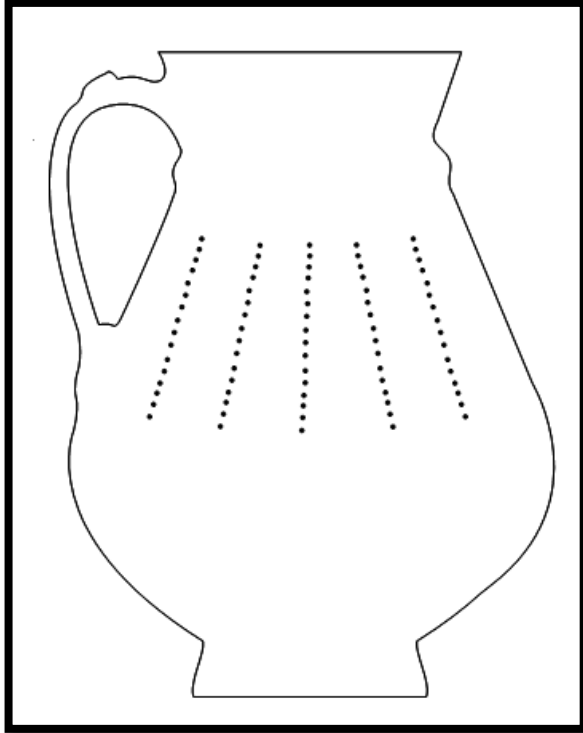
2.2.5. Sürahiler, Maşrapalar, Demlikler ve İbrik

Genel olarak su koymaya yarayan maşrapa, sürahi ve ibrik bu bölümde incelenmiştir. Ayrıca çay demlemek için kullanılan demlik formları da çok fazla olmadığı için sıvı kapları ile birlikte sunulmaktadır. Seçilen 15 adet formun; fotoğrafları, formlarının ve ajur (delik) dekorlarının çizimleri, biliniyorsa üretim yerleri, üreten kişiler, üretim yılları, malzemeleri ve müze numaraları gibi bilgiler tablo halinde sunulmuştur. Bu formların 9 adedi sürahi, 2 adedi maşrapa, 3 adedi demlik ve 1 adedi de ibriktir. Ayrıca İran'da, fritli çamurdan üretilmiş bir maşrapa ve İngiltere'de üretilmiş porselen bir sürahi daha detaylı bir şekilde anlatılmaktadır. İran'da üretilmiş olan maşrapanın ajur (delik) dekorları sırla kapatılmıştır. İngiltere'de üretilen sürahi ise çift duvarlı olup, ajur (delik) dekorları petek şeklindedir.

Formlarda görülen ajur dekorları dekoratif amaçla kullanılmışlardır. Sıvı kabı olan bu formlarda; ajur dekorları sırla kapatılmış, çift duvarlı olanların dış duvarlarına ajur dekoru uygulanmıştır.

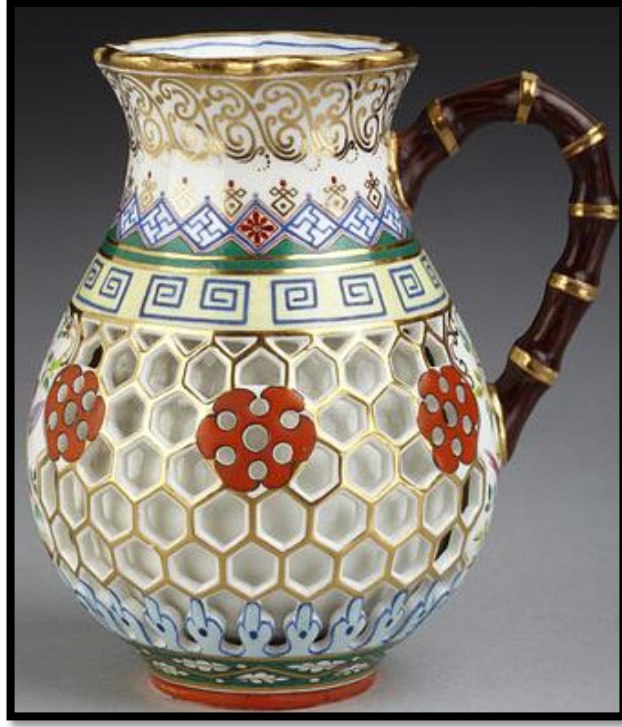
Fotoğraf 167

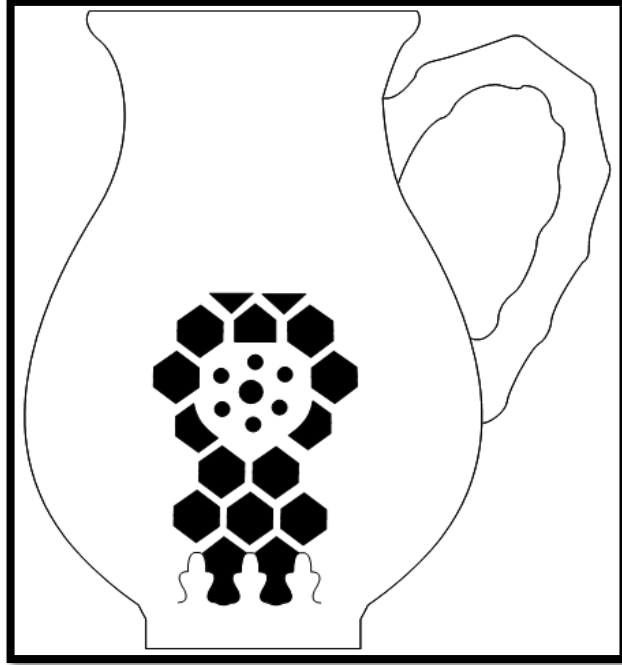
Çizim 138

Maşrapa

Yapım Yeri	: İran
Tarih	: 1180 - 1220
Sanatçı,Usta,Üreten	: Bilinmiyor
Malzeme	: Fritli çamur (Fritware)
Teknik	: Kazıma ve ajur (delik) dekorlu
Ölçüleri:	Çap: 14,4 cm Yükseklik: 19,6 cm
Müze Numarası	: C.155-1977
Galeri Yeri	: Dünya Seramikleri, oda 145, kasa 35, raf 2
Koleksiyon Kodu	: MES
Tanımlayıcı Bilgi	: Fritli bünye, sırla kapatılmış ajur (delik) dekorlu. İran.
Fiziksel Tanımlama	: Maşrapa, şeffaf renksiz sırlı, fritli bünye. Kazıma ve ajur (delik) dekorlu. Ajur (delik) dekorları sırla örtülmüştür.

Fotoğraf 168

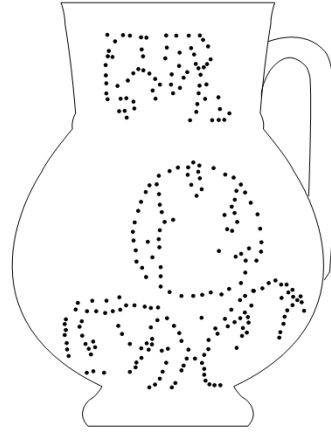
Çizim 139

Sürahi

Yapım Yeri	: Worcester - İngiltere
Tarih	: Yaklaşık 1840
Sanatçı,Usta,Üreten	: Chamberian&Co.
Malzeme	: Porselen
Teknik	: Çok renkli, yıldız ve ajur (delik) dekorlu
Ölçüleri:	Çap: 14,4 cm Yükseklik: 19,6 cm
Müze Numarası	: C.535-1935
Galeri Yeri	:Seramik Çalışma Galerileri, Britanya ve Avrupa, oda 139, kasa 19, raf 6
Koleksiyon Kodu	: CER
Tanımlayıcı Bilgi	:Yıldız ve ajur (delik) dekorlu, çok renkli porselen sürahi, Chamberlain&Co.,Worcester, yaklaşık 1840.
Fiziksel Tanımlama	: Yıldız ve ajur (delik) dekorlu, çok renkli porselen, armut şekilli sürahi. Bu sürahi çift duvarlıdır ve dış duvarları petek şeklinde ajur (delik) dekorludur. Ağız kısmı dalgalı ve altın dekorludur. Sapı bambu şeklindedir. Petek şeklindeki ajur (delik) dekorlu kısımlarda kırmızı boyalı ve delikli çiçek motifleri vardır. Ayrıca sürahide kahverengi, mavi ve yeşil renkleri görülmektedir.

Fotoğraf 169

Çizim 140

Sürahi (Fritli Çamur-Fritware)

Keşan 1200

Çap: 18,4 cm

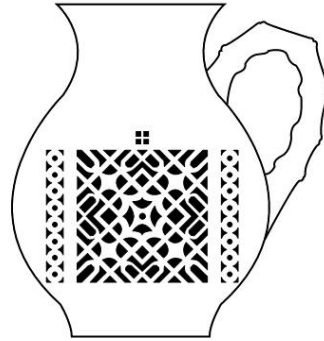
Yükseklik: 13,3 cm

Müze Numarası

C.126-1932

Fotoğraf 170

Çizim 141

Sürahi (Porselen)

Sèvres 1874

Çap: 9,8 cm

Yükseklik: 12,4 cm

Müze Numarası

157-1877

Fotoğraf 171

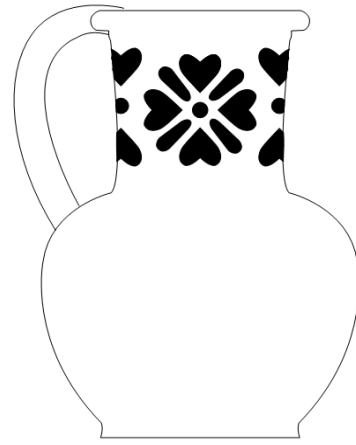

Çizim 142

Sürahi (Seramik Çamuru-Earthenware)
Fransa yaklaşık 1760
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.173-1951

Fotoğraf 172

Çizim 143

Sürahi (Seramik Çamuru-Earthenware)
Liverpool yaklaşık 1750-1760
Çap: 18,7 cm
Yükseklik: 14,4 cm
Müze Numarası
C.42-1961

Fotoğraf 173

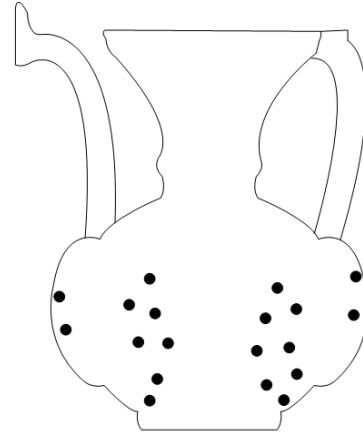

Çizim 144

Sürahi (Porselen)
Jingdezhen 1662-1722
Çap: 14,6 cm
Yükseklik: 9,5 cm
Müze Numarası
620-1903

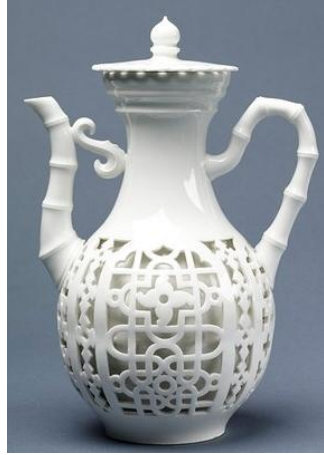

Fotoğraf 174

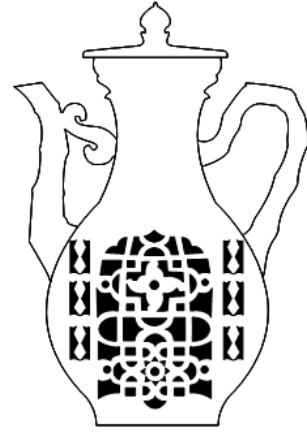

Çizim 145

İbrik (Fritli Çamur-Fritware)
İsfahan 19. Yüzyıl
Çap: 19cm
Yükseklik: 23,8 cm
Müze Numarası
519-1889

Fotoğraf 175

Çizim 146

Demlik (Porselen)
Fransa 1832 (tasarlandı) 1873 (üretildi) Sévres Porselen Fabrikası
Çap: 10,2 cm
Yükseklik: 19,4 cm
Müze Numarası
156&A-1877

Fotoğraf 176

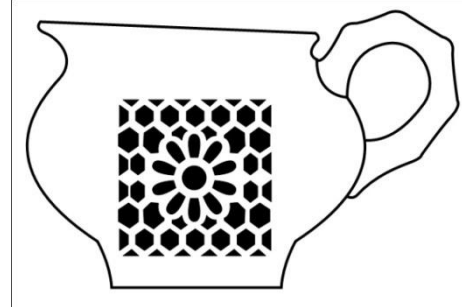

Çizim 147

Demlik (Porselen)
Paris 1869 – 1876 Sévres Porselen Fabrikası
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
155&A-1877

Fotoğraf 177

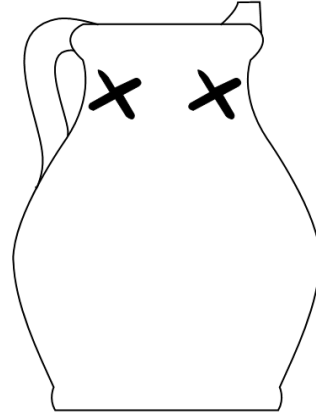

Çizim 148

Sürahi (Porselen)
Fransa 1872 Sévres Porselen Fabrikası
Çap: 7,6 cm
Yükseklik: 5,4 cm
Müze Numarası
158-1877

Fotoğraf 178

Çizim 149

Sürahi (Seramik Çamuru-Earthenware)
İngiltere (Donyatt) 1800
Çap: 13 cm
Yükseklik: 17,1 cm
Müze Numarası
848-1898

Fotoğraf 179

Çizim 150

Sürahi (Seramik Çamuru-Earthenware)
İngiltere (Sussex) 1711
Çap: 11,7 cm
Yükseklik: 14,3 cm
Müze Numarası
C.75-1926

Fotoğraf 180

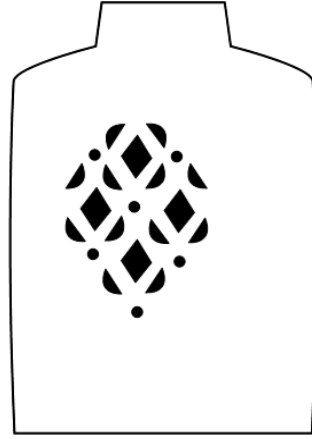

Çizim 151

Maşrapa (Bardak) (Seramik Çamuru-Earthenware)
Almanya (Altenburg) yaklaşık 1630-1640
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
1930-1855

Fotoğraf 181

Çizim 152

Demlik (Seramik Çamuru-Earthenware)
İngiltere (Leeds) 1890-1900
Çap: 7,3 cm
Yükseklik: 10,2 cm
Müze Numarası
3570-1901

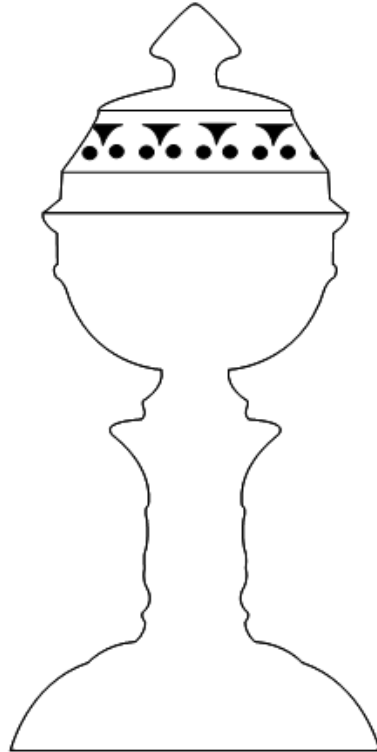
2.2.6. Fincanlar ve Zarflar

Fincanlar; ay ve kahve gibi içecekler için kullanılan, genellikle kulplu olan küçük kaplardır.

Bu bölümde 11 adet fincan ve 5 adet zarf incelenmiştir. Bu formların; fotoğrafları, formlarının ve ajur (delik) dekorlarının çizimleri, biliniyorsa üretim yerleri, üreten kişiler, üretim yılları, malzemeleri ve müze numaraları gibi bilgiler tablo halinde sunulmuştur. Bu bölümde; Mısır'da kırmızı çamurdan üretilmiş kapaklı bir fincan, Paris'te Svres Porselen Fabrikası Tarafından üretilmiş bir fincan ve tabağı ile İstanbul Yıldız Porselen Fabrikasında üretilmiş porselen fincan ve tabağı hakkında daha detaylı bilgiler sunulmaktadır.

Fotoğraf 182

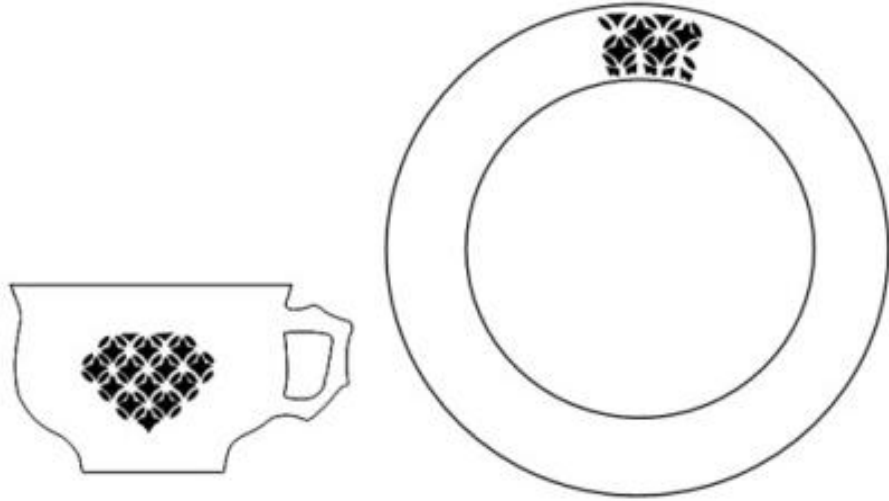
Çizim 153

Fincan ve Kapağı

Yapım Yeri	: Asyut - Mısır
Tarih	: Yaklaşık 1880-1885
Sanatçı,Usta,Üreten	: Bilinmiyor
Malzeme	: Seramik Çamuru (Earthenware)
Teknik	: Kabartma ve ajur (delik) dekorlu, perdahlı
Ölçüleri:	Çap: 12 cm (fincan ayağı) Çap: 9 cm (fincan ağzı) Yükseklik: 25 cm (kapak ile beraber)
Müze Numarası	: 114:1&2-1885
Galeri Yeri	: Seramik Çalışma Galerisi, Asya ve Avrupa, oda 137, kasa 32, raf 7
Koleksiyon Kodu	: MES
Tanımlayıcı Bilgi	: Perdahlı, kırmızı çamurdan üretilmiş fincan ve kapağı. Mısır, Asyut yaklaşık 1880-1885.
Fiziksel Tanımlama	: Kırmızı çamurdan üretilmiş perdahlı kap. Kadeh ayaklı fincan ve kapağının üzerinde kazıma, kabartma ve ajur (delik) dekorları görölmektedir. (Bu form, kapağında bulunan deliklerden dolayı buhurdanlık olarak kullanılmış olabilir.)

Fotoğraf 183

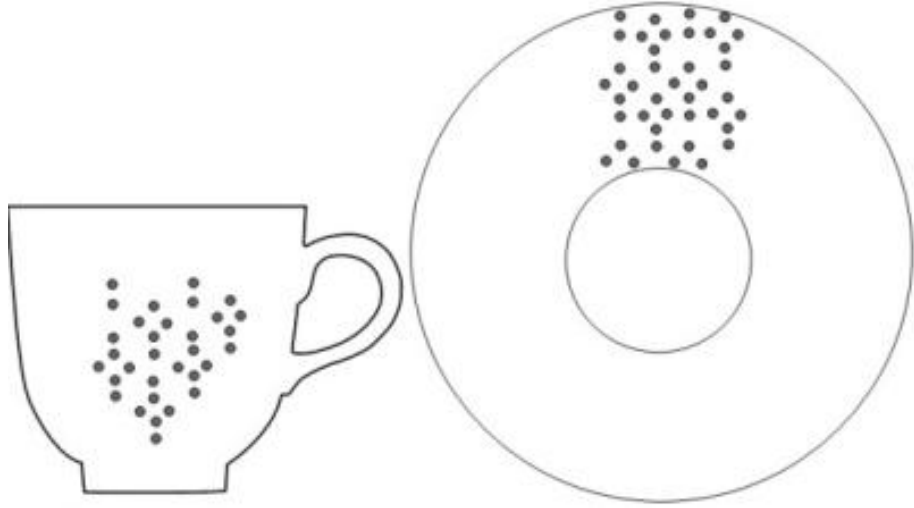
Çizim 154

Fincan ve Tabağı

Yapım Yeri	: Paris - Fransa
Tarih	: 1866 - 1876
Sanatçı,Usta,Üreten	: Sévres Porselen Fabrikası
Malzeme	: Porselen
Teknik	: Ajur (delik) dekorlu
Ölçüleri:	Çap: 12 cm (fincan ayağı) Çap: 9 cm (fincan ağzı) Yükseklik: 25 cm (kapak ile beraber)
Müze Numarası	: 146&A-1877
Galeri Yeri	:Seramik Çalışma Galerisi, Britanya ve Avrupa, oda 139, kasa 28, raf 3
Koleksiyon Kodu	: CER
Tanımlayıcı Bilgi	:Porselen çay fincanı ve tabağı, Sévres Porselen Fabrikası, Fransa 1866-1876.
Fiziksel Tanımlama	: Porselen çay fincanı ve tabağı. Ajur (delik) dekorlu ve bambu saplı olan fincan Çin porseleni taklitidir.

Fotoğraf 184

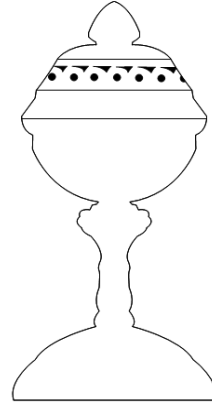
Çizim 155

Fincan ve Tabağı

Yapım Yeri	: İstanbul - Türkiye
Tarih	: 1900
Sanatçı,Usta,Üreten	:İmparatorluk Porselen Fabrikası (Yıldız Porselen Fabrikası)
Malzeme	: Porselen
Teknik	: Kazıma ve ajur (delik) dekorlu
Ölçüleri:	Çap: 5,7 cm (fincan) Çap: 12,1 cm (tabak) Yükseklik: 5,4 cm (fincan)
Müze Numarası	: 477&A-1906
Galeri Yeri	:Seramik Çalışma Galerisi, Asya ve Avrupa, oda 137,
Koleksiyon Kodu	: MES
Tanımlayıcı Bilgi	:Porselen çay fincanı ve tabağı, İmparatorluk Porselen Fabrikası (Yıldız Porselen Fabrikası), İstanbul, Türkiye 1900
Fiziksel Tanımlama	: Porselen çay fincanı ve tabağı. Kazıma dekoru ile oluşturulmuş geometrik motifler ve daire formu ajur (delik) dekorudur. Ajur (delik) dekorlu motifler sırla doldurulmuştur. Fincanın altında yeşil ve tabağın altında mavi ay yıldız şekilleri ve hicri 1317 tarihi yer almaktadır.

Fotoğraf 185

Çizim 156

Fincan ve Kapağı (Seramik Çamuru-Earthenware)

Mısır 1880-1885

Çap: 12 cm (fincan ayağı)

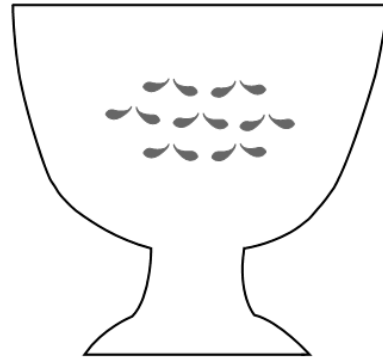
Çap: 8,8 cm (fincan ağzı)

Yükseklik: 24,5 cm (kapak ile beraber)

Müze Numarası: 113A 1&2-1885

Fotoğraf 186

Çizim 157

Fincan (Fritli Çamur-Fritware)

İran 1650-1725

Çap: 6 cm

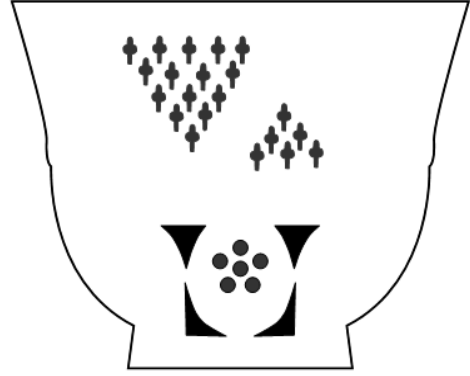
Yükseklik: 6,4 cm

Müze Numarası

479-1878

Fotoğraf 187

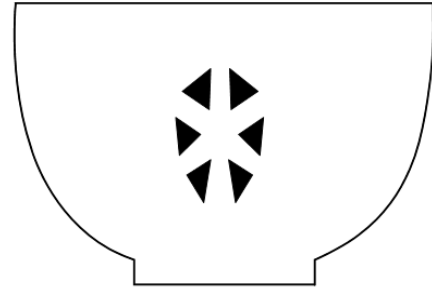

Çizim 158

Fincan. (Fritli Çamur-Fritware)
Kütahya 1750-1800
Çap: 6,4 cm
Yükseklik: 4,8 cm
Müze Numarası
C.112-1957

Fotoğraf 188

Çizim 159

Zarf (Fritli Çamur-Fritware)
Kütahya 1725
Çap: 6,4 cm
Yükseklik: 4,1 cm
Müze Numarası
601-1874

Fotoğraf 189

Çizim 160

Fincan(Zarf olduğu düşünülmektedir) (Porselen)

Çin 1630-1650

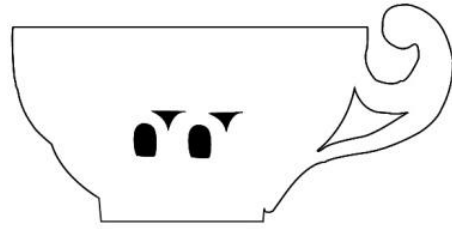
Çap: 8,9 cm

Yükseklik: 5,1 cm

Müze Numarası: 95-1883

Fotoğraf 190

Çizim 161

Zarf (Seramik Çamuru-Earthenware)

Leeds 1790

Çap: 8,9 cm

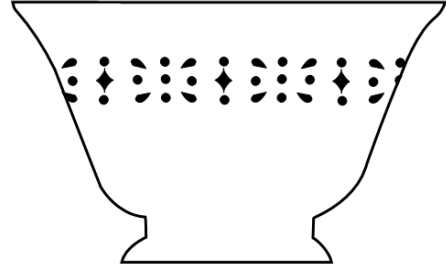
Yükseklik: 3,8 cm

Müze Numarası

414:1173-1885

Fotoğraf 191

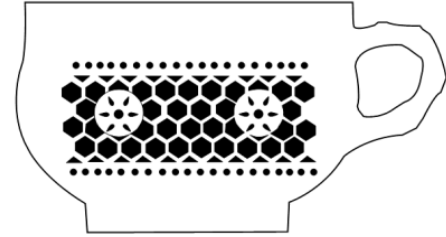

Çizim 162

Fincan (Zarf olduğu düşünülmektedir.)
(Seramik Çamuru-Earthenware)
Leeds 1890-1900
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
3553-1901

Fotoğraf 192

Çizim 163

Çay fincanı (Porselen)
Paris-Sèvres 1868-1876
Çap: 6,9 cm
Yükseklik: 4,4 cm
Müze Numarası
150&A-1877

Fotoğraf 193

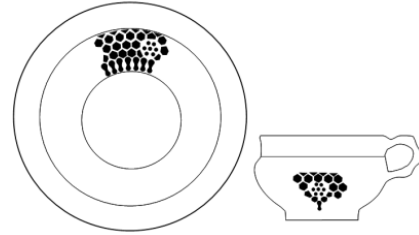

Çizim 164

Fincan ve Tabak (Porselen)
Helsinki 1954 (Holzer-Kjellberg Arap Fabrikası)
Çap: 11 cm
Yükseklik: 7 cm
Müze Numarası
C.153=2-2003

Fotoğraf 194

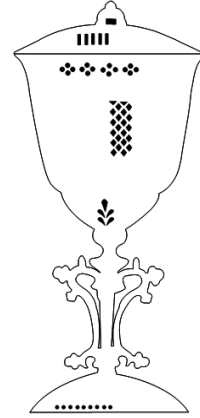

Çizim 165

Çay fincanı ve tabağı (Porselen)
Worcester (Chamberlain) 1854
Çap: 8,9 cm (fincan)
Çap: 15,9 cm (tabak)
Yükseklik: 5,4 cm (fincan)
Müze Numarası
C.1271&A-1919

Fotoğraf 195

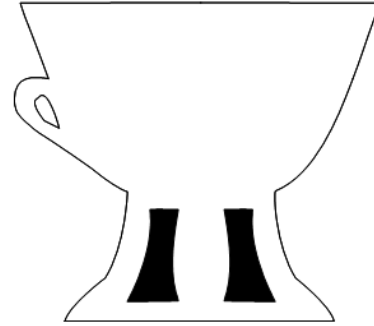

Çizim 166

Fincan ve kapağı (Porselen)
Paris-Sèvres 1854
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
2685&A-1856

Fotoğraf 196

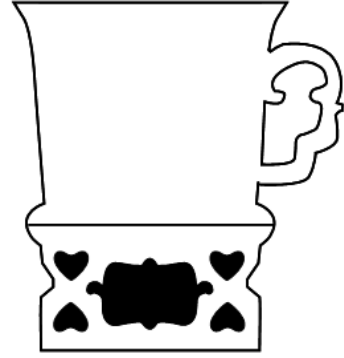

Çizim 167

Fincan (Seramik Çamuru-Earthenware)
Kore 400-600
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
C.440-1920

Fotoğraf 197

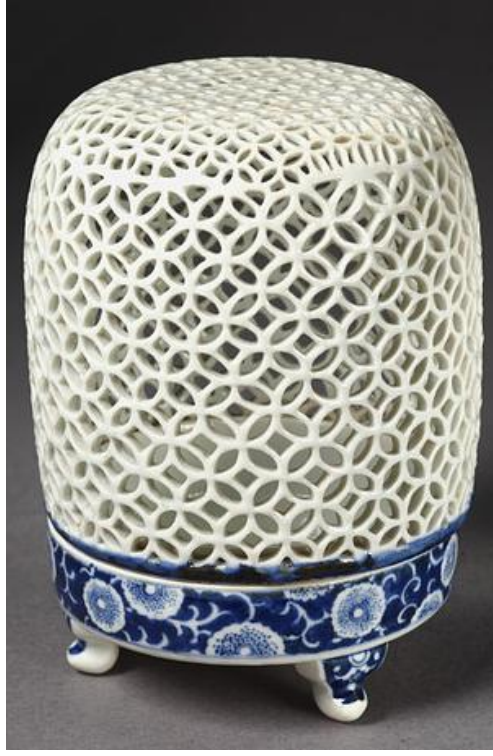
Çizim 168

Zarf (Porselen)
Viyana (DuPaquier) 1730-1735
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
AP.49-1872

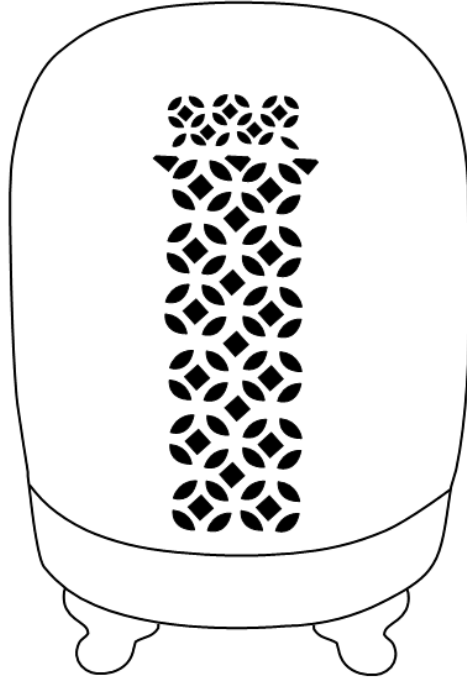
2.2.7. Buhurdanlıklar

Buhurdanlık, buhur yapmaya yarayan kaptır. Bu bölümde 5 adet buhurdanlık incelenmiştir. Bu formların; fotoğrafları, formlarının ve ajur (delik) dekorlarının çizimleri, biliniyorsa üretim yerleri, üreten kişiler, üretim yılları, malzemeleri ve müze numaraları gibi bilgiler tablo halinde sunulmuştur. Buhurdanlıkların hepsi Çin ve Japonya'da üretilmişlerdir. Bu bölümde, Japonya'da üretilmiş bir adet porselen buhurdanlık hakkında daha detaylı bilgiler sunulmaktadır.

Buhurdanlıklarda görülen ajur dekorları geometrik ve bitkisel motiflerdir. Dekorlar daha çok formların kapak kısımlarında veya formların genelinde görülmektedir. Bu formlarda ajur dekorları işlevsel amaçla dekoratif bir şekilde uygulanmıştır.

Fotoğraf 198

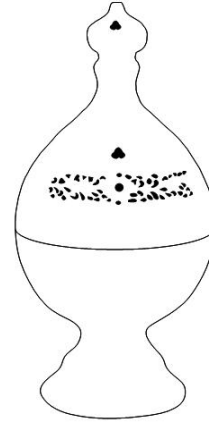
Çizim 169

Buhurdanlık

Yapım Yeri	: Seto (Japonya)
Tarih	: Yaklaşık 1807 - 1850
Sanatçı,Usta,Üreten	:Bilinmiyor
Malzeme	: Porselen
Teknik	: Sıraltı ve ajur (delik) dekorlu
Ölçüleri:	Çap: 12,4 cm Yükseklik: 181 cm
Müze Numarası	: 172&A-1877
Galeri Yeri	:Seramik Çalışma Galerisi, Asya ve Avrupa, oda 137,
Koleksiyon Kodu	: FEC
Tanımlayıcı Bilgi	:Kapaklı porselen buhurdanlık. Mavi sıraltı ve ajur (delik) dekorlu, Japonya, Seto/Mino, Edo Dönemi, yaklaşık 1807 – 1850.
Fiziksel Tanımlama	: Mavi-beyaz dekorlu porselen buhurdanlık. Üç ayaklı form üzerinde, mavi tonlarında çiçek motifleri bulunmaktadır. Ajur (delik) dekorları ile geometrik motifler tüm kapakta yer almaktadır.

Fotoğraf 199

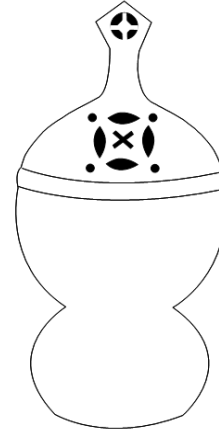

Çizim 170

Buhurdanlık (Porselen)
Jingdezhen (Çin) 1736 – 1795
Çap: 19 cm
Yükseklik: 39,7 cm
Müze Numarası
206-1885

Fotoğraf 200

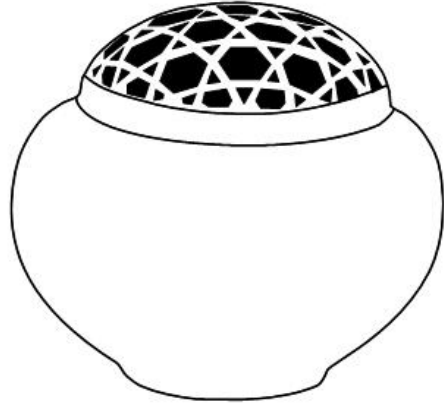

Çizim 171

Buhurdanlık (Porselen)
Arita (Japonya) 1800 – 1850
Çap: 7,9 cm
Yükseklik: 16,5 cm
Müze Numarası
353&A-1877

Fotoğraf 201

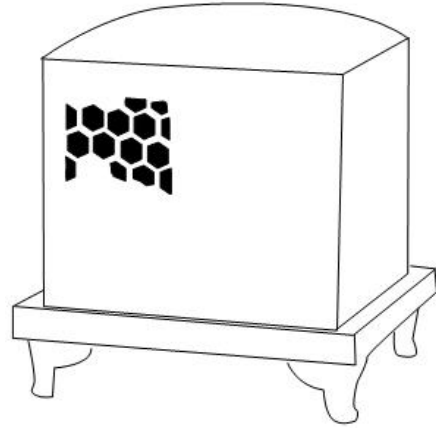

Çizim 172

Buhurdanlık (Porselen)
Hirado (Japonya)
Çap: 7,9 cm
Yükseklik: 7 cm
Müze Numarası
360&A-1877

Fotoğraf 202

Çizim 173

Buhurdanlık (Porselen)
Arita (Japonya) 1700 – 1725
Uzunluk: 13,7 cm
Yükseklik: 15,2 cm
Müze Numarası
346&LID-1877

2.2.8. Vazolar ve Saksılar

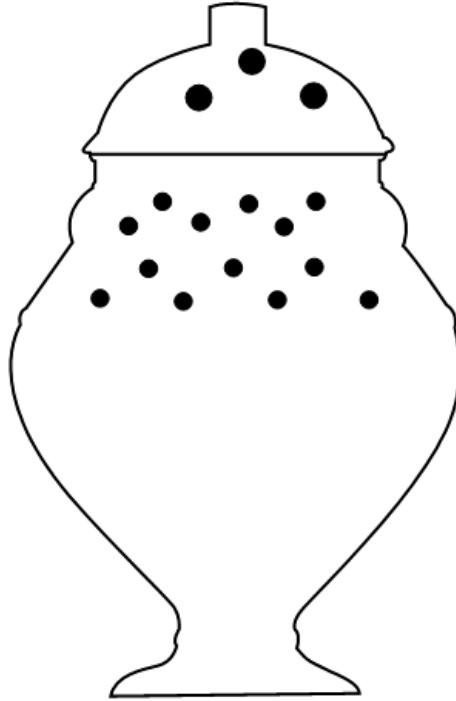
Canlı ve ya kuru çiçek koymak için kullanılan, cam, toprak, porselen vb. maddelerden ve çeşitli madenlerden yapılan, türlü boyut ve biçimlerde olabilen kaplara vazo denilmektedir. Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan 16 adet ajur dekorlu vazo incelenmiştir. Vazolar; fotoğrafları, formlarının ve ajur dekorlarının çizimleri, üretildikleri yerler, üretim tarihleri ve ölçüleri ile birlikte tablo halinde sunulmuştur. Burada bulunan vazoların bir kısmı kapaklıdır, kapaklarda ve form üzerinde bulunan deliklerin (ajur dekorları) içlerine çiçek koymak amacıyla yapıldığı düşünülmektedir. Vazoların bir kısmının da kuru çiçek düzenlemeleri için kullanıldığı ve düzenlemelerde yine deliklerden faydalandığı düşünülmektedir.

Saksı; çiçek yetiştirmekte kullanılan kaplara verilen addır. Müzede 2 adet ajur dekorlu porselen saksı incelenmiştir ve tablo halinde tezde sunulmuştur.

Müzede bulunan ajur dekorlu saksıların ve vazoların formları üzerinde kabartma, sıraltı ve sırüstü dekorları da bulunmaktadır. Bu formların çoğunda ajur dekoru az ve daha çok işlevsel olarak dekoratif bir şekilde uygulanmıştır.

Fotoğraf 203

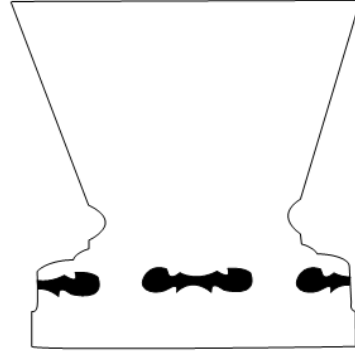
Çizim 174

Kapaklı Vazo

Yapım Yeri	: İznik
Tarih	: Yaklaşık 1600
Sanatçı,Usta,Üreten	:Bilinmiyor
Malzeme	: Fritli çamur (Fritware)
Teknik	: Sıraltı ve ajur (delik) dekorlu
Ölçüleri:	Çap:14 cm Yükseklik: 22,2 cm
Müze Numarası	: 485&A-1854
Galeri Yeri	:Seramik Çalışma Galerisi, Asya ve Avrupa, oda 137,
Koleksiyon Kodu	: MES
Tanımlayıcı Bilgi	:Kapaklı vazo, fritli çamur ile üretilmiştir.Mavi, kırmızı, yeşil ve siyah renkler kullanılarak, bitkisel motifler sıraltı dekoru olarak uygulanmıştır ve formda ajur dekoru görülmektedir. İznik, Türkiye yaklaşık 1600.
Fiziksel Tanımlama	:Kapaklı vazo fritli çamur ile üretilmiştir. Form üzerinde; mavi ve kırmızı çiçekler, mavi sümbüller, yeşil, kırmızı ve siyah yapraklar sıraltı dekoru olarak uygulanmıştır ve tümü siyah renk ile tahrirlenmiştir. Form üzerinde ve kapakta düzenli olarak tekrar eden delikler (ajur dekorları) bulunmaktadır.

Fotoğraf 204

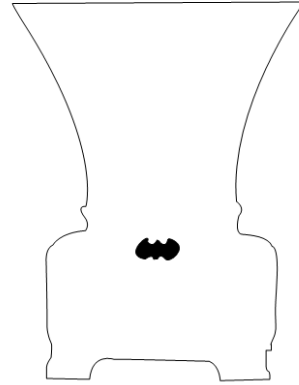

Çizim 175

Saksı (Porselen)
Sèvres (Fransa) 1759
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
756A/1, 2-1882

Fotoğraf 205

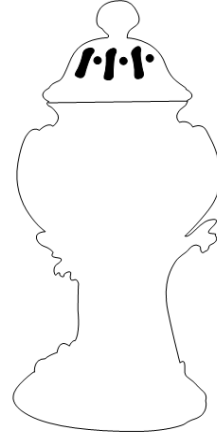

Çizim 176

Saksı (Porselen)
Sèvres (Fransa) 1760
Yükseklik: 19,1 cm
Genişlik: 15,2 cm
Müze Numarası
C.384&A-1921

Fotoğraf 206

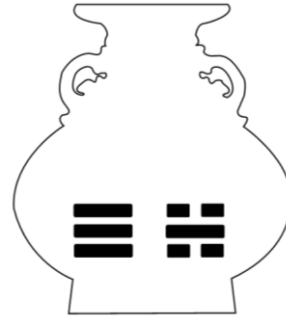

Çizim 177

Kapaklı Vazo (Porselen)
Meissen 1755-1765
Yükseklik: 25,6 cm
Müze Numarası
C.324&A-1909

Fotoğraf 207

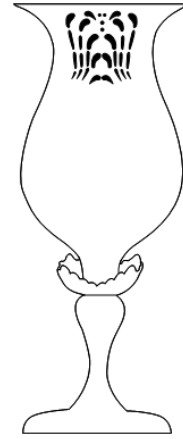

Çizim 178

Vazo (Porselen)
Çin 1736-1795
Yükseklik: 20 cm
Müze Numarası
C.1484-1910

Fotoğraf 208

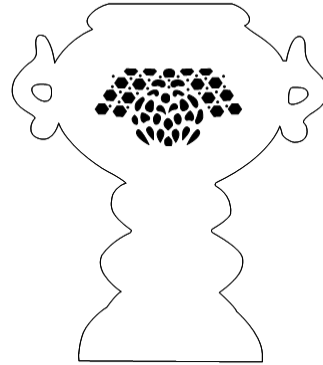

Çizim 179

Vazo (Porselen)
Sèvres (Fransa) 1867
Yükseklik: 20,6 cm
Çap: 7,9 cm
Müze Numarası
131-1877

Fotoğraf 209

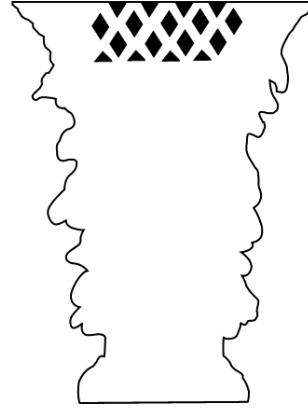

Çizim 180

Vazo (Porselen)
Hirado (Japonya) 1850
Yükseklik: 14 cm
Genişlik: 11,7 cm
Müze Numarası
C.217-1911

Fotoğraf 210

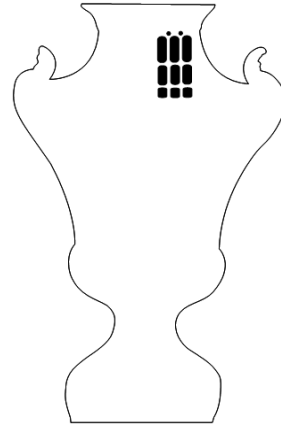

Çizim 181

Vazo (Porselen)
Londra 1760
Yükseklik: 16,7 cm
Müze Numarası
C.34-1968

Fotoğraf 211

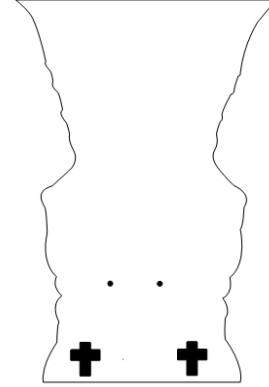

Çizim 182

Vazo (Porselen)
Ansbach Porselen Fabrikası (Almanya) 1775
Yükseklik: 20,9cm
Müze Numarası
C.47-1956

Fotoğraf 212

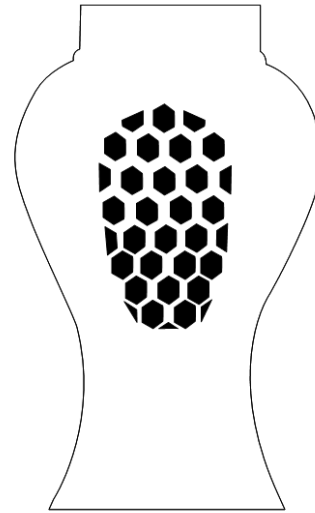

Çizim 183

Vazo (Seramik Çamuru-Earthenware)
Burma (Asya) 1800-1900
Yükseklik: 17,8 cm
Çap: 10,6 cm
Müze Numarası
IM.139-1929

Fotoğraf 213

Çizim 184

Vazo (Porselen)
Çin (üretim yeri) Londra (dekor yapılan yer) 18. Yy
Yükseklik: 21 cm
Müze Numarası
C.84-1973

Fotoğraf 214

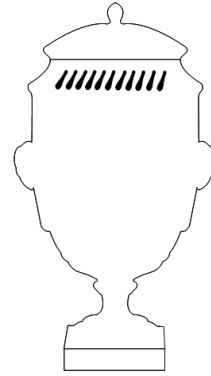

Çizim 185

Kapaklı Vazo (Porselen)
Derby (İngiltere) 1770-1774
Yükseklik: 27,3 cm
Çap: 12,1 cm
Müze Numarası
414:239 1, 2-1885

Fotoğraf 215

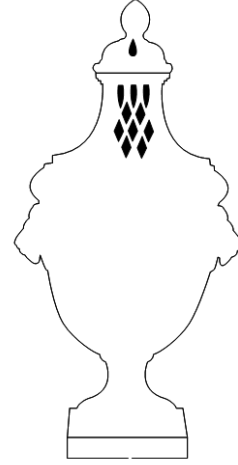

Çizim 186

Kapaklı Vazo (Porselen)
Derby Porselen Fabrikası 1790
Yükseklik: 25,4 cm
Çap: 11,4 (en geniş yeri)
Müze Numarası
414:459/&A-1885

Fotoğraf 216

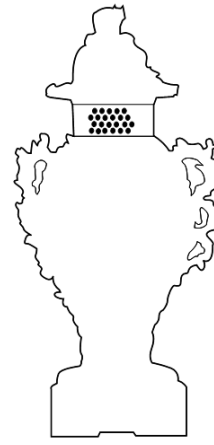

Çizim 187

Vazo (Porselen)
Sttafordshire 1800
Yükseklik:31,1 cm
Müze Numarası
2492 toB-1901

Fotoğraf 217

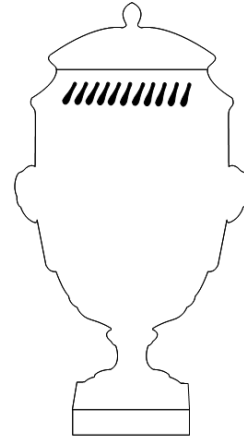

Çizim 188

Kapaklı Vazo (Porselen)
Swinton (İngiltere) 1826
Yükseklik: 96,3cm
Çap: 45 cm
Müze Numarası
47&A-1869

Fotoğraf 218

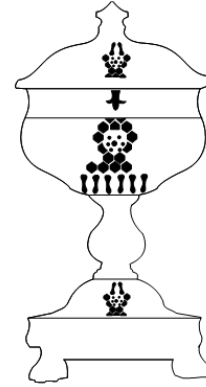

Çizim 189

Kapaklı Vazo (Porselen)
Derby Porselen Fabrikası 1790
(Ölçüleri bilinmiyor)
Müze Numarası
414:459/&A-1885

Fotoğraf 219

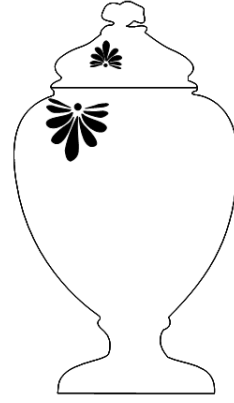

Çizim 190

Kapaklı Vazo (Porselen)
Worcester 19. Yy
Yükselik: 18,2 cm
Çap: 9,5 cm
Müze Numarası
3298&A-1901

Fotoğraf 220

Çizim 191

Vazo (Porselen)
Sttafordshire 1857
Yükseklik 27 cm
Çap 10 cm (ayak)
Genişlik: 16 cm
Müze Numarası
4324=1, 2-1857

3. BÖLÜM

UYGULAMALAR

3.1. Uygulama 1

Üretim Yılı	: 2011
Malzeme	: Beyaz seramik çamuru
Üretim Tekniği	: Çamur tornasında şekillendirme
Dekor Tekniği	: Ajur dekorlu ve tek renk sırlı
Piştirim Derecesi	: Bisküvi Pişirimi- 1050°C Sır Pişirimi-945°C

3.2. Uygulama 2

Üretim Yılı	: 2011
Malzeme	: Koyu kahve stoneware çamuru
Üretim Tekniği	: Çamur tornasında şekillendirme
Dekor Tekniği	: Ajur dekorlu
Pişirim Derecesi	: 1060°C

3.3. Uygulama 3

Üretim Yılı	: 2011
Malzeme	: Koyu kahve stoneware çamuru
Üretim Tekniği	: Çamur tornasında şekillendirme
Dekor Tekniği	: Ajur dekorlu
Pişirim Derecesi	: 1060°C

3.4. Uygulama 4

Üretim Yılı	: 2011
Malzeme	: Koyu kahve stoneware çamuru
Üretim Tekniği	: Çamur tornasında şekillendirme
Dekor Tekniği	: Ajur dekorlu
Piştirim Derecesi	: 1060°C

3.5. Uygulama 5

Üretim Yılı	: 2011
Malzeme	: Beyaz seramik çamuru
Üretim Tekniği	: Çamur tornasında şekillendirme
Dekor Tekniği	: Ajur dekorlu ve sıraltı mavi dekorlu
Piştirim Derecesi	: Bisküvi Piştirimi- 1050°C Sır Piştirimi-1060°C

3.6. Uygulama 6

Üretim Yılı	: 2011
Malzeme	: Beyaz seramik çamuru
Üretim Tekniği	: Kalıp yöntemiyle şekillendirme
Dekor Tekniği	: Ajur dekorlu ve tek renk sırlı
Pişirim Derecesi	: Bisküvi Pişirimi- 1050°C Sır Pişirimi-1060°C

3.7. Uygulama 7

- Üretim Yılı : 2011
- Malzeme : Beyaz seramik çamuru
- Üretim Tekniği : Kalıp yöntemiyle şekillendirme
- Dekor Tekniği : Ajur dekorlu ve sıraltı mavi dekorlu
- Piştirim Derecesi : Bisküvi Piştirimi- 1050°C Sır Piştirimi-1060°C

3.8. Uygulama 8

Üretim Yılı : 2011

Malzeme : Beyaz seramik çamuru

Üretim Tekniği : Çamur tornasında şekillendirme

Dekor Tekniği : Ajur dekorlu

Pişirim Derecesi : Bisküvi Pişirimi- 1050°C Sır Pişirimi-1060°C

3.9. Uygulama 9

Üretim Yılı : 2011

Malzeme : Beyaz seramik çamuru

Üretim Tekniği : Çamur tornasında şekillendirme

Dekor Tekniği : Ajur dekorlu ve sıraltı siyah, mavi dekorlu

Pişirim Derecesi : Bisküvi Pişirimi- 1050°C Sır Pişirimi-1060°C

3.10. Uygulama 10

Üretim Yılı : 2011

Malzeme : Beyaz seramik çamuru

Üretim Tekniği : Çamur tornasında şekillendirme

Dekor Tekniği : Ajur dekorlu ve sıraltı mavi dekorlu

Piştirim Derecesi : Bisküvi Piştirimi- 1050°C Sır Piştirimi-1060°C

SONUÇ

Victoria and Albert Müzesi, sahip olduğu seramik koleksiyonu ile dünyadaki ayrıcalıklı müzeler arasındadır. M.Ö. 3500 yılından günümüze kadar üretilen seramik eserlerini kapsayan bu koleksiyon, özellikle Asya, Orta Doğu ve Avrupa seramikleri açısından zengindir. Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan seramiklerin yaklaşık 26.000 adedi “Seramik Çalışma Galerileri” nde büyük cam depolarda, yaklaşık 3000 adedi de Müzede bulunan diğer 6 seramik galerisinde sergilenmektedir.

Tez konusunun; ilk aşamada, Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan seramikleri incelemek üzere belirlenmesinin nedeni, Müze'nin sahip olduğu zengin seramik koleksiyonudur. Bu zengin koleksiyon içinde, ajur dekorlu seramiklerin çok sayıda yer alması ise çalışma sırasında dikkati çeken bir nokta olmuştur. Victoria and Albert Müzesi seramik koleksiyonunda; ajur dekorlu seramiklerin tarihi gelişimini gösteren ve yayıldığı yerlerde üretilen hemen hemen tüm örneklerinden bulunmaktadır.

Müze'de yer alan ajur dekorlu seramikler; “Londra Victoria and Albert Müzesi'nde Bulunan Farklı Formlarda Görülen Bazı Ajurlu (Delikli) Seramikler” başlığı altında incelenmiştir. Öncelikle Müzedeki ajur dekorlu seramiklerin sayısı tespit edilmeye çalışılmıştır. Müzede, her sanat eseri ile ilgili evrak ve belge tutulmakta bunlar arşivlenmektedir. Ancak yapılan araştırmalar sonucu hiçbir kaynaktan ve çalışmada, Müzede seramik koleksiyonunda bulunan seramikler ile ilgili net bir rakama ulaşılammıştır. Müzede yaklaşık olarak 700 adet ajurlu seramik bulunduğu tespit edilmiştir. Bazı seramiklerin ajur dekorları çok geri planda kaldığı, bazı formlar da hemen hemen aynı olduğu için tezde incelenmesine gerek görülmemiştir. Böylece tezde yaklaşık 200 adet ajur dekorlu seramik tablolar halinde sunulmuş ve incelenmiştir. Ajur dekorlu seramikler form özelliklerine göre gruplandırılmışlardır. Çok sayıda örneği olmayan, ancak kullanım amaçları benzer olan bazı formlar bir arada incelenmiştir. İncelenen formların; bir kısmının fotoğrafları Müzede çekilmiş, bir kısmının fotoğrafları ise Müzeden temin edilmiştir.

Victoria and Albert Müzesi'nde incelenen ajur dekorlu seramiklerin büyük bir çoğunluğu "Seramik Çalışma Galerileri" ndeki kasalarda bulunmaktadır. Müze ziyaretçilere ve orada çalışma yapmak isteyen herkese açıktır. Randevu sistemi ile çalışan bu bölümde; seramikler kasalardan görevliler tarafından çıkartılıp, içlerinde seramikleri korumak için bölümleri olan arabalarla çalışma odasındaki kasalara götürülmektedir. Araştırmacıların randevu saati geldiğinde, kasalardan çıkarılan seramikler görevliler gözetiminde masalarda, yastık desteklerin üzerinde, eldivenlerle incelenebilmekte ve fotoğraflanabilmektedir. Bu bölümde çalışma yapmadan önce, Müzeye; incelenmek istenen seramiklerin müze numaraları bildirilmeli ve daha sonra randevu alınmalıdır. Müze çalışma yapmak isteyen kişilere farklı olanaklar da sunmaktadır. Müzeye gitmeden, internet sayfasından müzeye üye olup, çalışma yapmak istenen eserin yüksek çözünürlükte fotoğrafları alınabilmektedir. Ancak, özellikle uygulama alanında çalışma yapan araştırmacıların eserleri birebir incelemesi, araştırma alanlarına göre farklılıklar gösteren detayların daha iyi gözlemlenebilmesini sağlamaktadır.

Müzedede yapılan çalışmalar tamamlandıktan ve gerekli bilgiler toplandıktan sonra tezin düzenlenmesi kısmı başlamıştır.

Tezde incelenen ajur dekorlu seramikler, formlarına göre gruplandırılmış ve şu şekilde incelenmiştir: "Tabaklar", "Kaseler", "Kepçeler", "Filtreler ve Süzgeçler", "Sürahiler, Maşrapalar, Demlikler ve İbrik", "Fincanlar ve Zarflar", "Buhurdanlıklar", "Vazolar ve Saksılar".

Tabaklar

Müzedede incelenen 41 adet ajur (delik) dekorlu tabağın çoğunun tatlı tabağı olduğu belirtilmektedir. Bu tabaklarda görülen ajur dekorları tabakların kenar kısımlarında bordür şeklindedir ve dekoratif amaçla uygulanmıştır. Tabaklarda görülen ajur (delik) dekorlarında, yoğun olarak geometrik ve bitkisel motifler kullanılmıştır. Koleksiyonda yer alan ajurlu (delikli) tabakların çoğu İngiltere'de ve Fransa'da üretilmiştir. Fransa üretimi olan tabakların büyük bir kısmı Sèvres Porselen Fabrikası'nda üretilmiştir ve malzemesi porselen çamurudur. İngiltere'de yine fabrika üretimi olduğu belirtilen tabakların malzemesi kaynaklarda düşük dereceli seramik çamuru (earthenware) olarak geçmektedir.

Kaseler

Victoria and Albert Müzesi'nde 25 adet ajur (delik) dekorlu kase incelenmiştir. Kaselerin; İran, Çin ve Suriye'de üretilmiş olduğu görülmektedir. Bu kaselerin çoğunun üretim tarihleri yaklaşık olarak 17.-18. ve 19. Yüzyıllardır. Kaseler, fritli çamur ve porselen çamuru ile üretilmişlerdir.

Formların çoğunda ajur (delik) dekoru ve sıraltı dekor birlikte kullanılmıştır. İran ve Suriye'de üretilmiş olan kaselerde görülen ajur (delik) dekorları sırla doldurulmuştur ve böylece bu kaseler işlevlerini yitirmemişlerdir. Ajur (delik) dekorlarında daha çok çizgi, daire, kare gibi geometrik motifler ve bu motiflerin birleştirilmesiyle oluşturulmuş bitkisel ve hayvansal formlar da görülmektedir. Kaselerin hepsinin işlevsel olduğu düşünülmemektedir. Çin porseleni olan bir kase çok küçük boyutlardadır ve ajur dekorları sırla doldurulmamıştır. Bukase, dekoratif belki de zarf olarak kullanılmış olabilir (bu kaseye benzer bir form "fincanlar ve zarflar" bölümünde bulunmaktadır).

Kepeçler

Victoria and Albert Müzesi'nde yer alan 9 adet şeker kepeçesi incelenmiştir. İncelenen tüm kepeçeler; 18. Yüzyılda, porselen çamurundan yapılmış olup, 8 adedi Fransa'da ve biri de Belçika'da üretilmiştir. Kepeçelerde bulunan ajur dekorları işlevsel amaçla uygulanmış, ancak belli bir düzendedir. Kepeçelerde daha çok birkaç motifin oluşturduğu çiçek ve yaprak formları dikkati çekmektedir. Bazı kaynaklarda bu tarz ajurlu gümüş kepeçelerin şerbet yapımında kullanıldığından bahsedilmektedir.

Filtreler ve Süzgeçler

Victoria and Albert Müzesi'nde bulunan filtrelerin çoğu Mısır'da 10.ve 13. Yüzyıllar arasında üretilmiştir. Bu filtrelerin birçoğu Seramik Çalışma Galerileri'nde bulunan Asya ve Avrupa bölümünde oda 137'de yer almaktadır.

Müze'de yer alan filtreler krem rengi çömlekçi kilinden ve fritli bünyeden üretilmiştir. Ajur (delik) dekorlu bu parçalarda geometrik motifler, Arapça yazılar ve çeşitli hayvan figürleri görülmektedir.

Müzedede bulunan toplam 59 adet filtre incelenmiştir. Kaynaklarda bu filtrelerin bulunduğu çok fazla tam kaba rastlanmadığı belirtilmektedir. Ancak, filtrelerin; sıvı kaplarına toz veya sinek kaçmasını önlemek için yapıldığı düşünülmektedir.

Müze'de bulunan süzgeçlerden 3 tanesi incelenmiştir. Süzgeçler seramik çamurundan üretilmişlerdir. Formlarda geometrik motifli ajur dekorları görülmektedir.

Sürahiler, Maşrapalar, Demlikler ve İbrik

Genel olarak su koymaya yarayan maşrapa, sürahi ve ibrik bu bölümde incelenmiştir. Ayrıca çay demlemek için kullanılan demlik formları da çok fazla olmadığı için sıvı kapları ile birlikte sunulmaktadır. Bu formların 9 adedi sürahi, 2 adedi maşrapa, 3 adedi demlik ve 1 adedi de ibriktir. İran'da üretilmiş olan maşrapaların ajur (delik) dekorları sırla kapatılmıştır. Diğer formlar ise çift duvarlı olup, dış yüzeyleri ajur (delik) dekorludur. Bu formlarda görülen ajur dekorları dekoratif amaçlıdır ve formlar sıvı saklama özelliklerini kaybetmemişlerdir.

Fincanlar ve Zarflar

Bu bölümde 11 adet fincan ve 5 adet zarf incelenmiştir. Bazı fincanlarda görülen ajur dekorları sırla doldurulmuştur, bazı fincanlar ise çift duvarlıdır ve dış duvarları ajur dekorludur. Zarflarda görülen ajur dekorları ise genellikle desenlerin kesilip çıkarılmasıyla oluşan boşluklar halindedir. Fincan ve zarflarda daha çok geometrik motifler dikkati çekmektedir.

Buhurdanlıklar

Müzedede 5 adet buhurdanlık incelenmiştir. Buhurdanlıkların hepsi Çin ve Japonya'da üretilmişlerdir. Formların özellikle kapaklarında, işlevsel amaçla uygulanmış geometrik ve bitkisel motifli ajur dekorları görülmektedir.

Vazolar ve Saksılar

Tezde, müzede bulunan 16 adet ajur dekorlu vazo ve 2 adet saksı incelenmiştir. Vazo ve saksı formlarında; kabartma, sıraltı, sırüstü ve ajur dekorları bulunmaktadır. Vazolarda yer alan ajur dekorlarının çiçek düzenlemesinde kullanıldığı düşünülmektedir. Özellikle kapaklı olan vazolarda düzenli aralıklarla açılmış delikler bulunmaktadır.

Tezde; Victoria and Albert Müzesi'nde yer alan ajur dekorlu seramikler formlarına göre gruplandırılarak incelenmeye çalışılmıştır.

Tezin son bölümü uygulama çalışmalarına ayrılmıştır. Uygulama olarak ajur dekorlu, dekoratif seramik çalışmaları yapılmıştır.

Ajur tekniği uygulanması zor bir tekniktir, çalışmalarda bu tekniğe daha uygun olan çamurlar tercih edilmiştir. Uygulamalarda; kırmızı çamur, porselen (limoche) döküm çamuru, yüksek derece pişirimli seramik (stoneware) çamurları ve seramik döküm çamurları kullanılmıştır.

Kırmızı çamurla yapılan uygulamalarda; ajur yapılan desenlerin yakın, sık olması ve formun ince olması halinde kırılmalar olmuştur. Bu uygulamalarda kesme ajur dekor tekniği kullanılmıştır. Ayrıca kırmızı çamurdan üretilen formlarda; özel olarak yaptırılan ve her birinin ucunda farklı bir şekil olan metal aletler ile delikler açılarak da uygulamalar yapılmıştır.

Yüksek derece pişirimli (stoneware) çamurlar ile yapılan uygulamalarda kesme ve metal aletlerle ajur dekoru uygulanmıştır. Bu teknik en sorunsuz olarak bu çamurlarda uygulanmıştır.

Porselen döküm çamuru ile yapılan formlarda ajur dekorları uygulanırken çatlama oluşmuş ve tamir edilmiştir. Ancak formların fırın pişirimi yapıldıktan sonra bu çatlama tekrar oluşmuştur. Akıtma ajur tekniği ile yapılan uygulamalarda, en iyi sonuç porselen döküm çamurundan alınmıştır.

Genel olarak bu tekniğin uygulandığı formlar kalıba döküm yöntemi ve çamur tornasında şekillendirilmiştir. Tornada şekillendirilen formların bazıları iki duvarlı olarak tasarlanmıştır. Metal aletlerin kullanılarak uygulandığı ajur dekorlu formlar, kalıp içinde dekorlanmıştır. Metal aletler ile forma baskı uygulanarak ajur dekoru yapıldığı için formlarda deformasyonlar oluşmaktadır. Bunu engellemek amacı ile form bir modelin üzerinde veya kalıbın içerisinde dekorlanmıştır. Ajur dekorlarında daha çok bitkisel ve geometrik motifler kullanılmıştır.

Bu çalışmada ajur tekniğinin tarihi ve tekniğin farklı formlarda nasıl uygulandığı fotoğraflarla ve çizimlerle aktarılmaya çalışılmıştır. Daha çok bir katalog ve uygulama çalışması ağırlıklı olan bu tezde, bu konuda çalışmak isteyen ve teknik ile ilgili örnekleri incelemek isteyenlere görsel bir kaynak oluşturmak amaçlanmıştır. Ayrıca Victoria and Albert Müzesi'nde araştırma yapmayı amaçlayan diğerk araştırmacılara da bilgi verilmiştir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

AY, Nuran, KARASU Bekir, ERKMEN Engin ve KURAMA Semra, ÖZEL Emel; **İngilizce Türkçe Seramik Terimleri Sözlüğü**, Haziran 1999, Eskişehir, 158 S.

BONYTHON, Elizabeth; **The Great Exhibition The Life and Work of Henry Cole**, V&A Yayınları, Londra, 2003, 256 S.

COCKS, Anna Somers; **The Victoria and Albert Museum, The Making of The Collection**, Londra, 1980, 186 S.

FRIGOLA, Dolors Ros; **Seramik Dekoratif Teknikler**, Çev: Feza Altuniç, İnkılap Kitabevi Yay., İstanbul, 2006, 144 S.

HOBSON, R. L.; Notes on Early 'Persian' Bowland 'Rice-Grain' Wares, **The Burlington Magazine for Connoisseurs**, Cilt: 11, Sayı: 50, Mayıs 1907, 5 S.

JACKSON, Anna; **V&A A Hundred Highlights**, V&A Yayınları, Londra, 1996, 80 S.

MORRIS, Barbara; **Inspiration for Design: The Influence of The Victoria and Albert Museum**, V&A Yay., Londra, 1986, 220 S.

PHYSICK, John; **The Victoria and Albert Museum: The History of Its Building**, V&A Yay., London, 1982, 304 S.

SAVAGE, George, Harold Newman, John Cushion; **Illustrated Dictionary of Ceramics**, Thomas & Hudson Yay., Londra, 1974, 198

S. SEVİM, Sıdıka Sibel; **Seramik Derkolar ve Uygulama Teknikleri**, Yorum Sanat Yay., İstanbul, 2007, 157 S.

TRENCH, Lucy; **The Victoria and Albert Museum**, V&A Yayınları, Londra, 2010, 144 S.

WATSON, Oliver; **Ceramics from Islamic Lands**, Thames & Hudson Yay., Londra, 2006, 512 S.

WHITEHEAD, Christopher; "Henry Cole's European Travels and The Building of The South Kensington Museum in The 1850s", **Architectural History**, Cilt: 48, 2005, 29 S.

Hartley Greens Co. Leeds Pottery, Katalog, 40 S.

Tezler

ADIGÜZEL, Filiz; "Londra-National Art Library'de Bulunan Süslemeli El Yazmaları Kataloğu'ndan Seçilmiş 15. Ve 16. Yüzyıla Ait Sekiz Adet Yazmanın Tezhipli Sayfalarının İncelenmesi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000, 181 S.

AKTAŞ, Mine; "Seramik Yüzey Değerlendirmesinde Ajur Yöntemi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999, 102 S.

KARA, Sezin; "Anadolu Selçuklu Dönemi Çini ve Seramiklerinde Kullanılan Motif ve Figürlerin Ajur Tekniğinde Yansımaları, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005, 119 S.

İnternet Sayfaları

A brief history of the Museum [Müzenin Kısa Tarihi]

<http://www.vam.ac.uk/content/articles/a/a-brief-history-of-the-museum/> (Şubat 2010)

Architecture [Mimarlık] <http://www.vam.ac.uk/page/a/architecture/> (Mart 2011)

AsisaGalleries [Asya Galerileri]<http://www.vam.ac.uk/page/a/asia-galleries/> (Mart 2011)

Books [Kitaplar]<http://www.vam.ac.uk/page/b/books/> (Mart 2011)

Büyük Türkçe Sözlük <http://tdkterim.gov.tr/bts/>

Ceramics [Seramikler]<http://www.vam.ac.uk/page/c/ceramics/> (Ocak 2010)

Contemporary [Çağdaş]<http://www.vam.ac.uk/page/c/contemporary/> (Ocak 2010)

Drawings [Çizimler]<http://www.vam.ac.uk/page/d/drawings/> (Ocak 2011)

Fashion [Moda]<http://www.vam.ac.uk/page/f/fashion/> (Ocak 2011)

Furniture [Mobilya]<http://www.vam.ac.uk/page/f/furniture/> (Mart 2011)

Glass [Cam]<http://www.vam.ac.uk/page/g/glass/> (Mart 2011)

History of TheCollections [Koleksiyonların Tarihi]

<http://www.vam.ac.uk/page/h/history-of-the-collections/> (Ocak 2010)

IslamicMiddle East [İslami Orta Doğu]<http://www.vam.ac.uk/page/i/islamic-middle-east/>(Şubat 2010)

Jewellery [Taki]<http://www.vam.ac.uk/page/j/jewellery/> (Mart 2011)

Metalwork [Metalîşi]<http://www.vam.ac.uk/page/m/metalwork/> (Mart 2011)

Photography [Fotoğrafçılık]<http://www.vam.ac.uk/page/p/photography/> (Mart 2011)

Türk Dil Kurumu<http://www.tdk.gov.tr/>

V&A SearchCollections [Koleksiyonlarda Arama] <http://collections.vam.ac.uk>
(Ocak 2010)

V&A Museum [Victoria and Albert Müzesi] <http://www.vam.ac.uk> (Şubat 2010)

ÖZGEÇMİŞ

Ad, Soyad : Ezgi GÖKÇE

Doğum Yeri ve Yılı : İzmir – 1980

Eğitim:

Yüksek Lisans : 2007, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü,
Çini ve Çini Onarımları Anasanat Dalı

Lisans :2004, Dokuz Eylül Üniversitesi, G. S. F., Geleneksel Türk El
Sanatları, Çini ve Çini Onarımları Anasanat Dalı

Lise :1998, Karşıyaka Anadolu Meslek Lisesi

İş Tecrübesi :2007-... Dumlupınar Üniversitesi, G.S.F., Seramik ve Cam
Bölümü, Araştırma Görevlisi, Kütahya

2010 Tepecik Höyük Kazısı, Kap Restorasyonu Çine/Aydın

2009 Tepecik Höyük Kazısı, Kap Restorasyonu Çine/Aydın

2007 Tepecik Höyük Kazısı, Kap Restorasyonu Çine/Aydın

2006 Tepecik Höyük Kazısı, Kap Restorasyonu Çine/Aydın

Ödüller :2006 5. Muammer Çakı Uluslararası Seramik Yarışması Çini
Dalında Başarı Ödülü, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

Sergiler :22 -29 Şubat 2011 Uluslararası Karma Sergi Vilnius Pedagoji
Üniversitesi Litvanya

8-29 Nisan 2011 Uluslararası Karma Sergi Kentle Buluşma 3
Uşak Üniversitesi, Uşak.

12 Nisan 2011 “Buluşma III” Karma Sergi,
Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

4-9 Mayıs 2011 1. İzmir Sanat Bienali, İzmir Fuar Alanı, İzmir.

8 Ekim 2010 3. Uluslararası Çini Sempozyumu ve 1. Avrasya
Seramik Kongresi Kapsamında Düzenlenen Dumlupınar
Üniversitesi Jürili Seramik Sergisi, Kütahya

31 Mayıs-1 Haziran 2010 1. Uluslararası Katılımlı Genç
Seramikçiler Karo Yarışması, Sergileme, Uşak.